

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सिन्धुपाल्चोक

विषय सूची

तालिका सूची.....	i
चित्रहरूको सूची.....	ii
छोटकरीरूप.....	iii
कार्यकारी सारांश.....	iv
परिच्छेद १. जिल्लाको संक्षिप्त परिचय	1
१.१ सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको भौगोलिक तथा समाजिक अवस्था	1
१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य.....	8
१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	8
१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको विधि तथा प्रकृया.....	9
परिच्छेद २. जिल्लाको विपद् जोखिम तथा क्षमता विश्लेषण.....	10
परिच्छेद ३. जिल्लाको प्रतिकार्य योजना	63
३.१ सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्ययोजना.....	63
३.२ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा अन्तर पहिचान	65
३.३ स्थानीय तहहरूमा श्रोत साधन मापनको अवस्था	66
परिच्छेद ४. विषयगत क्षेत्र र अगुवा तथा सदस्यको विवरण	69
४.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को परिचय :	69
४.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य	69
४.३ विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू.....	70
४.३.१ समन्वय, खोजी तथा उद्धार (Coordination, Search and Rescue)	70
४.३.२ खाद्य तथा कृषि कार्यक्रम (Food and Agriculture Program).....	74
४.३.३ आवास तथा गैर खाद्य सामग्री (Shelter and Non-Food Item).....	75
४.३.४ खानेपानी, स्वच्छता र सरसफाइ (Water, Sanitation and Hygiene)	77
४.३.५ स्वास्थ्य र पोषण (Health and Nutrition)	78
४.३.६ आपतकालीन समयमा शिक्षा (Education in Emergency).....	79
४.३.७ आपतकालीन संरक्षण (Emergency Protection).....	81
अनुसूचिहरू.....	84
१. विगतमा विपद्बाट भएका क्षतिको विवरण:.....	84

२. जिल्ला प्रहरी कार्यालयसँग भएको विपद् उद्दार सामग्रीहरूको विवरण:	88
३. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.१६ गण हे.क्वा. सँग भएको विपद् उद्दार सामग्रीहरूको विवरण:.....	89
४. नेपाल रेडक्र सोसाइटी जिल्ला शाखासँग रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्री तथा स्वयंसेवक विवरण	92
५. दमकलको विवरण.....	93
६.अरनिको राजमार्गमा विपद्को समयमा उपयोग गर्न सकिने हेभी उपकरणहरू तथा सम्पर्क व्यक्तिको विवरण .	94
७. जिल्ला स्थित पालिकाहरूको विभिन्न सडक खण्डहरूमा सडक अबरोध हुँदा समन्वयको लागि सम्पर्क व्यक्तिको विवरण:.....	95
८.हेलिप्याडको विवरण.....	96
९.नगर तथा गाउँपालिका स्तरिय विपद् योजना तथा विश्लेषण	97
१०. जिल्लास्थित एम्बुलेन्स सेवाहरूको विवरण :	99
विभिन्न नगरपालिका तथा गाउँपालिका अन्तर्गतका वडास्तरिय विपद् फोकल पर्सन ।.....	103
सुकुटे ज्याफिटिङ कम्पनीहरू सँग भएका ज्याफिटिङ बोटहरू	105
कोभिड सम्बन्धि विवरण.....	106
सन्दर्भ सामग्रीहरू.....	107

तालिका सूची

तालिका १ : जिल्लाका संक्षिप्त मानचित्र	2
तालिका २ : जनसांख्यिक विवरण (जनगणना २०७८).....	3
तालिका ३ : स्थानीय तहको प्रारम्भिक जनसंख्या, २०७८.....	3
तालिका ५ भोटेकोशी गाउँपालिकाको पहिरो जोखिम क्षेत्रहरूको भौगर्भिक अध्ययन विश्लेषण.....	30
तालिका ६ जुगल गाउँपालिकाको भौगर्भिक अध्ययन विश्लेषण	45
तालिका ७ जुगल गाउँपालिकाको वर्गिकरण I र II अन्तर्गतका बस्तिहरू	52
तालिका ८ पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको अस्थिर स्तोपहरू	54
तालिका ९ पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिकाको वर्गिकरण I र II अन्तर्गतका बस्तिहरू	61
तालिका १० : जलसतह मापन केन्द्रहरूको विवरण:	66
तालिका ११ : वर्षामापन केन्द्रको विवरण	67

चित्रहरूको सूची

चित्र १ : पहिरो जोखिम नक्साङ्कन-----	11
चित्र २ : सन् २०१५ देखी २०२२ सम्म घटेका विपद् नक्साङ्कन -----	14
चित्र ३ : सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका नदी र जोखिम क्षेत्र-----	14
चित्र ४ विपद् घटनाबाट उच्च जोखिम इलाकाहरु-----	15

छोटकरीरूप

उ.वा.सं.	उद्योग वाणिज्य संघ
गा.पा.	गाउँपालिका
न.पा.	नगरपालिका
अ/गै.स.स.	अन्तराष्ट्रिय तथा राष्ट्रियगैरसरकारी संस्था
ज.मौ.वि.वि.	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
खा.पा.डि.का.	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
जि.वि.व्य.स.	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति
वि.फो.प.	विपद् फोकल पर्सन
स्वा.का.	स्वास्थ्य कार्यालय
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
ने.से.	नेपाली सेना
प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
जि.प्र.का.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
इ.प्र.का.	इलाका प्रहरी कार्यालय
स.प्र.ब.ल.	सशस्त्र प्रहरी बल
शि.वि.स.इ.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
DDMC	District Disaster Management Committee
DDRT	District Disaster Response Team
DEOC	District Emergency Operation Center
DPRP	Disaster Preparedness & Response Plan
DPRP	Disaster Preparedness and Response Plan
FA	First Aid
IEC	Information Education and Communication
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi Cluster Initial Rapid Assessment
MISP	Minimum Initial Service Package
NEOC	National Emergency Operation Center
NDRT	National Disaster Response Team
PFA	Psychological First Aid
SAR	Search and Rescue
SASCOF	South Asian Seasonal Climate Outlook Forum
SFP	Supplementary Feeding Program
UNICEF	The United Nations International Children's Emergency Fund

कार्यकारी सारांश

नेपाल विभिन्न प्रकारका प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित प्रकोपहरूबाट प्रभावित छ । देशका ८० प्रतिशत भन्दा बढी जनसंख्या बाढी, पहिरो, हावाहुरी, असिना, आगलागी, भूकम्प र हिमताल विष्फोटन जस्ता प्रकोपहरूको जोखिममा छन् । नेपाल विश्वमा २० औं विपद् संकटासन्न राष्ट्रभित्र पर्दछ । भौगर्भिक रूपले उच्च जोखिममा रहेको कारण जुनसुकै बेला जान सक्ने प्रलयकारी भूकम्पको समेत उच्च जोखिममा रहेको छ । विश्वव्यापी रूपमा भूकम्पीय जोखिमका दृष्टिले नेपाल ११ औं तथा जलवायु परिवर्तनका जोखिमको दृष्टिले चौथो स्थानमा रहेको छ । नेपाल सरकार संघिय गृह मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार विगत दुई वर्षमा मात्रै १३ प्रकारका प्रकोपहरू अन्तर्गत जम्मा २ हजार ९ सय ४० विपद्का घटनाहरू भएका छन् । दुई वर्षको अवधिमा मात्र प्रकोपबाट ९ हजार ७ सय ८ जनाको मृत्यु भएको छ । विसं २०७२ वैशाखमा गएको विनाशकारी भूकम्पका कारण मात्र ८ हजार ९ सय ७० जनाको ज्यान गएको थियो । विपद्को कारण नेपालले हरेक वर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको भौतिक सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ । नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशत छ भने विपद्ले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशत सम्म हुने गरेको पाईएको छ । विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय विनाशकारी भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिसको मृत्यु, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ । २०७२ वैशाख १२,१३ र २९ गतेका भूकम्प यसैका उदाहरण हुन्, यस तथ्यांकले नेपालका प्राय सबै भूभाग बहुप्रकोपको जोखिममा रहेको पुष्टि गर्दछ ।

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला एक बहुप्रकोप उत्पन्न विपद्हरूबाट उच्च प्रभावित जिल्ला हो । जिल्लामा हरेक वर्ष विपद्का कारण ठूलो जनधनको क्षति भइरहेको छ । यस जिल्ला विगतको अनुभव, सामुदायिक संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण, भौगोलिक अवस्थिति, सचेतनाको अवस्था, उपलब्ध स्रोत र साधनको पहुँच जस्ता विषयहरूको विश्लेषण तथा आँकलनको आधारमा भूकम्प, बाढी पहिरो, आगलागी, स्वास्थ्य समस्या सवारी दुर्घटना, हावाहुरी, चट्याङ्ग, खडेरी, जंगली जनावर र जलवायु परिवर्तनको प्रभाव जस्ता प्रकोपहरूको उच्च जोखिममा रहेको छ । यस सन्दर्भमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत “विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६” विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्देशिका २०६७ मा व्यवस्था भए बमोजिम संभावित विपद्हरूको प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि अवस्थाको आँकलन, उपलब्ध स्रोत साधन तथा खाडल विश्लेषण गरी विषयगत क्षेत्रहरूको सिप, स्रोत,साधन र व्यवस्थापनमा अभिवृद्धि गरी हुनसक्ने विपद्का घटनाहरूमा तत्काल आवश्यक मानविय सहायता उपलब्धताको सुनिश्चित गर्न यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अद्यावधिक गर्ने काम सम्पन्न गरिएको छ । यस जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६७ लाई समय अनुरूप पुनरावलोकन तथा अद्यावधि गर्दै लैजाने क्रममा आवश्यक परिमार्जन गरी यसको पहिलो संशोधित योजना २०७२ र दोस्रो संशोधन २०७४ पश्चात हाल अद्यावधिक योजना २०७९ जिल्लाका लागि महत्वपूर्ण दस्तावेजको रूपमा तयार गरिएको छ ।

जिल्लामा कार्यरत सरकारी कार्यालयहरूबाट प्राप्त जानकारी र विभिन्न सरकारी तथा गैहसरकारी निकायहरूसँग उपलब्ध द्वितीय तथ्याङ्क विश्लेषण, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा सिन्धुपाल्चोकको अभिलेख र विभिन्न विषयगत क्षेत्रद्वारा संकलित सुचनाहरूको समिक्षा, पूनरावलोकन र अद्याधिक गरी यो योजनाको संशोधन तथा अद्यावधिक २०७८ तयार भएको छ । विपद्को ऐतिहासिक विवरण, भौगोलिक अवस्थिती, संकटासन्नता तथा क्षमताको विश्लेषण र गत अवधिमा भएका विपद् प्रतिकार्यहरूको पाठ सिकाईका आधारमा गर्नुपर्ने पूर्वतयारीहरूको विश्लेषण तथा आँकलन गरिएको छ । विपद् हुनु अघि र विपद्को समयमा गरिने कार्यका लागि समयवधि र बजेट समेत प्रक्षेपण गरिएको छ । योजनाले जिल्लामा कार्यरत संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धिलाई प्राथमिकतामा राखेको छ भने जिल्ला विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमाका लागि आधार समेत तयार गर्ने प्रयास गरेको छ । खास गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले कार्यविभाजनका विभिन्न ७ वटा विषयगत क्षेत्र (Clusters) पहिचान गरेको छ । यसमा मूलभूत रूपले क्षेत्रगत अवधारणालाई आत्मसात गर्दै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले नियमित रूपमा गर्नुपर्ने पूर्वतयारी र आपतकालीन प्रतिकार्यका काम तथा त्यसका लागि गरिने पूर्वतयारीलाई प्राथमिकता राखेको छ ।

परिच्छेद १. जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

१.१ सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको भौगोलिक तथा समाजिक अवस्था

सिन्धुपाल्चोक नेपालका ७ प्रदेश मध्ये, प्रदेश नम्बर ३ मा पर्ने प्राकृतिक छटाले भरिपुर्ण हिमाली जिल्ला हो । संघीय राजधानी काठमाण्डौबाट चीनको तिब्बत जोड्ने सबैभन्दा छोटो सडकमार्ग अरनिको राजमार्ग रहेको यस जिल्लामा काठमाण्डौबाट सबैभन्दा नजिकमा रहेको जुगल हिमसृङ्खलाले सुन्दरता बढाएको छ । काठमाण्डौ लगायत देशका ७७ वटा जिल्लाका बासिन्दालाई पानी खुवाउने मेलम्चीको मुहान यसै जिल्लामा छ भने, पर्यटकिय, ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक र जैविक विविधताका हिसाबले सिन्धुपाल्चोक अग्रस्थानमा पर्दछ ।

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला पुर्वमा मित्रराष्ट्र चीनको तिब्बत र दोलखा, पश्चिममा काठमाडौं र नुवाकोट, उत्तरमा रसुवा र तिब्बत, दक्षिणतर्फ काभ्रेपलान्चोक र रामेछापसंग सिमाना रहेको छ । जिल्लामा जुगल हिमसृङ्खला, उच्च पहाडी क्षेत्रको पठार, हिमालको दक्षिणीढलो, पहाडीक्षेत्रको विचमा रहेका समथर बेसी र टारहरू लगायतका विविध भौगोलिक विशेषताहरू पाउन सकिन्छ । यहाँ पहाडी भू-भाग ७१ प्रतिशत, लेकाली भू-भाग १८ प्रतिशत तथा टार, बेसी र समथर भू-भाग ११ प्रतिशत रहेको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम चौतारा हो । जिल्लाका प्रमुख नदिहरूमा इन्द्रावती, भोटेकोशी, ब्रम्हयणी, सुनकोशी, मेलम्ची रहेका छन् । मेलम्चीको पानी काठमाण्डौ लाने अन्तिम तयारी भईरहेको छ भने अन्य नदिबाट दर्जनौं जलविद्युत आयोजना निर्माण गरिएका र निर्माणाधिन अवस्थामा छन् । प्रशिद्ध धार्मिक क्षेत्र पाँचपोखरी, भैरवकुण्ड, सुर्यकुण्ड, नौलिङ्ग कुण्ड, धुपकुण्ड जिल्लाका प्रमुख तालहरू हुन भने गौरती भिमेश्वर, त्रिपुरासुन्दरी देवी, पाल्चोकीमाई, लट्टेश्वर, फट्केश्वर, कुण्डेश्वर जस्ता सयौं प्रसिद्ध धार्मिक स्थलहरू रहेका छन् । जिल्लाको भोटेकोशीमा पर्ने तातोपानी धारा, हेलम्बु, खरिढुङ्गा, मुडे, भोटेकोशीमा बज्जी र न्याफिटड, भोटेचौरको चियाबगान, गुफाडाँडा, बलेफि गाउँपालिकाको सेल्लाप, जुगलक्षेत्र जस्ता चर्चित पर्यटकिय स्थल रहेका छन् । जिल्लामा तिब्बतसंगको लडाईंमा इतिहास रचिएको स्थल दुगुनागढि, साँगाचोकगढि रहेका छन् भने लक्ष्मिप्रसाद देवकोटाको मुनामदन कृतिका पात्र भोट जान प्रयोग भएको तिब्बत जाने पुरानो बाटो पनि छ । जिल्लामा भूकम्पपार्क बनाउने काम भईरहेको छ भने सिन्धुपाल्चोक र काभ्रेपलान्चोकको सिमानामा पर्ने दोलालघाट नजिकै इन्द्रावती नदिमा ड्याम बनाएर र्याप्टीडको तयारी गरिएको छ । यसैवर्ष देखि सिन्धुपाल्चोकमा पर्ने जुगल हिमाललाई आरोहणका लागि खुल्ला गरिएको छ, प्रथम आरोहणका लागि यसैवर्ष टोली प्रस्थान गरेको छ ।

जातिगत र साँस्कृतिक विविधता रहेको यस जिल्लाका बासिन्दाहरूले मनाउने प्रमुख चाडपर्व र मेलाहरूमा पनि विविधता पाउन सकिन्छ । विजया दशमी, दिपावली, ल्होछार, रामनवमी, माघे सक्रान्ती, साउने सक्रान्ती, तिज, जनैपूर्णिमा (पाँचपोखरी, भैरवकुण्ड) कृष्ण जन्माष्टमी, बुद्धपूर्णिमा, ईद आदि प्रमुख चाडपर्वहरू र सिन्दुरेजात्रा, देवीयात्रा, लाखेनाच, गाईजात्रा, बैशाख पूर्णिमा जात्रा, एकादशी जात्रा, विवाह पञ्चमी, महाशिवरात्री आदि जात्रा तथा मेलाहरूले जिल्लाको साँस्कृतिक परिचय गराएका छन् । कुनै स्थान विपेशको कुनै समयको परिवार र जनसंख्या, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, आवास आदि अवयवहरूको स्तरले सो स्थानको तत्कालिन सामाजिक स्थितीको विम्ब प्रस्तुत गर्दछ । यी यावत अवयवहरूसँग सम्बन्धित उपलब्ध सूचकहरूको आधारमा

देशका अन्य जिल्लाहरूसँग तुलना गर्दा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सामाजिक वस्तुस्थिति मध्यम खालको रहेको छ ।

तालिका १ : जिल्लाका संक्षिप्त मानचित्र

क्र.सं	विषयवस्तु	परिचयात्मक विवरण
१	अवस्थिति	२७०२७' उत्तरी अक्षांश देखि २८०१३' उत्तरी अक्षांश र ८५०२७'पूर्वी देशान्तर देखि ८६००६' पूर्वी देशान्तर भित्र
२	सिमाना	पूर्व : चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत र दोलखा जिल्ला, पश्चिम : काठमाडौं र नुवाकोट, उत्तर : रसुवा जिल्ला र चीनकोतिब्बत दक्षिण : काभ्रेपलाञ्चोक र रामेछाप जिल्ला ।
३	उचाई	समुद्र सतहबाट ८५० मिटर देखि ७०८० मिटर सम्मका भूभाग ।
४	क्षेत्रफल	२,५४२ वर्गकिलोमिटर (नेपालको कुल क्षेत्रफलका १.७३ प्रतिशत)
५	भौगोलिक विभाजन तथा हावापानी	हिमाली प्रदेश : उचाई १६,०००—२३,२३८ फिट, अति चिसो लेकाली प्रदेश : उचाई ७०००—१६००० फिट, चिसो पहाडी प्रदेश : उचाई ५०००—७००० फिट, समशीतोष्ण बेंसी र टार : उचाई २४५०—५००० फिट, ऊर्ध्वउष्ण
६	राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन	प्रदेश नम्बर : ३ निर्वाचन क्षेत्र : २ प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र : ४ गाँउपालिका : ९ नगरपालिका : ३ जम्मा वडाहरू : १०३
७	प्रमुख नदिनाला	नदी : इन्द्रावती, भोटेकासी, ब्रम्हयणी, सुनकोसी, मेलम्ची, सिन्धुखोला, गोहारेखोला, झर्याँडीखोला, हाँडीखोला, महादेवखोला, तौथलीखोला, बाफलखोला ताल तथा पोखरी : पाँचपोखरी, भैरवकुण्ड, गुम्बाताल, स्यूकुण्ड, नौलिङगकुण्ड, धुपकुण्ड, गुन्युताल,
८	भू-उपयोग (वर्ग कि.मि.)	खेतीयोग्य जमिन (हेक्टरमा): ७३७.१०, वनजङ्गल : ७७५.६७, झाडी: ३२२.५३, हिमालीक्षेत्र:४७, चरनक्षेत्र :११८.२३, पहिरोले ओगटेको क्षेत्र :२.६२,बलौटे जमिन:२६.४५,बाँझा तथा खेरगएका जमिन :४५६.१५, जलाशय :२.३४, अन्य :५३.९१
९	मौसमी विवरण	तापक्रम: न्युनतम ५ देखि अधिकतम ३२.५ डिग्री सेल्सियस सम्म वार्षिक औषत वर्षा:१६१५ मिलिलिटर (चौतारा २२४४ मिलिलिटर)
१०	मानव विकास सूचकाङ्क	मानव विकास सूचकांक: ५४औं स्थान मानव सशक्तीकरण सूचकांक: ५० औं स्थान पाँचवर्ष मुनिका कुपोषण ग्रस्त बालबालिका: प्रतिहजार ७३.१८ सरसफाइमा पहुँच भएको जनसख्या: ४४.६७ प्रतिशत औषत आयु: ६९.५७ वर्ष

११	उर्जा	उत्पादित जलविद्युत: ६४.५ मेघावाट विद्युत ग्राहक सख्या: ५८,८२७ विद्युत सेवाको पहुँच : ८८.२८ प्रतिशत
१२	शैक्षिक संस्था	श्रोत केन्द्र सङ्ख्या : १९ वटा , बालविकास केन्द्र : ३५२ वटा औपचारिक पौढ (आधारभूत) विद्यालय : ४३ वटा , खुल्ला माध्यमिक विद्यालय : १ वटा , सामुदायिक अध्ययन केन्द्र : ४८ वटा, कुल संस्थागत विद्यालय : ३५ वटा, स्नातक तहको क्याम्पस : १२ वटा, वैकल्पिक विद्यालय : १० वटा, अनौपचारिक पौढ (माध्यमिक) विद्यालय: २ वटा, समाहित शिक्षा कक्षा : ५ वटा, कुल सामुदायिक विद्यालय : ५६७ वटा, जम्मा विद्यालय संख्या : ६०२ वटा ।

तालिका २ : जनसांख्यिक विवरण (जनगणना २०७८)

	२०६८	प्रारम्भिक २०७८
कूल जनसंख्या	२,८७,७९८	२६२८५२
महिला	१,४९,४४७	१३३४५७
पुरुष	१,३८,३५१	१२९३९५
संस्थागत र विदेशिएका	१९,७१२	
अपाङ्गता भएका	६,६०८	
दशकको जनसांख्यिक परिवर्तन	-०.६१	-०.८७ वार्षिक वृद्धिदर
जम्मा घरधुरी संख्या	६६,६८८	७३०१०
औसत परिवार संख्या	४.३२	३.६
जनघनत्व	११३.२ प्रति व.कि.मी.	१०३

स्रोत : केन्द्रिय तथ्यांक विभाग

तालिका ३ : स्थानीय तहको प्रारम्भिक जनसंख्या, २०७८

स्थानीय तह	जनगणना घर संख्या	परिवार संख्या	जम्मा	पुरुष	महिला
बाह्रविसे नगरपालिका	६६७७	६९९४	२४१५८	११९८०	१२१७८
बलेफि गाउँपालिका	४४६७	४७३०	१६४६५	८०६२	८४०३
भोटेकोशी गाउँपालिका	३६२२	३७६९	१४२३९	७२५९	६९८०
चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.	१११११	११९३६	४२९६२	२०३५६	२२६०६
हेलम्बु गाउँपालिका	४५८९	४७५५	१७७२३	८९०७	८८१६
ईन्द्रावती गाउँपालिका	६५८४	६८१२	२५५१८	१२११४	१३४०४
जुगल गाउँपालिका	४५५९	४६९८	१९१४८	९६५७	९४९१
लिसंखु पाखर गाउँपालिका	३६०५	३७४६	११५६०	५७१३	५८४७
मेलम्ची नगरपालिका	१०८११	११३४९	४११७०	२००७३	२१०९७
पाँचपखरी थाङपाल गापा	५६३४	५९१७	२०९७८	१०५९६	१०३८२

स्रोत : केन्द्रिय तथ्यांक विभाग

द्रष्टव्यः स्थानीय तहको जनसंख्यामा संस्थागत परिवारको जनसंख्या समावेश गरिएको छैन । त्यसकारण स्थानीय तहको जोड जिल्लाको जनसंख्यासँग फरक पर्नसक्छ ।

जिल्लामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाको अवस्था र यातायात पहुँच :

जिल्लामा रहेका स्वास्थ्य सेवाको लागि रहेको अस्पताल तथा उपचार केन्द्रहरु तथा सडक सञ्जालको पहुँच निम्नानुसार रहेका छन् ।

सि.नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	ठेगाना	यातायातको पहुँच
१	स्वास्थ्य कार्यालय, सिपा	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.	सहज, पक्की सडक
२	चौतारा जिल्ला अस्पताल, सिपा	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा	सहज, पक्की सडक
३	कुविण्डे स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-४	सहज, सोडलिङ
४	ईर्खु स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-८	सहज, पक्की सडक
५	पिपलडाँडा स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-६	सहज, सोडलिङ
६	सानोसिरुवारी स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-७	पिच
७	मेलम्ची नगर अस्पताल	मेलम्ची न.पा.-११	पिच
८	दुवाचौर स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-७	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
९	तालामाराङ स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१०	बाँसवारी स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-१२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
११	फटकसीला स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-१३	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
१२	ज्यामिरे स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-९	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
१३	शिखरपुर स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-१०	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
१४	बुधेपा स्वास्थ्य चौकी	वाहबिसे न.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१५	मानेश्वारा स्वास्थ्य चौकी	वाहबिसे न.पा.-८	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
१६	चोकटी स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१७	भोटेचौर स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१८	पाल्चोक स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१९	बरुवा स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२०	भोताङ स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन

२१	गुन्सा स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
२२	मानेखर्क स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
२३	गुम्बा स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
२४	पाडताड स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
२५	हगाम स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-७	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
२६	फुल्पिडकट्टी स्वास्थ्य चौकी	भोटेकोशी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
२७	लिस्ती स्वास्थ्य चौकी	भोटेकोशी गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
२८	फुल्पिडकोट स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
२९	बतासे स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
३०	टेकनपुर स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
३१	स्याउले स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-१	पिच रोड भएको
३२	गोल्चे स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
३३	कदमबास स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-९	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
३४	जल्किने स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-१०	पिच रोड भएको
३५	ठुलोसिरुवारी स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-१३	कच्ची + कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
३६	भोटसिपा स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-१०	कच्ची, वर्षातमा चल्छ
३७	बाँडेगाउँ स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्छ
३८	सिपापोखरे स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-७	कच्ची, वर्षातमा चल्छ
३९	अत्तरपुर स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-४	सोडलिड
४०	सेलाड स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्छ
४१	डाँडापाखर स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-७	सहज, पक्की सडक
४२	भिमटार स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-१२	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
४३	जलविरे प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
४४	हैबुड स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
४५	फुल्पिडडाँडा स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चलदैन्
४६	गाती स्वास्थ्य चौकी	बहबिसे न.पा.-५	कच्ची, सार्वजनिक यातायात छैन

४७	जेठल स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-५	सहज, पक्की सडक
४८	थुम्पाखर स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-६	सहज, पक्की सडक
४९	पाङ्ग्रेटार स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-७	सहज, पक्की सडक
५०	यमुनाडाँडा स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५१	ठुलोधादिङ स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५२	नवलपुर प्राथमिक अस्पताल	इन्द्रावती गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५३	बाँसखर्क स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५४	तातोपानी स्वास्थ्य चौकी	भोटेकोशी गा.पा.-२	सहज, पक्की सडक
५५	लिसंखु स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
५६	बाह्रबिसे प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	बाँह्रबिसे न.पा.-३	पिच रोड
५७	कुञ्चोक स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५८	सिम्पालकाभ्रे स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५९	घोर्थली स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६०	थकनी स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६१	महांकाल स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६२	इचोक स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६३	किउल स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६४	हेलम्बु स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-१	ग्राभेल वर्षातमा चल्दैन
६५	थाङपालधाप स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६६	भोटेनाम्लाङ स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६७	लाँगाचेँ स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-८	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६८	बराम्ची स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६९	मार्मिङ स्वास्थ्य चौकी	भोटेकोसी गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७०	धुस्कुन स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७१	तौथली स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७२	पेट्कु स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-५	सहज, पक्की सडक

७३	मांखा स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-८	कच्ची
७४	ठोकर्पा स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७५	कालिका स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७६	सिन्धुकोट स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७७	पिस्कर स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्छ
७८	देवीस्थान स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७९	पाडताड स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
८०	भोटेकोशी कोभिड १९ अस्पताल (५ शैया कोभिड व्यवस्थापनको लागि)	भोटेकोशी गा.पा	पिच + कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
८१	पाँचपोखरी कोभिड १९ अस्पताल (५ शैया कोभिड व्यवस्थापनको लागि)	पाँचपोखरी गा.पा	कच्ची, वर्षातमा पनि चल्छ
८२	चौतारा प्रादेशिक अस्पताल (२६ शैया फिल्ड ट्रनिडहलमा कोभिड व्यवस्थापनको लागि)	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा. ५	पिच रोड भएको

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता

भौगोलिक विषमता, क्षेत्रगत अवस्थिती, कमजोर स्रोत साधनको ब्यवस्थापन, सचेतना अभाव तथा बहुप्रकोपको अवस्थाले गर्दा जिल्ला विपद् जोखिमको उच्च स्थानमा रहेको छ । यसर्थ: विपद्को सामना तथा प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि केन्द्र देखि स्थानीय तहसम्मका सबै निकायहरूमा आवश्यकता अनुसारको पूर्वतयारी क्षमताको विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ । राष्ट्रिय तहमा विपद्को सामना गर्ने क्षमताको विकासमा भएका प्रयासलाई स्थानीय तहसम्म विस्तार गर्न र विकास प्रक्रियामा सबै सरोकारवालाहरूको समन्वय र सहकार्य गर्नु आजको आवश्यकता हो । यसै क्रममा जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन समिति सिन्धुपाल्चोकले जिल्ला स्थित सरोकारवालाहरूसँग बृहत अन्तक्रिया गरी विपद् सामना गर्ने संस्कारको विकास स्वरूप भूकम्प, बाढी र पहिरोको सन्दर्भलाई लिएर यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा २०६८ लागू गरेकोमा त्यसलाई आवश्यक परिमार्जन र समयसापेक्ष अद्यावधिक गरी संशोधित योजना २०७८ लागू गरेको छ ।

सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा विपद्बाट उत्पन्न हुनसक्ने संकटको अवस्थामा प्रभावितहरूको स्वास्थ्य सुरक्षा तथा जिवन रक्षाका लागि खोज तथा उद्धार र आधारभूत अत्यावश्यक मानविय सहायता उपलब्ध गरी मानवजीवन

र सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य रहको छ । विगत र वर्तमानका अनुभवका आधारमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित बनाउन विद्यमान विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समयानुकूल पुनरावलोकन गर्न आवश्यक भएकाले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सिन्धुपाल्चोकले गृह मन्त्रालयबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ बमोजिम यो योजना तर्जुमा गरी मिति २०६८ असोज ६ को जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिबाट सर्वसम्मत निर्णय भई लागू गरेकोमा यस योजनालाई २०७२ आश्विन २५ मा प्रथम पटक र २०७५ चैतमा दोस्रो पटक अद्यावधि गरिएको थियो भने हाल तेस्रो अद्यावधिक २०७९ को रूपमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको .....को बैठकबाट यस योजना सर्वसम्मत पारित गरिएको छ ।

१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

विपद्का समयमा विपद् प्रभावितहरूको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिस माथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतका अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित,प्रभावकारी र जवाफदेही मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाका मूल उद्देश्य रहेको छ । योजनाका उद्देश्य निम्नबमोजिम छन् :

- * विपद् प्रभावित व्यक्ति,परिवार र समुदायलाई तत्काल खोज तथा उद्धार गरी आधारभूत आवश्यकता परिपूर्तिको सुनिश्चितता गर्नु,
- * विपद्बाट प्रभावितलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोगका प्रत्याभूति गर्नु,
- * उपलब्ध न्यूनतम साधन-स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै साधन-स्रोतको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयका कार्यान्वयन गर्न सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थासँग प्रभावकारी समन्वयको सुनिश्चितता गर्नु,
- * विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूलप्रवाहीकरण गरी विपद्जन्य जोखिम कम गर्न र विपद् पछिको
- * पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउन आधार तयार गर्नु,
- * जिल्लाका विपद् तथा जोखिमका अवस्थालाई मापन गर्नु ।

१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

विपद् जोखिम व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यमध्ये विपद् पहिले,जोखिम न्यूनीकरणका आधारभूत कार्यहरू, प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी,विपद्को अवस्थामा प्रतिकार्य र तत्कालीन पुनर्लाभका लागि कार्य गरिने भएकाले यस योजनाबाट विपद् प्रभावित मानिसका अधिकारको रक्षा,आपतकालीन जीविकोपार्जनमा सहयोगका साथै विपद्बाट हुने मानविय र भौतिक क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिने अपेक्षा गरिएको छ

यस योजनाका केही अपेक्षित नतिजा निम्नानुसार हुने अपेक्षा गरिएको छ :

- * विपद् पहिले गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्यहरूको सुनिश्चित हुनेछन ।
- * विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- * विपद् जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
- * विपद् प्रभावितलाई आफ्नो अधिकार र दायित्व बारे सचेत हुन अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- * उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
- * सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सदभाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- * क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथ सेवाप्रदायकमा जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास हुनेछ ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको विधि तथा प्रकृया

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयबाट तयार गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ अनुसार जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सिन्धुपाल्चोकले यस जिल्लामा पनि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी २०६८ सालमा निर्माण २०७२ सालमा प्रथम पटक र २०७५ मा दोस्रो पटक अद्यावधिक गरिएकोमा हाल यस योजनालाई समय सापेक्ष अद्यावधिक गर्दा विगतमा विपद्बाट परेका प्रभावहरूको विश्लेषणमा आधारित छ र योजना तर्जुमाको प्रयोजनका लागि सबैभन्दा खराब परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिएको छ । जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न निकायहरूका क्षमता विश्लेषणका आधारमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागि भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गरिएको छ । 'पूर्वतयारी' तथा 'प्रतिकार्य कार्यक्रम' सम्बन्धी दुवै योजना आपतकालीन योजनामा उल्लेखित प्रमुख गतिविधि हुन्छन र योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनमा सहयोग उपलब्ध गराउन उपयुक्त निकायको पहिचान पनि गरिएको छ । विगतका विपद्का घटनाका अनुभव तथा सिफारिसहरूलाई हरेक क्षेत्र (Cluster) का लागि योजना तर्जुमा गर्दा ध्यानमा राखिएको छ । यस योजना अन्तर्गत जिल्लाको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाको व्यवस्थापन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका समष्टिगत समन्वयमा गरिएको छ । हरेक विषयगत क्षेत्र (Cluster) मा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकायको अगुवाइमा विषयगत क्षेत्र अगुवाले सो क्षेत्रमा संलग्न विभिन्न निकाय बीच समन्वय गर्ने र भूकम्प, बाढी र पहिरोको परिस्थितिसँग सम्बन्धित सवालहरूलाई सम्बोधन गर्नका निमित्त आफ्नो क्षेत्रको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन समन्वयात्मक रूपमा गर्न ती निकायका सबल पक्ष तथा विशेष ज्ञान र उपलब्ध क्षमता माथि ध्यान दिइएको छ । आपतकालीन योजनालाई अन्तिम रूप दिइसकेपछि पूर्वतयारी सम्बन्धी कदममा भएका प्रगतिलाई सुनिश्चित गर्न सो योजनाका समीक्षा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट भइ लागू गरिएको छ । यसका लागि जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न सरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीलगायतसँग छलफल गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण कार्य अगाडी बढाइएको हो ।

परिच्छेद २. जिल्लाको विपद् जोखिम तथा क्षमता विश्लेषण

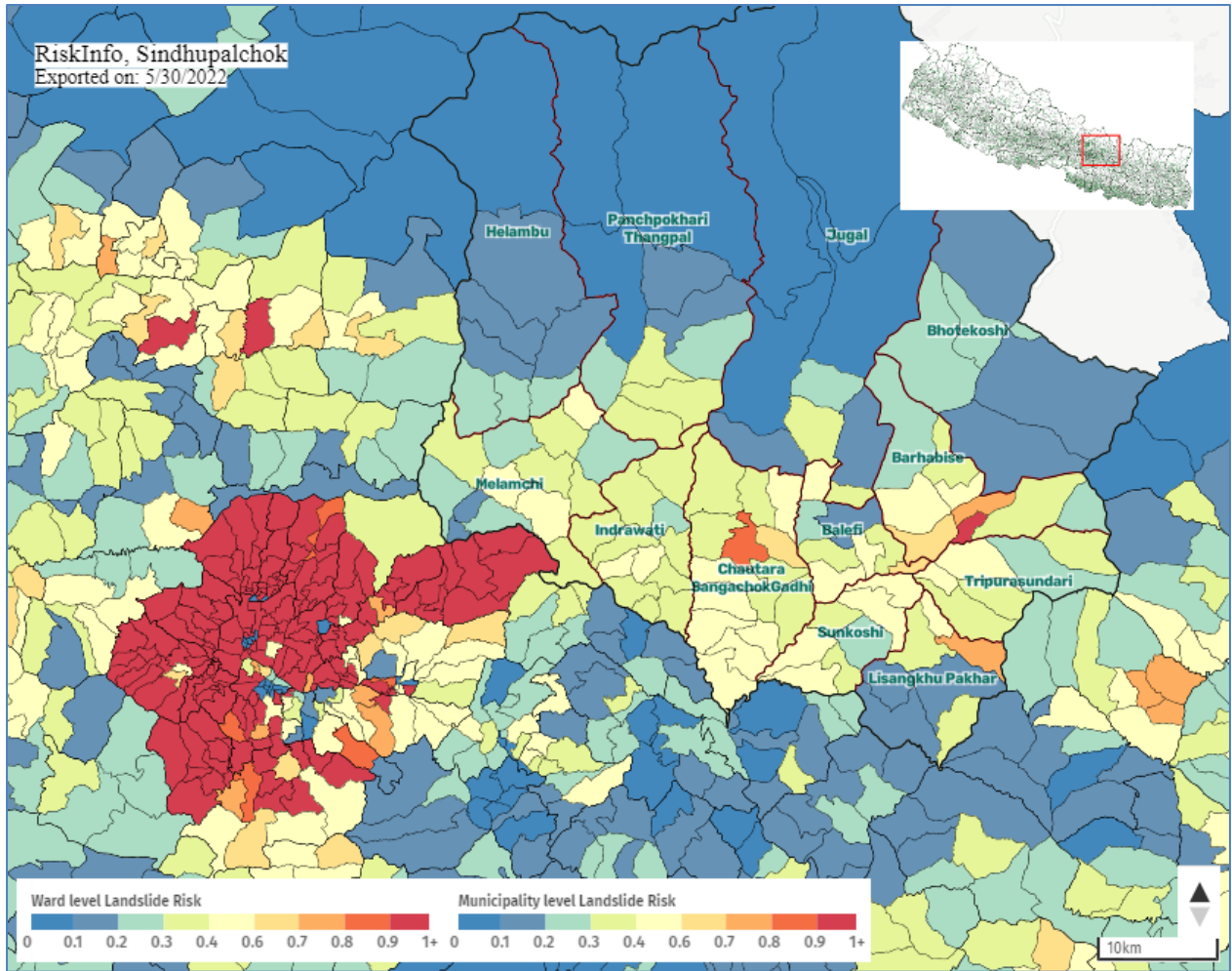
क. भूकम्पका कारणले हुने जोखिम विश्लेषण :

भूकम्प कहाँ, कहिले र कुन रूपमा आउँछ भन्ने पूर्व जानकारी नहुने हुदाँ भूकम्पका दृष्टिकोणबाट सिन्धुपाल्चोकका ९ वटै गाउँपालिका र ३ वटा नगरपालिका भूकम्पिय जोखिममा रहेको विश्लेषण रहेको छ । जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी सिलसिलामा विभिन्न स्थानीय तहका पदाधिकारीहरू लगायत समुदायसँगको छलफलबाट सिन्धुपाल्चोक जिल्ला भूकम्पको जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएको छ ।

२०४५ , २०६७ सालमा पनि स-साना भूकम्पका धक्का महसुस गर्ने गरिएको भएपनि २०७२ बैशाख १२, १३ र २९ र त्यसपछिका निरन्तर पराकम्पनबाट सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा ३५७३ ले ज्यान गुमाए । सबै भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त भएका थिए । २०७२ को भूकम्प पश्चात हाल पूर्णनिर्माणको चरणमा जिल्लाका सबै भौतिक संरचना भूकम्प प्रतिरोधिक बनेको तर अझैपनि भूकम्पले चिराचिरा बनाएको कमजोर जमिन र प्रकोपको बेलाको जस्तो मानिसमा सजगता घट्दै गएको कारण संरचना निर्माणमा भूकम्प प्रतिरोधितामा ध्यान नदिनाले अझै हुनु पर्ने भन्दा बढी जोखिम रहेको बिश्लेषण गर्न सकिन्छ । साथै नेपाल भूकम्पिय जोखिमको हिसाबले विश्वको ११ औँ स्थानमा रहेकाले २०७२ को भन्दा ठुलो रेक्टरको भूकम्प आएमा धेरै क्षति हुन सक्छ । २०७२ को प्रकोपलाई बिश्लेषण गर्दा भूकम्पका कारण जिल्लाका सबै गाँउपालिका र नगरपालिकाका सबै नागरिक, विद्यालयका बिद्यार्थी, गर्भवती , सुत्केरी, अशक्त, बृद्धबृद्धा, बालबालिका बढी प्रभावित हुने देखिन्छ । यस योजनामा हरेक वर्ष जोखिममा हुनसक्ने १०,००० जनालाई केन्द्रबिन्दुमा राखि पुर्वतयारी, खोज तथा उद्धार र प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

ख. पहिरोको कारणले हुने जोखिम विश्लेषण :

जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी सिलसिलामा विभिन्न स्थानीय तहका पदाधिकारीहरू लगायत विभिन्न नागरिकहरू सँगको छलफलबाट सिन्धुपाल्चोक जिल्ला पहिरोको जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएको छ । २०७२ को भूकम्पले बनाएको कमजोर जमिन तथा अनावश्यक , अव्यवस्थित र अत्याधिक सडक संरचना विस्तार र वनजङ्गल फडानीका कारण २०७२ साल यता पहिरोको जोखिम अझ बढ्दो छ । सिन्धुपाल्चोक जिल्लाभर पहिरोका कारण हरेक वर्ष करिब ४ हजार २ सय घर परिवार प्रभावित हुनसक्ने र त्यसमध्ये करिब ९०० घरपरिवार उच्च जोखिममा रहने अनुमान गरिएको छ । वर्षायाममा पहिरोको कारण भौतिक पूर्वाधार, सडक संजाल तथा सार्वजनिक भवनहरूमा क्षति पुग्ने गरेको छ । त्यस्तै बालीनालीहरू र खाद्य सुरक्षा पहिरो कारण प्रभावित हुने प्रमुख क्षेत्रहरू हुन । यस योजनामा हरेक वर्ष जोखिममा हुनसक्ने ६ सय ५० परिवारलाई केन्द्रबिन्दुमा राखि पुर्वतयारी, खोज तथा उद्धार र प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

चित्र १ : पहिरो जोखिम नक्साङ्कन

ग. बाढिका कारणले हुने जोखिम विश्लेषण

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको बाढीको जोखिम बिश्लेषण गर्दा विगतका वर्षहरूमा भएका घटनाका आधारमा जिल्लाको ९ वटै गाँउपालिका र ३ वटै नगरपालिकाका नदि किनार क्षेत्रमा अवस्थित बाह्रबिसे, तातोपानी, खाडीचौर, मेलम्ची लगायतका सबै ठाँउहरू जोखिममा रहेको विश्लेषण गर्न सकिन्छ। वर्षाको समयमा भोटेकोशी, इन्द्रावती र अन्य नदीमा आएको बाढीको कारण नदी क्षेत्रमा खेतीयोग्य जमिन कटान गर्नुको साथै बसोबासको लागि त्रासको अवस्था सिर्जना गर्ने गरेको छ। नदी किनारमा बनेको घरहरू पनि मुख्य जोखिममा रहेको विश्लेषण गर्न सकिन्छ। यस योजनामा हरेक वर्ष जोखिममा हुनसक्ने ९ सय ५० परिवारलाई केन्द्रबिन्दुमा राखि पुर्वतयारी, खोज तथा उद्धार र प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ।

घ. वन्यजन्तुको आतंकको कारणले हुने जोखिम विश्लेषण :

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको तत्कालिन अवस्थालाई हेर्दा वन्यजन्तु आतंकका कारण १२ वटै स्थानीय तह जोखिममा रहेका छन्। जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी सिलसिलामा विभिन्न

स्थानीय तहमा गई निर्वाचित पदाधिकारीहरू लगायत विभिन्न नागरिकहरू सँगको छलफलबाट सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा वन्यजन्तु आतङ्कको जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएको छ ।

जिल्लामा बिपेश गरि चितुवा (Common Leopard) बाट मानविय क्षति/पशुधन क्षति हुने गरेको पाइन्छ । उच्च हिमाली क्षेत्रमा कालो भालुबाट पनि यदाकदा मानविय क्षति भएको देखिन्छ । जिल्ला अधिकांश क्षेत्रमा प्रमुख रूपमा बाँदरले अन्नवालीको क्षति गर्ने गरेको छ र बाँदर बाहेक स्थान अनुसार बदेल, दुम्सी, मृग, विभिन्न चराचुरुङ्गिहरूले अन्नवाली क्षति गर्ने गरेको र कतिपय क्षेत्रमा बाँदरको कारण खेतीयोग्य जमिन नै बाँझो राख्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको पाइएको छ । अतः जङ्गली जनावरको कारण जङ्गल क्षेत्र नजिकको बस्तीमा रहेको मानिस, पशुधन र अन्नवाली समेत जोखिम हुने विश्लेषण गर्न सकिन्छ ।

ड. चट्याङ्क कारणले हुने जोखिम विश्लेषण :

सिन्धुपाल्चोक पछिल्ला केहि वर्षको तथ्यांकलाई हेर्दा चट्याङका कारण चौतारा साँगाचोकगढी नपा- १,६७,,८१३,१४ इन्द्रावती गापा - २,३,४, पाँचपोखरी थाडपाल गापा -६ ,जुगल गापा -१,४,५,७,मेलम्ची नपा- ५,७,९ हेल्म्बु गापा -३,५,७,बलेफि गापा -१,८ ,सुनकोशी गापा- १,२,३,५ ,त्रिपुरासुन्दरी गापा - १,२,३,४,५ लगायतका ठाँउ उच्च जोखिममा देखिन्छ । जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी सिलसिलामा विभिन्न स्थानीय तहमा गई निर्वाचित पदाधिकारीहरू लगायत विभिन्न नागरिकहरू सँगको छलफलबाट सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा चट्याङकाको जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएको छ । जिल्लामा हरेक वर्ष ४५० जनालाई केन्द्रबिन्दुमा राखि पुर्वतयारी, खोज तथा उद्धार र प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

च. हावाहुरीका कारणले हुने जोखिम विश्लेषण :

सिन्धुपाल्चोक हावाहुरीका कारण उच्च जोखिम नरहेतापनि न्युन जोखिममा रहेको छ । जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी सिलसिलामा विभिन्न स्थानीय तहमा गई निर्वाचित पदाधिकारीहरू लगायत विभिन्न नागरिकहरू सँगको छलफलबाट सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा सामान्य हावाहुरीको जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएको छ । जिल्लामा चैत्र , बैशाखमा जिल्लाको हिमाली र पहाडी भागमा धेरै हावा चल्ने र रुख बिरुवा ढलेर , भाँचिएर र घरका जस्तापाता उडाएर क्षति पुऱ्याउनका साथै बालीनाली पनि क्षति पुऱ्याउने देखिएको छ । यस विगतका तथ्याङ्कलाई बिश्लेषण गर्दा जिल्लामा हरेक वर्ष ७५ जनालाई केन्द्रबिन्दुमा राखि पुर्वतयारी, खोज तथा उद्धार र प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

छ. आगोलागिका कारणले हुने जोखिम विश्लेषण :

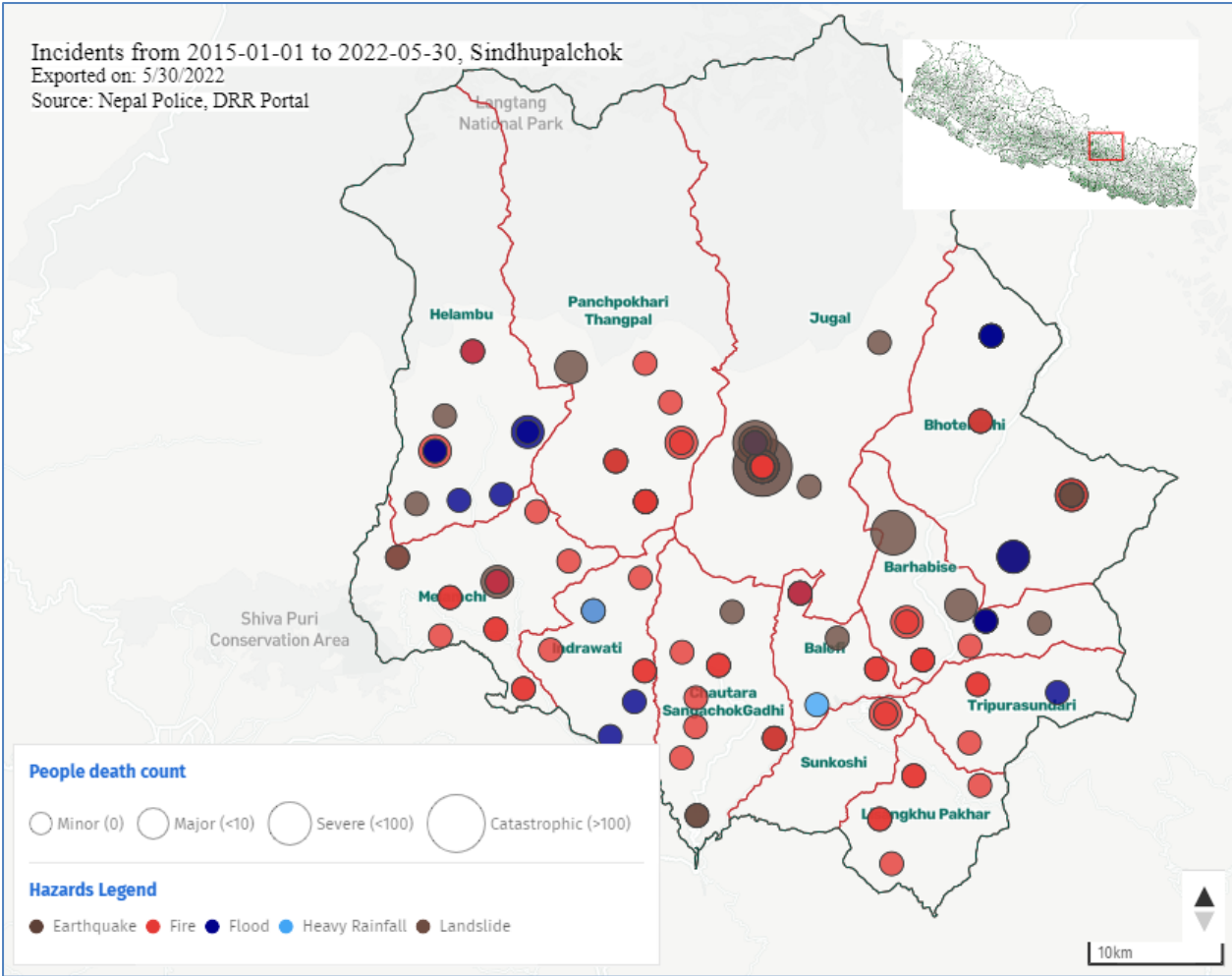
जिल्ला विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी सिलसिलामा विभिन्न स्थानीय तहमा गई निर्वाचित पदाधिकारीहरू लगायत विभिन्न नागरिकहरू सँगको छलफलबाट सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा आगोलागिको जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएको छ ।

सिन्धुपाल्चोकमा आगलागीका कारण १२ वटै स्थानीय तह जोखिममा भएतापिन मानव बस्ती घना भएका र सुख्या क्षेत्र आगलागी/डढेलोको प्रकोप बढी हुने गरेको छ । सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा आगलागी मानविय

लापरबाहीको कारणले नै हुने गरेको छ । जिल्लामा हुने गरेका आगलागीका घटना धेरै जस्तो वनजङ्गल क्षेत्रबाट शुरु भई बस्तीतिर प्रवेश गरी क्षति हुने गरेको पाइन्छ । सुख्यायामा विशेष गरी वन जंगलमा हिड्ने बटुवाले चुरोट/विडीको ढुटा ननिभाई पातपतिङ्गरमा फाल्ने, फागुन चैत्र महिनातिरमा किसानहरूले बारीका पातपतिङ्गर/झ्यास आदि पोल्दा ननिभाई जाने, गाईबस्तु चराउने गोठालाहरूले जंगलमा कलिलो घाँस पलाउछ भनी आगो लगाउने, वन जंगल नजिक रहेको बस्तीका मानिसहरूले वन्यजन्तुले क्षति नपुराओस भनी आगो लगाउने आदि कारणहरूले डढेलो/आगलागी हुने गरेको पाइन्छ । विगतका वर्षहरूमा घटेको आगलागी/डढेलोको घटनाक्रम हेर्दा सिन्धुपाल्चोक जिल्ला आगलागी/वन डढेलोको जोखिममा रहेको छ । यस विगतका तथ्याङ्कलाई बिश्लेषण गर्दा जिल्लामा हरेक वर्ष ९,५०० जनालाई केन्द्रबिन्दुमा राखि पूर्वतयारी, खोज तथा उद्धार र प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

२.१.५ योजना तर्जुमा सम्बन्धी प्रभाव आंकलन

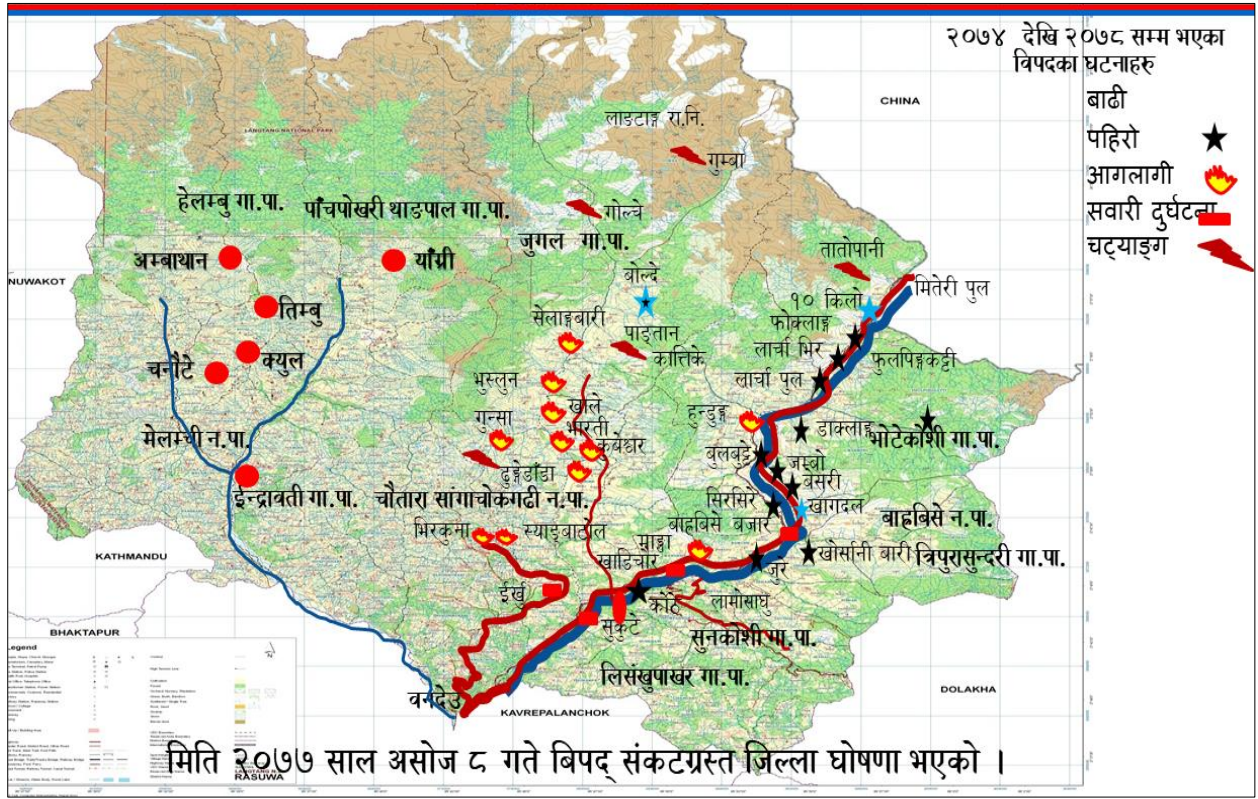
जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति, विपद्को सामना गर्ने क्षमता तथा जनचेतनाको अभाव तथा भौगोलिक विषमताका कारण जनधनको क्षति हुने गरेको छ । प्राकृतिक कारणबाट हुने प्रकोपका घटनामा मानवीय क्रियाकलापले ती घटनाका आवृत्ति र क्षतिको मात्रामा निरन्तर वृद्धि भइरहेको छ । यस सन्दर्भमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले नपा तथा गाउँपालिकाहरूका सूचना संकलन गरी तथ्याक तथा सूचनाका विश्लेषणका आधारमा खास गरी भूकम्प, बाढी र पहिरोबाट प्रभावित हुने जनसख्याको पूर्वानुमान गरेकोमा गत वर्षको जुने पहिरो, भूकम्प र त्यस भन्दा पछिका सानाठुला पहिरोहरूर भोटेकोशी बाढीले पारेको क्षति तथा प्रभाव र विभिन्न समयमा भएका अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदनका आधारमा प्रभाव आंकलन गरिएको छ ।

चित्र २ : सन् २०१५ देखी २०२२ सम्म घटेका विपद् नक्साङ्कन

चित्र ३ : सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका नदी र जोखिम क्षेत्र

चित्र ४ विपद् घटनाबाट उच्च जोखिम इलाकाहरू

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले सामुदायिक क्षेत्रमा विगत ३ दशक देखि कार्यरत सामुदायिक आत्मनिर्भर सेवा केन्द्र (Community Self Reliance Center) को प्रविधिक सहकार्यमा तयार गरेको भौगर्भिक अध्ययन प्रतिवेदनका अनुसार सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका देहायका पालिकाहरू तथा स्थानहरूको पहिरोको जोखिम विश्लेषणहरू :

वर्गिकरण

I : सतर्कता अपनाउनु पर्ने

II : उच्च सतर्कता अपनाउनु पर्ने (संरक्षणको कार्यहरू पानी भल तर्काउने, ग्यावियन जाली सहितको पर्खाल लगाउनु पर्ने इत्यदी)

III : बस्ती स्थानान्तरण गर्नु पर्ने

तालिका ४ बाह्रबिसे नगरपालिकाको पहिरो जोखिम क्षेत्रको भौगर्भिक अध्ययन विश्लेषण

बाह्रबिसे नगरपालिका												
क्र. सं.	बस्तीको नाम	वडा	कुल घरधुरी	वर्गीकरण	अध्ययन स्थानबस्तीमा रहेका / समस्याहरू/खतरा	कारणहरू	परिणाम	जोखिमको अवस्था	क्षति भएका घरहरू	खतरामा रहेका घरहरू	नियन्त्रणरोकथामका/ उपाय	सुझाव
१	नागपुजे	७	१२०	II	गहिरो कटान र भूक्षय (gully erosion), सम्मिश्रण गोग्रान वहन/ (debris flow),	ठुलो वर्षात, खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी सडक) र बस्तीमा(, केहि कार्य नगरी छोडिएको सडक	१० घर बगाएको, खेती योग्य जमिन बगाएको, घट्टमा क्षति, खुकुलो माटो भएको स्थानमा भूक्षय	उच्च जोखिम	१० (स्कूलको देब्रे भूभाग गोग्रान वहन क्षेत्र भित्र)	१० (गोग्रान वहन भित्र)	सतही पानीको निकासी, झर्न सक्ने चट्टान हटाउने, छेकबार (checkdam), सडक नाली व्यवस्थापन, संरक्षण पर्खाल, बायोइन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने-	भूभौतिकीय अध्ययन (geophysics), स्थलाकृतिक अध्ययन (topographic survey), वर्षा मापन यन्त्र जडान गर्नुपर्ने
२	आरुचे	७	१३	II	जमिनमा चिराहरू, भासिएको जमिन (subsidence), बिस्तारै सदै गरेको जमिन (creep), बस्तीको माथिल्लो भूभागमा झुन्डिएका चट्टानहरू	ठुलो वर्षात, सडक बनाउन गरिएको भीर कटान, खुकुलो माटो, सडक नालीको अव्यवस्थापन	स्थानीय सडकमा क्षति, ० .हे ५.खेती योग्य जमिन बगाएको	मध्यम जोखिम		तल्लो भूभागमा रहेका घरधुरीहरू	सतही र जमिन मुनिको पानी निकासीव्यवस्थापन/, सडक नाली व्यवस्थापन, बायो-इन्जिनियरिङ्ग, भिरालोपना मिलाउने र ग्यबियन पर्खाल निर्माण गर्नुपर्ने	रोकथामका उपाय यथासिघ्र अवलम्बन गर्नुपर्ने
३	हुन्डुड	७	३	II	घरमा चिराहरू, साना पहिराहरू, भत्किएका गहाहरू			न्युन जोखिम			सतही पानीको व्यवस्थापन र बायोइन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने-	थप अनुगमन गर्न पर्ने
४	भीरखर्क	७	५७	II	गहिरो कटान र भूक्षय (gully erosion), सम्मिश्रणगोग्रान वहन/ (debris flow)	ठुलो वर्षात, खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, अव्यवस्थित सडक नाली, केहि कार्य नगरी छोडिएको	५ घरधुरी र सडकमा क्षति, खेतीयोग्य जमिनमा गोग्रान वहन	उच्च जोखिम	५ गोग्रान) वहनको बाटोमा (परेका	गोग्रान वहन हुने क्षेत्रबाटो / नजिक	सतही पानीको व्यवस्थापन, झर्न सक्ने चट्टान हटाउने, छेकबार (checkdam), सडक नाली व्यवस्थापन, संरक्षण पर्खाल, बायोइन्जिनियरिङ्ग-गर्नुपर्ने	भूभौतिकीय अध्ययन (geophysics), स्थलाकृतिक अध्ययन (topographic survey), वर्षा मापन यन्त्र जडान गर्नुपर्ने

						सडक						
५	भीरथा प्लो	७	२०	II	गहिरो कटान र भूक्षय (gully erosion), सम्मिश्रणगेग्रान वहन/ (debris flow), पहिरोको शिर्ष स्थानमा चिराहरू र सोही स्थान माथि थुप्रैका ढुङ्गाहरू रहेका (Talus)	ठुलो बर्षात, खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी सडक) र बस्तीमा(, केहि कार्य नगरी छोडिएको सडक	१ घरधुरी र सडकमा क्षति, खेतीयोग्य जमिनमा गेग्रान वहन	उच्च जोखिम	१गेग्रान) वहनको बाटोमा (परेका	गेग्रान वहन हुने क्षेत्रबाटो / नजिक	सतही र जमिन मुनिको पानीको व्यवस्थापन, झर्न सक्ने चट्टान हटाउने, छेकबार (checkdam), सडक नाली व्यवस्थापन, संरक्षण पर्खाल, बायोइन्जिनियरिङ्ग- गर्नुपर्ने	भूभौतिकीय अध्ययन (geophysics), स्थलाकृतिक अध्ययन (topographic survey), वर्षा मापन यन्त्र जडान गर्नुपर्ने
६	ताड्सार	७	१४	III	खोलानदि कटान/, बिस्तारै सदैँ गरेको जमिन (creep), ढल्केका गहाहरू, जमिनमा चिराहरू परेको, चट्टानका टुक्रा खस्ने समस्या, बस्तीको तल्लो भूभागमा ठुला ढुङ्गाहरूको थुप्रो	खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, चट्टानका चिराहरू, अव्यवस्थित सडक नाली, नदी कटान	बस्तीको देब्रे क्षेत्रमा गहिरो भूक्षय, घरमा चिराहरू, बस्तीको तल्लो भूभागमा सक्रिय भूक्षय, खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	उच्च जोखिम	१ गहिरो) भूक्षय भएको स्थान (नजिक	निकै सक्रिय भूक्षय भएको स्थान नजिकका घरधुरीहरू	सतही पानीको व्यवस्थापन, भूक्षय रोक्नका लागि बायो-इन्जिनियरिङ्ग, खोलामा संरक्षण पर्खाल निर्माण गर्नुपर्ने	सक्रिय भूक्षयबाट हुन सक्ने क्षति कम गर्न रोकथामका उपाय यथासिघ्र अवलम्बन गर्न पर्ने
७	डाँडागाउँ	७	१५०	II	खोलाले गरेको कटान, भूक्षय (gully erosion), बस्तीको माथिल्लो भूभागमा सजिलै भूक्षय हुन सक्ने माटो , भासिएको जमिन (sinkhole) जस्तै --(व्यास (२ ३-५. .(मिटरनिकै चिरा	खुकुलो माटो, पानीको उचित निकास नभएको, ग्रामिण सडक निर्माण, बाँझो जमिन	बस्ती माथिको पहिरोका कारण निकै सक्रिय नदी कटान र भूक्षय, खेतीयोग्य जमिन बगाएको, खोला किनारमा गेग्रानको थुप्रो, सडकमा क्षति, खेतीयोग्य जमिनमा खाल्डो परेको	मध्यम जोखिम			सतही पानीको व्यवस्थापन, झर्न सक्ने चट्टान हटाउने, छेकबार बनाउने, नदि कटान रोक्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	थप भूभौतिकीय अध्ययन (geophysics) जरुरी

					परेको चट्टान							
८	खनिया बास	७	६५	II	चट्टान खस्ने समस्या	भूकम्प, चिरा परेका चट्टान, चिराहरुको अवस्थिति, सडक कटान	चट्टान खसेर १ घरमा क्षति, खेतीयोग्य जमिनमा चट्टानका टुक्राहरु	मध्यम जोखिम			चट्टानपहराको छेउमा / खाल्डो बनाउने, खसेको चट्टान रोक्न पर्खाल वा जाली बनाउनुपर्ने	चट्टान खस्ने प्रक्रियाको अनुगमन, अध्ययन गर्नुपर्ने
९	कोलबा री (घट्टेखो ला)	७	६	II	खोलाको नजिक अवस्थित बस्ती, माथिल्लो तटीय क्षेत्रमा पहिरोले थुपारेको ठुलो गोम्रान, बिस्तारै सदै गरेको जमिन)creep), ढल्केका रुखहरु	अव्यवस्थित पानी निकासी, जङ्गल फडानी, ठुलो वर्षात	बस्ती माथिको पहिरोका कारण निकै सक्रिय नदी कटान र भूक्षय, खेतीयोग्य जमिन बगाएको	मध्यम जोखिम	६ खोला) (नजिक	सतही पानीको व्यवस्थापन, सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल, दुबै खोला बग्ने बाटो मिलाउनेएकोहोराउने/, माथिल्लो भूभागमा लामो समयको स्थिरताको लागि बायोइन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने-	बस्तीको माथिल्लो स्थानमा थप अध्ययन जरूरी	
१०	बुगाम (भेडीगो ठ)	५	१४	II	पानी रसाएको जमिन)seepage), सक्रिय भूक्षय)active gully erosion), जमिनमा चिराहरु, बिस्तारै सदै गरेको जमिन)creep), सतही गोम्रान वहन	अव्यवस्थित पानी निकासी, थोरै बोट बिरुवा, खुकुलो माटो, ठुलो वर्षात	घरबाट करीब १ मिटर नजिक भूक्षय, खेतीयोग्य जमिन बगाएको, खेतीयोग्य जमिनमा सगेम्रान ४साना - वहन भएको	मध्यम जोखिम	१ भेडीगोठ) वस्तीबाट ३०० मिटर (पश्चिम	१४ भूक्षय) भएको स्थानको माथिल्लो र तल्लो (स्थानमा	नदीको बहाव एकोहोराउने, ढुङ्गा छापने, छेकवार)checkdam), संरक्षण पर्खाल, सतही पानीको निकास, चिराहरु टाल्ने, सडक नाली व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्न पर्ने, माथिल्लो भूभागको अनुगमन, भूभौतिकीय अध्ययन)geophysics), भू-) प्राविधिकgeotechnical) अध्ययन जरूरी
११	सोताड	६	५८	II	धेरै पहिरोहरु	खुकुलो माटो, सडक निर्माण बेला पहिरोको फेदी कटान, ठुलो वर्षात, अव्यवस्थित पानी निकासी	बस्तीको माथिल्लो भूभागमा चिराहरु परेको :लम्बाई) मि ४०, चौडाई : ५० मि(, ३ घरमा क्षति, सडक र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	उच्च जोखिम	३ पहिरो) भन्दा तल्लो स्थानमा (रहेका	सतही पानीको निकासी, झुन्डिएका चट्टान हटाउने, पर्खाल निर्माण, बायो- इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	बस्ती भन्दा माथिल्लो स्थानमा रहेका चिराहरुको अनुगमन गर्नुपर्ने	

१२	कसेरी	५	१२०	II	सम्मिश्रण गोग्रान वहन/ (debris flow), नदीले भूक्षय गरेको	धेरै मात्रामा खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, खोलाको भूभागमा बस्ती विकास	गोग्रान वहनका कारण २ घर प्रभावित, खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	मध्यम जोखिम	२ गोग्रान) वहनको बाटोमा (परेका		सतही पानी र भूजलको - उचित व्यवस्थापन, बाली परिवर्तन, बायो इन्जिनियरिङ्ग- खुकुलो माटोको लागि) (उपयुक्त, माटोको स्खलन अनुगमन गर्नुपर्ने	तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नपर्ने, बस्ती माथिको भूभागको अनुगमन
१३	कुखुरे	५	२०	II	सडक कटानबाट उत्पन्न समस्याहरू, सम्मिश्रण गोग्रान वहन/ (debris flow), बस्तीबाट टाढा चट्टान खस्ने	सडक कटानबाट निस्किएका माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी	पुरुवा जमिनमा पहिरो, सडक र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति, सडक छेउमा चिराहरू	न्युन जोखिम	०		सतही पानीको व्यवस्थापन, सडक नालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने	सडक निर्माणको काममा सुधार गर्नुपर्ने
१४	कल्ले री (मोक्ता न टोल)	५	९	II	खोलाले गरेको कटान, पानीको खराब निकासी, भीर क्षेत्रमा चिराहरू, चट्टान खस्न सक्ने स्थान	भूकम्प, अव्यवस्थित पानी निकासी	खेतीयोग्य जमिनमा गोग्रान वहन, अव्यवस्थित सडक नालीका कारण सडकमा भूक्षय, चट्टानमा चिराहरू	न्युन जोखिम			सतही पानीको व्यवस्थापन, चिराहरू टाल्ने, सडक नाली व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	चट्टानका पहरा भएको क्षेत्रमा चिराहरूको अनुगमन जरुरी
१५	माथि ल्लो सिगाचें	५	६३	II	सडक कटानबाट उत्पन्न पहिरो, चट्टान धेरै भएको पहिरो (Rock slide)	चट्टानका चिराहरूको अवस्थिति, अव्यवस्थित पानी निकासी, ग्रामिण सडक निर्माण, सडक कटान	स्थानीय सडकमा क्षति, गोग्रान वहन	न्युन जोखिम			सतही पानीको व्यवस्थापन, देब्रे किनारमा सम्मिश्रण वहन (गोग्रान) रोकने पर्खाल निर्माण, बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	संरचनात्मक र गैर- संरचनात्मक रोकथामका उपायहरू अवलम्बन गर्नुपर्ने
१६	किसन दोर्जे	५	१३	II	सतही भूक्षय, नदीले गरेको भूक्षय, पानी रसाएको जमिन	अव्यवस्थित पानी निकासी, गोरेटो बाटोमा बग्ने पानी	गोग्रान वहन, खानेपानीको पाईप र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	मध्यम जोखिम			सतही पानीको व्यवस्थापन, खोलाको बहाव एकोहोरो बनाउने, तल्लो भूभागमा भूक्षय रोक्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नपर्ने

१७	गुन्सा	५	२२	II	नदीले गरेको भूक्षय, बस्ती माथि ठुला टुक्रिएका चट्टान (लम्बाई १० -उचाई/चौडाई/ /मि५ मि(मि ५/	अव्यवस्थित पानी निकासी, ग्रामिण सडक निर्माण, खुकुलो माटो, ठुलो वर्षात	गेग्रान वहन, सडक र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	न्युन जोखिम			छेकवार, सतही पानी व्यवस्थापनको लागि संरचना, संरक्षण पर्खाल, बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	संरचनात्मक र गैर संरचनात्मक रोकथामका उपाय, अस्थिर ढुङ्गाहरूको अनुगमन गर्नुपर्ने
१८	रुम्टा	५	८	III	खागडोल खोलाले भिरालो जमिनको फेद कटान, नदीको दुवै किनारमा निकै धेरै सक्रिय भूक्षय	भिरालोपना, अव्यवस्थित पानी निकासी, खुकुलो माटो, ठुलो वर्षात, भिरालो जमिनको फेदी कटान	नदीले गहिरो भूक्षय गरेको, स्थानीय सडक र खानेपानीको पाईप पूर्ण रूपमा क्षति, खेतीयोग्य र चरन क्षेत्रमा क्षति, घरबाट करीब १ मिटर नजिकै भूक्षय	उच्च जोखिम	८ दुबै) खोला बीच रहेका (घरहरू	सतही पानीको व्यवस्थापन, तत्काल भूक्षय रोक्ने उपाय अवलम्बन गर्ने, खोलाको दुबै किनारमा संरक्षण गर्ने संरचना निर्माण गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग-गर्नुपर्ने	८ घर निकै खतरामा रहेका हुनाले बस्ती जोगाउन तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने	
१९	मान्द्रा	६	२०	II	गहाहरू भत्किएका, सानो आकारको पहिरो, पानीको निकास राम्रो नभएको	खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी सडक र) बस्तीमा(	बस्तीको तल्लो भूभागमा माटो स्खलनपहिरो/, साना भूक्षय, खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	मध्यम जोखिम	५ जमिन) स्खलन भएको स्थान माथिका (घरधुरीहरू	सतही पानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, सडक नाली व्यवस्थापन, गहाको पानीको निकास, खुकुलो माटो भएको स्थानमा बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	बस्ती जोगाउन तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने	
२०	खागदल	५	२२	III	नदीले गरेको भूक्षय . बाढी	ठुलो वर्षात, खोलाले भिरालो जमिन र किनार कटान, बाढी जाने भूभागमा बस्ती विकास	बस्तीको माथिल्लो भूभागमा गेग्रान वहन, नदीले आफ्नो किनार कटान, घरहरू र पुल बगाएको	उच्च जोखिम	८ घर बगाएको	१४ खागडोल) खोला (सँगैको	नदी कटान रोकथाम (river training), छेकवार र बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	बाढीको अध्ययनको लागि थप अनुसन्धान जरुरी
२१	काभ्रे	५	२५	II	नदीले गरेको भूक्षय, भूक्षय (gully erosion)	अव्यवस्थित पानी निकासी, खुकुलो	सडकमा क्षति र खेतयोग्य जमिनमा	उच्च जोखिम	३ खोला) (नजिकको	सतही पानीको व्यवस्थापन, सडकमा नाली र संरक्षण	थप भूक्षय रोक्न तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन	

						माटो, ग्रामिण सडक निर्माण, खोलाको भूभागमा बस्ती विकास	भूक्षय				पर्खाल, कजवे, नदीको बहाव एकोहोराउने र बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	गर्नपर्ने
२२	खोराड	५	६५	II	नदीले गरेको भूक्षय, सानो आकारको पहिरो	अव्यवस्थित पानी निकासी, खुकुलो माटो, ग्रामिण सडक निर्माण, खोला छेउ बस्ती विकास	सडक र खानेपानीको पाईपमा क्षति र खेतोयोग्य जमिनमा भूक्षय	न्युन जोखिम		०	सतही पानीको व्यवस्थापन, सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल, कजवे, नदीको बहाव एकोहोराउने र बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	थप भूक्षय रोक्न तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने
२३	साख्वा	६	४२	II	बस्तीको माथिल्लो भागमा पहिरो, गेग्रान वहन (debris flow), चट्टान खस्ने समस्या, पुरानो टेलसको थुप्रो (Talus Deposit)	अव्यवस्थित पानी निकासी, सडक निर्माण गर्दा गरिने कटान पश्चातको माटो अव्यवस्थित रूपमा फालिएको	सडकमा क्षति र भूक्षय	मध्यम जोखिम	४ सडक) छेउको अस्थायी घरधुरी (प्रभावित)		सतही पानीको व्यवस्थापन, अस्थिर ढुङ्गाहरू हटाउने, अरनिको राजमार्ग र स्थानीय सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल बनाउने, सडक कटान पछिको भिरालोपना मिलाउनेघटाउने/, बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	संरचनात्मक र गैर-संरचनात्मक रोकथामका उपाय
२४	तल्लो सिगाचे	५	१८	II	नदीले गरेको भूक्षय, जमिनमा चिराहरू, बिस्तारै सदैँ गरेको जमिन (creep)	ठुलो वर्षात, अव्यवस्थित पानी निकासी, खुकुलो माटो, ग्रामिण सडक निर्माण	सडक र खानेपानीको पाईपमा क्षति र खेतोयोग्य जमिनमा भूक्षय	मध्यम जोखिम		०	खेती गर्दा लगाउने बालीको परिवर्तन, सतही पानीको व्यवस्थापन, खोलाको बहाव एकोहोराउने, खुकुलो माटोमा बायोइन्जिनियरिङ्ग-, सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल बनाउने	चिराहरूको अनुगमन, पूर्ण जोखिम नियन्त्रणका लागि थप भूभौतिकीय अध्ययन (geophysics), भूप्राविधिक- (geotechnical) अध्ययन जरूरी
२५	मानेडाँडा (दलित टोल)	६	११	II	सडक कटानले गर्दा उत्पन्न पहिराहरू, सतही भूक्षय	खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी बस्ती र) (सडकमा	घरमा चिराहरू, बारीका गहाहरू भत्किएका, सडक कटान गरी छोडिएको भिरालो	मध्यम जोखिम		०	सतही पानीको व्यवस्थापन, सडक नाली व्यवस्थापन, सडकले काटेको भिरालो जमिनमा संरक्षण पर्खाल, बायोइन्जिनियरिङ्ग-	बस्तीमा क्षति हुन रोक्न का लागि भिरालो जमिनको तत्काल संरक्षण गर्न पर्ने

							जमिनमा पहिरो					
२६	जम्बु	५	५२	II	नदीबाट भूक्षय, निकै धेरै सम्मिश्रण को संचय (गेग्रान)	ठुलो वर्षात, अव्यवस्थित पानी निकासी, खुकुलो माटो, ग्रामिण सडक निर्माण	९ घरधुरी बगाएको, सडक र खानेपानीको पाईपमा क्षति	उच्च जोखिम	९ घर बगाएको		खोलाको बहाव हुने स्थान एकोहोराउने, अस्थिर ढुङ्गा माटो हटाउने, नदी कटान (river training) रोक्ने, बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	नदी कटान रोकथामका लागि नदी क्षेत्रमा थप अनुसन्धान जरूरी
२७	सिरिसे	५	१९	II	चट्टान खस्ने समस्या, बस्तीको माथिल्लो स्थानमा पहिरो, जमिनमा चिराहरु, यस बस्ती पुरानो भीमकाय पहिरोमा अवस्थित रहेको छ	पानी प्रयोग गरी गरिने खेती, खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, ठुलो वर्षात	पहिरोको शिर्ष स्थानमा चिराहरु, राष्ट्रिय राजमार्ग र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	मध्यम जोखिम	०		खसेको चट्टान रोक्ने प्रविधि तारजाली (जस्तै), खाल्डो खन्ने, नाली बनाउने, भिरालोपना घटाउने, सतही पानीको व्यवस्थापन र बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	संरचनात्मक र गैर-संरचनात्मक रोकथामका उपाय
२८	गोम्बे डाँडा	३	८	II	खोलाले गरेको कटान, भूक्षय र सडक बनाउदा गरिएको कटानबाट उत्पन्न पहिराहरु	ग्रामिण सडक निर्माण, अव्यवस्थित सडक नाली, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, सडक कटान, ठुलो वर्षात	सडक कटानले गर्दा साना पहिराहरु; सडक, खेतीयोग्य जमिन, जङ्गल क्षेत्र र खानेपानीको पाईपमा क्षति	मध्यम जोखिम	८ अव्यवस्थित सडक खण्ड मुनिको (घरधुरीहरु		नदीबाट भैरहेको भूक्षय रोक्ने, सतही पानीको व्यवस्थापन, खोलाको बहाव एकोहोराउने, बस्तीको माथिल्लो भूभागमा अवस्थित सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल निर्माण गर्ने, सडकको स्तरोन्नति गर्ने र बायोइन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने-	सडक कटान द्वारा सिर्जित पहिरोबाट बस्ती जोगाउन तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने
२९	सिरुपा खा मैसीड	३	६	II	सक्रिय गेग्रान वहन (debris flow), निकै सक्रिय रुपमा खोलाले गरेको कटान र भूक्षय, बिस्तारै सदैँ गरेको जमिन (creep)	भौगर्भिक अव्यवस्थित पानी निकासी, ग्रामिण सडक निर्माण	खेतीयोग्य जमिन बगाएको, सिरुपखामा घर नजिकै गेग्रान वहन, मैसिडमा बिस्तारै सदैँ गरेको जमिन	उच्च जोखिम	०	६ मैसिड) ३मा /घरधुरी सिरुपाखा ३मा घरधुरी	सतही पानीको व्यवस्थापन, खुकुलो माटोमा बायो-इन्जिनियरिङ्ग, खोला छेउ भारवहन पर्खाल, गहामा सुक्खा पर्खाल लगाउने	बस्ती माथिको बिस्तारै सदैँ गरेको जमिनको अनुगमन गर्नुपर्ने
३०	खानी	३	४३	II	सम्मिश्रण गेग्रान वहन/	अव्यवस्थित पानी	३ टोल प्रभावित,	मध्यम			सतही पानीको व्यवस्थापन,	संरचनात्मक र गैर-

	गाउँ (नेवा टोल, थिङ टोल, लामा टोल)				)debris flow), सडक कटानबाट उत्पन्न समस्याहरू, बस्ती मुनी चट्टानका टुक्रा खस्ने क्षेत्र, सतही पहिरो	निकासी, भिरालो जमिनमा बढेको भार, खुकुलो माटो, ठुलो बर्षात, ग्रामिण सडक सँग सम्बन्धित समस्या	गोग्रान वहन, सडक र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	जोखिम			सडक नालीको व्यवस्थापन, वायोइन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने-	संरचनात्मक रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने
३१	निगाळे	३	१७	II	पहिरो, चट्टान खस्न सक्ने क्षेत्र, खागडोल नदीले गरेको भूक्षय	नदी कटान, निकै धेरै चिरा परेका र टुक्रेका चट्टान, खुकुलो माटो	घरको करीब २ मिटर नजिक पहिरो, पहिरो भित्र बिस्तारै सडै गरेको जमिन, खेतीयोग्य जमिनमा क्षति, गहाहरूमा थुप्रैएका ढुङ्गाहरू, फेदी कटानका कारण बस्तीको तल्लो भूभागमा पहिरो	मध्यम जोखिम		१७ पहिरो) भन्दा माथिल्लो स्थानमा रहेका (घरहरू	सतही पानीको व्यवस्थापन, वायोइन्जिनियरिङ्ग- , खसेको चट्टान रोक्न पर्खाल (catch wall) निर्माण गर्ने	रोकथामका उपाय यथासिद्ध अवलम्बन गर्नुपर्ने
३२	सानो बालुवा	३	२५	II	पुरानो पहिरो, सम्मिश्रण गोग्रान वहन/)debris flow), खोलाले गरेको कटान र भूक्षय	खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, ठुलो बर्षात . बस्ती माथि पुग्न नसकिएको कारण जोखिमको कारण पत्ता लगाउन थप अध्ययन जरूरी	२ घरधुरी प्रभावित, खेतीयोग्य जमिन र जंगलमा क्षति, बस्तीको माथिल्लो भूभागमा गोग्रानको थुप्रो	मध्यम जोखिम	२		सतही पानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने	कुनै पनि रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नु अघि बस्तीको माथिल्लो स्थानमा थप अध्ययन जरूरी
३३	सिस्ने गैरो	३	२	II	निकै सक्रिय रूपमा खोलाले गरिराखेको कटान र भूक्षय,	खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, ठुलो बर्षात	ढल्केका गहाहरू, बस्तीको माथिल्लो भूभागमा चिराहरू,	मध्यम जोखिम	०		नदीबाट भैरहेको भूक्षय रोक्ने, चिराहरू टाल्ने, सतही पानीको व्यवस्थापन, सडकमा नाली र	बस्तीमा हुन सक्ने क्षति न्यूनीकरणरोकथामका उपाय / यथासिद्ध अवलम्बन गर्नुपर्ने

					विस्तारै सदैँ गरेको जमिन)creep)		छुट्टिएका जमिन				संरक्षण पर्खाल निर्माण गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग- गर्नुपर्ने	
३४	सम्शेर डाँडा	३	४	II	बस्ती मुनि धेरै सतही पहिराहरु, गहिरो भूक्षय)gully erosion)	ठुलो बर्षात, अव्यवस्थित पानी निकासी, खुकुलो माटो, ग्रामिण सडक निर्माण	खोल्सामा अस्थिर ढुङ्गाहरु, चिराहरु परेका	मध्यम जोखिम	०		सतही पानीको व्यवस्थापन, सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल निर्माण गर्ने, बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	थप समस्या उत्पन्न नहोस भन्नका लागि सतही पानीको व्यवस्थापन जरुरी
३५	तल्लो भेट्टे	९	१५	II	बस्तीको तल्लो भागमा चिरा परेका चट्टानहरु, विस्तारै सदैँ गरेको जमिन)creep)	अव्यवस्थित पानी निकासी, सडक निर्माण सँग सम्बन्धित समस्या	विस्तारै सदैँ गरेको जमिन, ढल्केका रुखहरु	न्युन जोखिम	०		सडक नाली व्यवस्थापन, कल्भर्टकजवे निर्माण/, सडकमा संरक्षण पर्खाल, सतही पानीको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने	तल्लो भूभागको अनुगमन जरुरी
३६	ओखर बोटे	९	१२	II	सडकमा चिराहरु, विस्तारै सदैँ गरेको जमिन)creep), पहिरो	भौगर्भिक, चट्टानका चिराहरुको अवस्थिति, अव्यवस्थित पानी निकासी, भिरालो जमिनमा बढ्दै गरेको भारबस्तीको तल्लो भूभागमा ठुलो पहिरो (जुरे पहिरो)	विस्तारै सदैँ गरेको शिर्ष स्थान, बिग्रिएको सडकका खण्डहरु, खेतीयोग्य जमिन बगाएको	उच्च जोखिम	०	१२ जुरे) पहिरो भन्दा माथिल्लो स्थानमा अवस्थित (घरधुरीहरु	कुनै पनि रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नु अघि थप अध्ययन जरुरी	शिर्ष स्थान माथि रहेका १२ घर धुरी खतरामा छन्, विस्तारै सदैँ गरेको जमिन)creep)को अनुगमन, भूभौतिकीय अध्ययन)geophysics), भूप्राविधिक- (geotechnical) अध्ययन जरुरी
३७	कुकुर गाडे (तामा खानी)	९	१६	II	बस्ती माथिको जमिनमा लामो तेस्रो चिरा, सोही बस्ती माथि जोखिम निम्त्याउन सक्ने धेरै ठुला ढुङ्गाहरु, पानी रसाएको जमिन, झुन्डिएका चट्टान	भौगर्भिक, चट्टानका चिराहरुको अवस्थिति, भूकम्प	खेतीयोग्य जमिनमा क्षति, नयाँ चिरा बनेका र आकार बढ्दै गरेको, छुट्टिएको जमिन	मध्यम जोखिम	०	१६ चट्टान) खस्ने स्थान मुनिका (घरधुरीहरु	तत्काल चिराहरु टाल्ने, खसेको चट्टानका टुक्रा रोक्ने पर्खाल (catchwall) निर्माण गर्ने, अस्थिर ठुला ढुङ्गा हटाउने	जोखिम नियन्त्रण नभए सम्मका लागि आंशिक स्थानान्तरणअनुगमन र थप . भू) प्राविधिक-geotechnical) अध्ययन जरुरी
३८	नेपाली	३	११	II	खोलाको सक्रिय	अव्यवस्थित पानी	गोग्रान वहन,	मध्यम	०	३ खोला)	सतही पानीको व्यवस्थापन,	तत्काल जोखिम

	टोल				कटान र भूक्षय	निकासी, नदी कटान, ग्रामिण सडक निर्माण, भिरकुना बस्तीको माथिल्लो भूभागमा पहिरो	सडक, खेतीयोग्य जमिन र बस्ती संरक्षण गर्न खोलामा बनाइएका संरचनामा क्षति	जोखिम		(नजिकको)	खोलाको पानीको बहाव एकोहोराउने चेक) ड्याम(, बायोइन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने-	नियन्त्रणरोकथामका / संरचनात्मक उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने
३९	भीरकुना	३	९	II	खोलाको सक्रिय कटान र भूक्षय, बस्तीको माथिल्लो स्थानमा पहिरो, बिस्तारै सदैँ गरेको जमिन)creep)	भौगर्भिक, खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, ग्रामिण सडक निर्माण, सडक कटान	गेग्रान वहन, १ घर धुरीमा क्षति, स्थानीय सडक, खानिपानिको पाईप, खेतीयोग्य जमिन, जङ्गल क्षेत्रमा क्षति	मध्यम जोखिम	१ (आंशिक)	२	सतही पानीको व्यवस्थापन, अस्थिर ढुङ्गाहरू हटाउने, पहिरो माथिको भूभागमा तत्काल भूक्षय रोक्ने, सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल, खोलामा चेक ड्याम निर्माण गर्ने र बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	बस्तीका मान्छेहरूको अन्यत्र अस्थाई बसोबास रहेको छ, तत्काल जोखिम नियन्त्रणरोकथामका उपाय / न गर्न पर्ने अवलम्ब, सदैँ गरेको जमिनको अनुगमन गर्नुपर्ने
४०	चालिसे घट्टेखोला पहिरो	२	३२	II	सतही पहिरो)shallow), खोलाले गरेको कटान र भूक्षय, सम्मिश्रण गेग्रान वहन/)debris flow), भूक्षय)gully erosion)	थुनिएको नाली, अव्यवस्थित पानी निकासी, सडक कटान	खेतीयोग्य जमिनमा गेग्रान वहन, रुखहरू बगाएको, नदी बग्ने स्थानबाटो / परिवर्तन, सुनकोशी नदीले भिरालो जमिनको कटान गरेको	मध्यम जोखिम	१ सडक) कटान (माथि		नदीको बहाव परिवर्तनसार्न/ पर्ने, सतही पानीको व्यवस्थापन, सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल, खोलामा संरक्षण पर्खाल निर्माण, बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	जोखिम नियन्त्रणरोकथामका / उपाय तत्काल अवलम्बन गर्न पर्ने, भिरालो जमिनको फेदी कटानको थप अध्ययन जरुरी
४१	थामी टोल (बुडेपा)	२	१०	II	चट्टान खस्न सक्ने सम्भावना, बस्तीको माथिल्लो भागमा टुक्रेर झरेका ढुङ्गाहरू	चट्टानका चिराहरूको अवस्थिति, भिरालो जमिनमा थपिएको भार, बस्तीको माथिल्लो भूभागमा अस्थिर ढुङ्गाको थुप्रो	बस्ती माथि चट्टानका टुक्रा खस्ने, पहिरोको शिर्ष स्थानमा भासिएको जमिन, चिराहरू परेको	मध्यम जोखिम	०	१० चट्टान) खस्ने स्थान मुनिका (घरधुरीहरू	गोरेटो बाटोमा बग्ने पानीको बहाव परिवर्तन, अस्थिर ढुङ्गाहरू हटाउने, खसेको चट्टान रोक्न पर्खाल निर्माण गर्ने र बायोइन्जिनियरिङ्ग- गर्नुपर्ने	माथिल्लो चट्टानको भूभाग अनुगमन गर्नुपर्ने
४२	कर्थली	२	२००	II	खोलाको सक्रिय	बस्तीको माथिल्लो	गेग्रान वहन, २	उच्च	२ खोला)	खोला	भूक्षय रोक्ने उपाय अवलम्बन	थप भौतिकीय अध्ययन

					कटान र भूक्षय, बिस्तारै सँदै गरेको जमिन)creep), जमिनमा चिराहरू, पहरामा रहेका अस्थिर चट्टान	भूभागमा ढुङ्गा खानी, ग्रामिण सडक निर्माण, खुकुलो माटो, नदी कटान, भोरालो जमिनमा थपिएको भार, अव्यवस्थित पानी निकासी, खोलाको भूभागमा बस्ती विकास	घरमा क्षति, सडक, खेतियोग्य जमिन र चरण क्षेत्रमा क्षति	जोखिम	(छेउ	छेउका धरधुरीहरू	गर्ने, सतही पानीको व्यवस्थापन, सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल, ढुङ्गा खानीमा भिरालोपना घटाउने, खोलाको बहाव एकोहोराउने (चेक डयाम, कजवे, ढुङ्गा छ्याप्ने, क्यास्केड(, बायो इन्जिनियरिङ्ग-गर्नुपर्ने	)geophysics). पुछार टोलमा अनुगमन, संरचनात्मक र गैर-संरचनात्मक रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्न पर्ने, बिस्तृत इन्जिनियरिङ्ग सर्भे जरुरी
४३	रातो भीर	२	१३	II	बस्ती माथि सानो आकारको पहिरो, चट्टानका टुक्रा खस्ने क्षेत्र, खोलाले गरेको कटान र भूक्षय	भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, ठुलो बर्षात	खेतियोग्य जमिन र चरण क्षेत्रमा क्षति	न्युन जोखिम	०	छैन	सतही पानीको व्यवस्थापन, लामो समयको स्थिरताको लागि बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	
४४	खहरे	२	१	III	पहिरो, खोलाले गरेको कटान र भूक्षय	अव्यवस्थित पानी निकासी, नदीले भिरालो जमिनको फेदी कटान, खुकुलो माटो	१ घर र खेतियोग्य जमिनमा क्षति . मान्छेहरू टेन्ट मुनि/त्रिपाल बस्दै आइरहेका छन्	उच्च जोखिम	१	१	कुनै पनि रोकथामका उपाय नचाहिने	सम्पूर्ण बस्ती स्थानान्तरण
४५	नाङ्गे डाँडा	३	१४	II	पानी रसाएको जमिन, पहिरो, जमिनमा चिराहरू परेको	चट्टानका चिराहरूको अवस्थिति, खुकुलो माटो, रसाएको जमिन, अव्यवस्थित पानी निकासी, ग्रामिण सडक निर्माण, पहिरोमा केहि कार्य नगरी छोडिएको सडक, ठुलो बर्षात,	खेतियोग्य जमिन र खानेपानीको पाईपमा क्षति, भुकम्प पश्चात ५ घरधुरीलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको	उच्च जोखिम	०	९ पहिरोको) देब्रे स्थान र माथिल्लो भूभागमा अवस्थित (घरधुरीहरू	सतही र जमिन मुनिको पानीको व्यवस्थापन, चिराहरू टाल्ने, अस्थिर ढुङ्गा हटाउने, भिरालोपना घटाउने, बस्ती माथिको सडक नाली व्यवस्थापन र बायो-इन्जिनियरिङ्ग गर्नुपर्ने	बस्ती जोगाउन तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने

					भूकम्प							
४६	डाँडा कटेरी	६	६५	॥	सानो आकारको पहिरो, पानी रसाएको जमिन, पानीको निकास राम्रो नरहेको र सडक कटानले समस्या उत्पन्न गराएको, बिस्तारै सडै गरेको जमिन (creep)	निकै धेरै भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, ठुलो वर्षात, अव्यवस्थित पानी निकासी, सडक निर्माण	२ घरमा आंशिक क्षति, भत्किएका जमिन, खेतियोग्य जमिन र सडकमा क्षति	उच्च जोखिम	२ आंशिक) कृषि(	६ निकै) भिरालो जमिनमा अवस्थित (घरधुरीहरु	सतही पानी र जमिन मुनिको पानीको उचित व्यवस्थापन . नाली सडक व्यवस्थापन, सडकमा फेदी पर्खालसंरक्षण / पर्खाल, बायो इन्जिनियरिङ्ग- मसाइलो) माटो; जस्तैरातो : माटो, कमेरो माटोको लागि उपयुक्त(	बस्ती जोगाउन तत्काल रोकथामका उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने
४७	काड स्योङ् (काड सिङ्)	३	५	॥	बिस्तारै सडै गरेको जमिन (creep), बस्ती माथि निकै ठुलो आकारको पहिरो	खुकुलो माटो, बस्ती बीच पानीको पोखरी जस्तो, ग्रामिण सडक निर्माण	जमिन र घरमा चिराहरु, ढल्केका गहा र रुखहरु	मध्यम जोखिम	१ भुइँ र) भित्तामा चिराहरु(	५ बिस्तारै) सडै गरेको जमिन भित्र परेका (घरधुरीहरु	सतही पानी र जमिन मुनिको पानीको उचित व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग-	बिस्तारै सडै गरेको जमिनको अनुगमन गर्नुपर्ने
४८	घिमिरे छाप	८	५०	॥	खोलाले गरेको कटान र भूक्षय	खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, सडक निर्माण	सामान्य चिराहरु, रसाएको जमिन	उच्च जोखिम	०	१३ पहिरो) (सँगैका	सतही पानी र जमिन मुनिको पानीको उचित व्यवस्थापन, खोलाको बहाव एकोहोराउने ढुङ्गा छापने), क्यास्केड(, नदीको दाहिने किनारमा जियो-)पर्खाल/प्रिडकच wall), सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल, बायोइन्जिनियरिङ्ग - गर्नुपर्ने	नदी कटान र भूक्षयका कारण १३ घरधुरी खतरामा रहेका छन्; जोखिम र भूक्षय नियन्त्रणरोकथामका उपाय / तत्काल अवलम्बन गर्नुपर्ने
४९	पौडेल टोले	८	६	॥	बिस्तारै सरिराखेको जमिन, जमिनमा चिराहरु, छुट्टिएको जमिन	सडक निर्माण, अव्यवस्थित पानी निकासी, ठुलो वर्षात	२०१७ मा खोलालाई आंशिक थुनेको, चरण क्षेत्रमा क्षति	मध्यम जोखिम	०	छैन	सडकमा नाली र संरक्षण पर्खाल, सडक नाली व्यवस्थापन, नदी कटान रोकन लगाईएका संरचनाको स्तरोन्नति, बायोइन्जिनियरिङ्ग -	सरिरहेको जमिनको अनुगमन गर्नुपर्ने

											गर्नुपर्ने	
५०	सिलाम बारी	८	५	II	विस्तारै सदैँ गरेको जमिन)creep), गहाबाट छुट्टिएका ठुला ढुङ्गाहरू	अव्यवस्थित पानी निकासी	भल्किएका र ढल्किएका गहाहरू	न्युन जोखिम	०		सतही पानीको व्यवस्थापन, चट्टानका टुक्रा फुटाउने र हटाउने, बायो इन्जिनियरिङ्ग- घाँस)लगाउनेअनुगमन गर्न .(जरुरी	बग्दैसदैँ गरेको जमिनको / अनुगमन र दीर्घकालीन रोकथामका उपाय अपनाउन थप भूभौतिकीय अध्ययन (geophysics), भू प्राविधिक- (geotechnical) अध्ययन जरुरी
५१	माने स्वारा (माथि ल्लो गाउँ)	८	१००	II	सडक कटानबाट उत्पन्न समस्याहरू, पानीको उचित निकास नभएको, खोलाले गरेको कटान र भूक्षय दाहिने भिरालो) भागमा निकै भूक्षय (भएको, भासिएको जमिन (sinkhole जस्तो(	सडक कटान पश्चातका समस्याहरू, अव्यवस्थित पानी निकासी, भौगर्भिक	खोलाको किनारको कटान र भूक्षय, सडक र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	मध्यम जोखिम			सतही पानीको र भूजलको - उचित व्यवस्थापन, सडकले काटेको भिरालोपना मिलाउने, सडक नाली व्यवस्थापन गर्नुपर्ने	जोखिम नियन्त्रणरोकथामका / इन्जिनियरिङ्ग संरचना) उपाय र बायोमाटोको .(इन्जिनियरिङ्ग- थप अध्ययन जरुरी

तालिका ४ : भोटेकोशी गाउँपालिकाको पहिरो जोखिम क्षेत्रहरूको भौगर्भिक अध्ययन विश्लेषण

भोटेकोशी गाउँपालिका													
क्र.सं.	बस्तीको	वडा	घरधुरी	वर्गीकरण	अध्ययन स्थान/बस्तीमा रहेका खतरा/समस्याहरू	ईतिहास	कारणहरू	परिणाम	जोखिमको अवस्था	क्षति भएका घरहरू	जोखिममा रहेका घरहरू	नियन्त्रण/रोकथामका उपाय	सुझाव
१	गुरुरिम्बुचे (तातोपानी)	२	४	II	खोल्सीको अनियन्त्रित बहाव	२०७२ बैशाखमा चट्टान खसेको, २०७६ असारमा गेग्रान वहन भएको .	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानीको निकास		न्युन			पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, चिराहरू टाल्ने	रोकथामका उपाय अपनाउन पर्ने, बस्ती माथिको भू-भागमा अनुगमन जरुरी
२	कोप्लाङ्	२	२४	II	जमिन सक्रिय रूपमा विस्तारै सदैँ गरेको , पानीको अव्यवस्थित निकास, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो ।	२०६३ सालमा सुरु भएको, अन्तिम पटक २०७५ साल बैशाखमा सक्रिय भएको ।	भारी वर्षा, भूकम्प	१ घरमा आम्सिक क्षति	मध्यम	१	१	पहिरोमा रहेका चट्टानका टुक्राहरूलाई हटाउने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, ग्याबियन पर्खाल, सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने ।
३	फुङ्गमाचे	३	३३	II	सतही पहिरो, गहिरो भूक्षय (gully erosion)	२०७७/०३/२६ मा सुरु भएको	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानीको निकास		मध्यम			बायोइन्जिनियरिङ्ग, टुङ्गा छुपेर नाली बनाउने, नालीको व्यवस्थापन, ढुंगे पर्खाल	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने

४	लार्चा	3	13	III	बाढी	२०५३ सालमा पहिलो पटक सुरु भएको, अन्तिम पटक २०७७ सालमा सक्रिय भएको, वर्षेनी सक्रिय हुने पहिरो	भारी वर्षा	नदीको दुबै किनारामा भूक्षय, खोलाको बहाव निकै नजिक बस्ती रहेको तर क्षति नभएको	उच्च		१३	खोलाको बहाव र छेउछाउको भूक्षय रोक्न पर्खाल, छेकवार (checkdam) लगाउने	थप घरहरू निर्माणको काम रोक्ने र सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने
५	छेम्माङ्	2	8	II	सतही पहिरो ।	२०७७ असारमा सक्रिय भएको ।	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानीको निकास, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	कुनै पनि घरमा क्षति नभएको, ४ रोपनी जमिनमा क्षति	न्युन देखि मध्यम			सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग, पहिरोको फेदीमा करीब ९ मिटर जतिको ग्यबियन पर्खाल लगाउने .	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने ।
६	तार्तुङ्	2	18	I	अहिलेको अवस्थामा बस्तीलाई खतरा नरहेको ।				न्युन			स्थानीयले पानीको व्यवस्थापन गर्न सकिने	
७	पाङ्भेला	2		I	बस्ती नभएको ।	पहिले चट्टान पतन र जमिन बिस्तारै सरेको इतिहास रहेको			न्युन				बस्ती नभएतापनि तलको बस्तीलाई भविष्यमा असर नपरोस भन्नका लागि पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन हुन जरुरी ।

८	मजुवा	2		॥	खोल्सीले गरेको भूक्षय, खोल्सीको कटानले गर्दा स-साना पहिरोहरू ।	खोलाले भूक्षय गरेको इतिहास रहेको	भारी वर्षा		न्युन		ग्याबियन पर्खाल, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने ।
९	खामखर्क	2		॥	सक्रिय पहिरो, अव्यवस्थित पानीको निकास, तल-माथि(Undulating,न मिलेका) भएका गहाहरू ।	बस्ती भन्दा माथिको जमिन बिस्तारै सरेको	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानीको निकास, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	खेतीयोग्य र घासे जमिनमा क्षति	मध्यम देखि न्युन	१	सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग	खेति योग्य जमिनमा थप क्षति हुन नदिनका लागि सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने
१०	निउसीपाखा	2	30	॥	खोल्सीको बहाव ।	-	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानीको निकास	खेतीयोग्य र घासे जमिनमा क्षति	न्युन		ग्याबियन पर्खाल, सतही र भू-जलको व्यवस्थापन, खोल्सीको पानी एकोहोराउने ।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने ।
११	नादीङ्	3	13	॥	सानो आकारको पहिरो, घरमा चिराहरू परेका	२०७७ असारमा सक्रिय भएको	कमजोर माटो (खुकुलो), खोलाले पहाडको फेदी कटान	एक घर र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	मध्यम	१ घर (घरमा निकै धेरै चिराहरू)	स्थानीयले पानीको व्यवस्थापन गर्न सकिने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य	घरहरूको पुनर्निर्माण जरुरी, पहिरोको रोकथाम तत्काल गर्न पर्ने
१२	बोक्चेन	3	19	॥	नदी छेउ ठुलो आकारको पहिरो, सडक कटानले गर्दा स-साना सतही पहिराहरू, अव्यवस्थित पानीको निकास, खोलाले पहाडको फेदी कटान		अव्यवस्थित पानीको निकास, ग्रामिण सडक निर्माण, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	खेती योग्य जमिनमा क्षति, गुम्बा क्षेत्रमा चिराहरू रहेको	मध्यम		सामान्य तरिकाले पानीको व्यवस्थापन गर्न सकिने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, सडक कटान गरिएको भिरालो जमिनमा पर्खाल निर्माण	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउनु पर्ने

१३	तार्तुङ	3	35	II	सडक कटानले गर्दा पहिरो गएको, अव्यवस्थित पानीको निकास, चट्टान खस्ने समस्या पनि रहेको, खोलाले भूक्षय गरिरहेको	२०७२ सालको भूकम्प पश्चात सुरु भएको, हालसालको सडक निर्माण प्रमुख कारण	अव्यवस्थित पानीको निकास, ग्रामिण सडक निर्माण, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, २०७२ सालको भूकम्प, चट्टानमा रहेका चिराको अवस्थिति	सडक, केहि घरहरु र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	उच्च			सडक कटान गरिएको भिरालो जमिनमा पर्खाल निर्माण, सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, खोलाले कटान गरेको स्थानमा पर्खाल निर्माण	सुझाइएका रोकथामका उपायहरु तत्काल अपनाउन पर्ने, चट्टान खस्ने समस्याको अनुगमन
१४	तामाङ गाउँ	2	100	II	बस्तिमाथि ठुलो आकारको पहिरो, बस्ति को दाहिने भाग मा रहेको खोल्सीबाट कटान ।	बिगत ३० वर्ष देखि सक्रिय रहेको	भारी वर्षा, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, टुक्रिएका चट्टानहरु	सडक, भोटेकोशी हाइड्रो पावरको ड्याम र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	उच्च			बस्ती माथि क्याच वाल (catch wall) को निर्माण गर्ने, टाडो खोल्सीको देब्रे किनारमा ग्याबियन पर्खाल लगाउने र भएका ग्याबियन पर्खाललाई बलियो बनाउने, बस्तीको आसपास स-साना बुट्यानहरु लगाउने (vegetative rip-rap), पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने ।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरु तत्काल अपनाउन पर्ने र चिराहरुको अनुगमन जरुरी ।
१५	दश किलो नयाँ बस्ती	2	20	II	खोल्सीले गराएको भूक्षय ।	बिगत ३० वर्ष देखि सक्रिय रहेको	भारी वर्षा, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, टुक्रापरेका चट्टानहरु	सडक, भोटेकोशी हाइड्रो पावरको ड्याम र खेतीयोग्य जमिनमा क्षति	उच्च		१ घर	नदी छेउछाउ भूक्षय रोकनको लागि ग्याबियन पर्खाल निर्माण गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने ।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरु अपनाउन पर्ने ।

१६	फ्यामिली कुना	2	10	I	खोल्सीको अनियन्त्रित बहाव ।	गोग्रान बहनले २ घरधुरीमा क्षति पुर्याएको इतिहास रहेको	भारी वर्षा	कुनै क्षति नभएको	न्युन			पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने ।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू स्थानीयले अपनाउन पर्ने ।
१७	दश किलो	2	14	I	विस्तारै सडै गरेको जमिन, वस्तीको माथिल्लो भू-भागमा खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानीको निकास, खोलाले बस्तीको फेदीभागमा कटान ।	-	भारी वर्षा	कुनै क्षति नभएको	न्युन			सडक कटान गरिएको भिरालो जमिन को फेदीमा कंक्रीट पर्खाल लगाउने, पानी/नालीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, नदीको छेउछाउ भूक्षय रोक्न पर्खाल निर्माण गर्ने	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने ।
१८	लिपिङ्	2	22	II	भूक्षय भएका स्थानहरू, चट्टान खस्ने समस्या, सतही पहिराहरू, सडक कटानबाट सिर्जित पहिरो जन्य समस्याहरू	२०७७ सालको असार महिनामा सक्रिय, पुरानो भूक्षय भएको र चट्टान खस्ने स्थान	भारी वर्षा, सडक कटान, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	खेतीयोग्य , घासे जमिन र हाईड्रो पावरमा क्षति	न्युन			सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने
१९	कोदारी गुम्बा	2		II	घरमा चिराहरू परेका, विस्तारै सडै गरेको जमिन, ढल्लिका गढाहरू, पानीको मूल निस्केको स्थान	२०७२ सालको भूकम्प पश्चात, सन् २०१९ पश्चात अलि सक्रिय रूपमा जमिन सडै गरेको	पानी रसाएको, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	घरमा चिराहरू, नमिलेका गहाहरू, सडक कटान भएको, भिरालो जमिनमा पानी रसाएको	मध्यम	घरमा चिरा परेको		विस्तारै सडै गरेको जमिनको अनुगमन, सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन	सडै गरेको जमिनको अनुगमन जरुरी, सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने

२०	गुरुड गाउँ	२	१४	II	बस्ती माथि ग्रेग्रान वहन भएको	२०७७ असारमा पहिलो पटक सक्रिय भएको	भारी वर्षा, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	घरको पछाडी पट्टी ग्रेग्रान वहन आएको, खेतीयोग्य , घासे जमिनमा क्षति	मध्यम		२ घर पहिरो नजिक	सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, खुकुलो माटोमा बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, पहिरोको फेदीमा पर्खाल निर्माण	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने
२१	मिलन बस्ती	२	२४	III	सडक कटानले गर्दा गएका पहिराहरू, अव्यवस्थित पानीको निकासी, जमिनमा चिराहरू परेका, निकै सक्रिय पहिरो रहेको	२०३८ सालमा पहिलो पटक सक्रिय भएको, सडक कटान र नदीले गरेको कटान पश्चात २०७७ सालको असारमा पुनः सक्रिय	भारि वर्षा, नदीले पहाडको फेदी कटान, ग्रामिण सडक निर्माण, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	२४ घर पूर्ण रुपमा क्षति, खेतीयोग्य जमिन र सडकमा क्षति	उच्च	२४ घर		सडक कटान गरेको पहाडको फेदीमा पर्खाल निर्माण, खोलाको पानीको वहाव एकोहोराउने, सतही पानी र भू-जलको उचित निकासी र व्यवस्थापन	सडक विभाग वा अन्य सरकारी निकाय सँग समन्वय गरी तत्काल भिरालो जमिनलाई संरक्षण गर्न पर्ने
२२	ईकु बजार	२	२४	III	सडक कटानले गर्दा गएका पहिराहरू, अव्यवस्थित पानीको निकासी, जमिनमा चिराहरू परेका, निकै सक्रिय पहिरो रहेको	२०३९ सालमा पहिलो पटक सक्रिय भएको, सडक कटान र नदीले गरेको कटान पश्चात २०७७ सालको असारमा पुनः सक्रिय	भारि वर्षा, नदीले पहाडको फेदी कटान, ग्रामिण सडक निर्माण, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	२५ घर पूर्ण रुपमा क्षति, खेतीयोग्य जमिन र सडकमा क्षति	उच्च	२५ घर		सडक कटान गरेको पहाडको फेदीमा पर्खाल निर्माण, खोलाको पानीको वहाव एकोहोराउने, सतही पानी र भू-जलको उचित निकासी र व्यवस्थापन	सडक विभाग वा अन्य सरकारी निकाय सँग समन्वय गरी तत्काल भिरालो जमिनलाई संरक्षण गर्न पर्ने

२३	बल्खु	5	27	II	सडक कटानले गर्दा चट्टानी पहिरो (Rock Slide), पहिरोको माथिल्लोभागमा जमिन बिस्तारै सडै गरेको, अव्यवस्थित पानीको निकास, चट्टानहरू धुजा(कमजोर) भएको स्थान, चिराहरू निकै परेको जमिन ।	२०७७ सालमा सडक निर्माण पश्चात बस्तीको तल्लो भू-भागमा पहिरो गएको	भारी वर्षा, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो र ढुङ्गाहरू रहेका	केहि रोपनी जङ्गल र १०० मिटरको सडकमा क्षति	न्युन देखि मध्यम			भिरालोपना घटाउने, पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, चट्टानका टुक्राहरू हटाउने, ग्याबियन पर्खाल निर्माण र बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य जरुरी	
२४	मेलाङ्चा कु	4	11	II	सक्रिय पहिरो, नदीले पहाडको फेदी कटान, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो र अस्थिर चट्टानका टुक्राहरू, अव्यवस्थित पानीको निकास ।	२०७२ भाद्रमा पहिलो पटक सक्रिय भएको, अन्तिम पटक २०७७ श्रावण १७ गते सक्रिय भएको	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानीको निकास, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	पहिरो र चाकु खोलाले पहाडको फेदी कटानले गर्दा अरनिको राजमार्ग मा (१०० मिटर) क्षति	मध्यम		चट्टानका टुक्राहरू हटाउने, अरनिको राजमार्गको पहाड पट्टिको भागमा कंक्रीट पर्खाल निर्माण गर्ने, गह्रा मिलाउँदै बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने, पहिरोको माथिलो स्थानमा ढुङ्गा रोक्ने जाली लगाउने(Rock netting/ rock bolting), पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, नदीको भूक्षय रोक्न पर्खाल लगाउने कार्यहरू जरुरी भएको ।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने ।	
२५	गोरेह्याङ्	5	11	II	गेग्रान वहन	२०७४ श्रावणमा पहिलो पटक सक्रिय भएको	भारी वर्षा, खोलाले पहाडको फेदी कटान	बस्तीको तल्लो भू-भागमा गेग्रान वहन	न्युन		पहिरोको फेदीमा ग्याबियन पर्खालको निर्माण, पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने	

२६	सक्तवल	5	3	II	गेग्रान वहन	२०७५ असारमा पहिलो पटक सक्रिय भएको	भारीवर्षा, ग्रामिण सडक बनाउदा पहाडको फेदी कटान	बस्तीको तल्लो भू-भागमा गेग्रान वहन	न्युन			सडक कटान गरिएको भिरालो जमिनको फेदीमा ग्यबियान पर्खालको निर्माण, पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, घाँस रोप्ने (बायोइन्जिनियरिङ्ग)	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने
२७	थाङ्गिलान	5	16	II	सतही पहिरो, खोलाले पहाडको फेदी कटान	२०७७ असारमा पहिलो पटक सक्रिय, अन्तिम पटक २०७८ श्रावणमा सक्रिय भएको	भारी वर्षा, हाइड्रो पावरमा पडकाईएको बम र मेसिनको कम्पन, अव्यवस्थित पानीको निकास	बस्तीको तल्लो भू-भागमा सतही पहिरो	मध्यम			पहिरो गएको भिरालो जमिनको फेदीमा ग्यबियान पर्खालको निर्माण, पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, गहाको कान्ला निगालो जस्तो बुट्यान लगाउने (बायोइन्जिनियरिङ्ग)	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने
२८	छ्यादी	5	90	II	सतही पहिरो		भारी वर्षा, ग्रामिण सडक बनाउदा पहाडको फेदी कटान, अव्यवस्थित पानीको निकास	ग्रामिण सडक निर्माणका कारण सतही पहिरो, छ्यादी विद्यालय को तल्लो भू-भागमा सतही पहिरो	मध्यम	१		सडक कटान गरिएको भिरालो जमिनको फेदीमा ग्यबियान पर्खालको निर्माण, छ्यादी विद्यालय भन्दा तल्लो भू-भागमा पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, घाँसे रोप्ने (बायोइन्जिनियरिङ्ग)	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने

२९	फछ्यादी	5	7	I	सतही पहिरो, खोलाले पहाडको फेदी कटान	२०७८ असारमा पहिलो पटक सक्रिय भएको	भारी वर्षा, खोलाले पहाडको फेदी कटान	बस्तीको तल्लो र छेउको भू-भागमा सतही पहिरो	न्युन			नदी कटान रोक्नको लागि भिरालो जमिनको फेदी/ फछ्यादी खोलाको किनारमा ग्याबियन लगाउने	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने
३०	गुन्सा	5	35	I									
३१	च्यामवाङ्	5		I	पुरानो पहिरो ।	२०७५ सालमा बस्ती भन्दा तल्लो स्थानमा पहिरो गएको ।	भारी वर्षा		न्युन			स्थानीयले पानीको व्यवस्थापन गर्न सकिने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने ।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू स्थानीयले अपनाउन पर्ने ।
३२	जाम्बालूङ् (जाम्बुङ्)	5	19	II	सक्रिय पहिरो, तर हाल बस्तिलाई कुनै असर नरहेको ।	२०७७ सालको मनसुन समयमा पहिरो गएको	भारी वर्षा र भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो		न्युन देखि मध्यम			पहिरोबाट अर्गानिक माटो र ढुङ्गाहरू हटाएपछि पहिरोको फेदीमा ग्याबियन पर्खाल लगाउन जरुरी भएको ।	
३३	माथिल्लो बुलकुटे	5	6	II	बाढीको ईतिहास रहेको, खोलाकिनारमा बस्ती रहेको ।	२०७७ सालमा बाढी गएको	भारी वर्षा				एक घर बाहेक सबै घरधुरीहरू अन्यत्र सरिसकेका छन्		पूर्ण रोकथामका उपायका लागि जल विज्ञानको विस्तृत अध्ययन जरुरी ।

३४	साङ्पानी	5	5	III	निकै ठुलो पुरानो पहिरो रहेको स्थान, ह्याङ्ले खोलाले पहाडको फेदी कटान गरेको, जमिनमा पानी रसाउने र मूल फुट्ने समस्या	२०७७ साल श्रावण महिनामा सक्रिय भएको	भारी वर्षा, खोलाले पहाडको फेदी कटान, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	खेतीयोग्य , घासे जमिन, पहिरो नजिकै घरहरू रहेका	उच्च		सबै ५ घरहरू		बस्ती स्थानान्तरण गर्न पर्ने
३५	सेर्पाङ्	5	13	II	अस्थिर अवस्थामा रहेका ढुङ्गाहरू, पुरानो पहिरोको संकेतहरू रहेको, अव्यवस्थित पानीको निकासी		अव्यवस्थित पानीको निकास, अस्थिर ढुङ्गाहरू	अस्थिर ढुङ्गा मुनि रहेका बस्तीहरू सम्भावित जोखिममा , एक घर अगाडी सामान्य भू-स्खलन	मध्यम		३ घर (अस्थिर ढुङ्गा तलका)	सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, खुकुलो माटोमा बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, अस्थिर ढुंगाहरू हटाउने	अस्थिर ढुङ्गाहरू र बस्तीको दायाँ भू-भागको अनुगमन
३६	हिन्दी	4	150	II	बिस्तारै सदै गरेको जमिन, भोटेकोशी नदीले पहाडको फेदी कटान, खोल्सि बगेको बाटोमा अव्यवस्थित रुपमा घरहरू बनाइएको ।	बिगत लामो समय देखि जमिन बिस्तारै सदै गरेको , अन्तिमको गेग्रान वहन २०७५ सालमा भएको	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानी निकासी	सडक भन्दा तल्लो भू-भागमा भएको पहिरोले ५ घरमा क्षति पुर्‍याएको, सदै गरेको जमिनले गर्दा खेतीयोग्य	उच्च देखि मध्यम	५	खोलाको बहाव परिवर्तन गरि गाउँपालिका भवन पुरानो खोलाको बाटोमा बनाइएकोले भविष्यमा समस्या निम्तिन सक्ने	सतही पानी र भू-जलको उचित निकासी र व्यवस्थापन, खोलाले गरीराखेको कटान रोक्ने, पानी खेती छोडेर सुक्खा खेती गर्ने गराउने ।	पूर्ण रोकथामका उपायका लागि विस्तृत अध्ययन जरुरी ।

								जमिनमा पनि क्षति					
३७	पन्थली	4	30	II	सक्रिय खोल्स बाट भूक्षय(कटान) र त्यसबाट सिर्जित पहिरो, अव्यवस्थित पानीको निकासी	२०७५ साल अघि नदी कटानले गर्दा भूक्षयका घटना भईरहेको	भारी वर्षा, खोलाले पहाडको फेदी कटान		न्युन			पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू अपनाउन पर्ने।
३८	थामी गाउँ	4		II	बस्ती माथिको जमिन विस्तारै सडैं गरेको , जमिनमा चिराहरू परेको र नमिलेका (Undulating) जमिन रहेको।	विस्तारै सडैं गरेको जमिनमा चिराहरू पहिलो पटक २०७७ असारमा र दोस्रो पटक २०७८ सालमा भएको	भारी वर्षा, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, सडक कटान, अव्यवस्थित पानी निकासी, नमिलेको गहा खेती		न्युन देखि मध्यम			पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, चिराहरू टाल्ने, गहाहरू मिलाउने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने।

३९	चाकु बजार	4	40	II	सक्रिय पहिरो रहेको, चाकु खोलाले पहाडको फेदी कटान गरेको।	२०७७ असारमा सक्रिय भएको	नदीले पहाडको फेदी कटान भएको, भारी वर्षा	१ घरमा पूर्ण क्षति	न्युन	१	नदीको कटान रोक्नका लागि नदी छेउ बीचमा पर्खाल लगाउने, सडक कटान गरिएको भिरालो जमिनको फेदीमा ग्याबियन पर्खाल निर्माण गर्ने, पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल अपनाउन पर्ने।
४०	बोसिसा	1	42	II	चट्टान खस्ने समस्याहरू, गोग्रान वहन, जमिनमा चिराहरू परेका		सडक कटान, भारी वर्षा, सडकमा अव्यवस्थित पानीको निकास, भूकम्प		मध्यम		चट्टान खस्न सक्ने र गोग्रान वहन हुने बाटो नजिक रहेको ४ घर	
४१	धारापानी	1	36	I								
४२	च्याम डाडा (स्याकुटे टोल)	४	२	II	सानो आकारको सक्रिय पहिरो रहेको।	२०७८ असारमा सक्रिय भएको	भारी वर्षा, अव्यवस्थित पानी निकासी		न्युन		पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, सडक भन्दा तल्लो भू-भागमा क्याच पर्खाल (catch wall) निर्माण गर्ने	
४३	टोचेपा	४	१	II	सक्रिय पहिरो रहेको।	२०७६ असारमा सक्रिय भएको	भारी वर्षा, सडक कटान, अव्यवस्थित पानी निकासी		न्युन देखि मध्यम		पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, ग्याबियन पर्खाल लगाउने र भिरालोभागमा बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	

४४	फुल्पीङ्	4	27	II	बस्तिको माथि बाट सक्रिय गेग्रान वहन भएको, खुकुलो माटो तथा गेग्रान आइँ अवस्थित रहेको, अव्यवस्थित पानीको निकास, सडक कटान बाट सिजित समस्या	२०७७ श्रावण ३१ गते सक्रिय भएको	भारी वर्षा, सडक कटान, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी	५ घरमा र खेतीयोग्य जमिन, जङ्गलमा क्षति	उच्च	५	२	पहिरो गएको स्थानबाट अर्गानिक माटो र खुकुलो माटो हटाउने, चिराहरु टाल्ने, नया बनेका गल्छी/भूक्षयभएको भागमा ढुंगे नाली बनाउने, पहिरोको फेदीमा पर्खाल कंक्रीट/ग्याबियन पर्खाल लगाउने, सडक कटान भएको भिरालो जमिनको फेदीमा ग्याबियन पर्खाल लगाउने, पानीको उचित व्यवस्थापन र निकासी गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	थप अनुसन्धान जरुरी भएकाले तत्कालको लागि क्षति भएका घरहरुलाई अस्थाई स्थानान्तरण गर्नु पर्ने ।
४५	घिच्चे	1	70	II	खोलाले गरेको भूक्षय, खोलामा गेग्रान वहन हुने, जमिनमा पानी रसाउने र मूल फुट्ने समस्या	२०७२ सालको भूकम्प पश्चात सक्रिय हुन थालेको, सोहि वर्षको मनसुनमा पुनः सक्रिय भएको	भूकम्प, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, चट्टानको चिराहरुको अवस्थिति, भारी वर्षा	३ घर पूर्ण क्षति, खेतीयोग्य , घासे जमिन, नदीले गर्दै गरेको भूक्षय बस्ती नजिक पुग्दै	मध्यम	३		खोलाले कटान गरेको स्थान नजिक	सुझाइएका रोकथामका उपायहरु तत्काल नै अपनाउन पर्ने

४६	पाङ्शोर्पू	4	8	II	निकै धेरै भिरालोपना तथा जमिन बिस्तारै सदैँ गरेको , जमिनमा चिराहरु रहेका, अव्यवस्थित पानीको निकासी .	-	भारी वर्षा, नदीले गरेको भूक्षय, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	५ हेक्टर जमिनमा क्षति	मध्यम		खोलाको बहाव एकोहोराउने, सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	बिस्तारै सदैँ गरेको जमिनको नियमित अनुगमन गर्ने।	
४७	गोलेपा	4	10	II	जमिन बिस्तारै सदैँ गरेको ।	-	भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, सडक कटान		न्युन		पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, सडक कटान गरिएको भिरालो जमिनको फेदीमा पर्खाल निर्माण गर्ने, भोटेकोशी नदीको कटान रोक्नको लागि देब्रे किनारमा ग्याबियन लगाएर संरक्षण गर्ने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	सुझाइएका रोकथामका उपायहरु तत्काल नै अपनाउन पर्ने।	
४८	अन्थली	1	11	II	गेग्रान सहितको पहिरो गएको स्थान, भूक्षय	पुरानो पहिरो रहेको स्थानमा २०७७ सालको श्रावण महिनामा पुनः सक्रिय भएको	अव्यवस्थित पानीको निकास, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, कम्जोर चट्टान, भारी वर्षा	खेतीयोग्य , घासे जमिन, पहिरो नजिकै घरहरु रहेका	उच्च		पहिरोको शिर्ष स्थानबाट करीब ८० मिटर टाढा रहेका घरहरु	सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य	थप अनुसन्धान जरुरी, सुझाइएका रोकथामका उपायहरु तत्काल नै अपनाउन पर्ने

४९	धनपाल	1	7	III	खोलाको बाटो हुँदै ठुलो ग्रेग्रान वहन, खोलाले पहाडको फेदी कटान र भूक्षय	बर्षेनी पहिरो जाने, २०७५ सालको असारमा पुनः सक्रिय भएको	भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, अव्यवस्थित पानी निकासी, सडक कटान खोलाले पहाडको फेदी कटान, जमिनमा पानी रसाउने, बस्ती माथिको ग्रामिण सडक	खेतीयोग्य , घासे जमिन, पहिरो नजिकै घरहरू रहेका	उच्च		पुरानो पहिरोबाट करीब २३ मिटर टाढा रहेका घरहरू	सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, खोलाले कटान गरेको स्थानमा पर्खाल निर्माण	थप अनुसन्धान जरुरी, सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल नै अपनाउन पर्ने
५०	भाल्डुङ्	1	56	II		२०७७ सालको असार २६ गते सक्रिय भएको	सडक कटान, भारी वर्षा, सडकमा अव्यवस्थित पानीको निकास	३ घर पूर्ण क्षति, खेतीयोग्य , घासे जमिनमा क्षति	मध्यम	३		सडक कटान गरीएको पहाडको फेदीमा ग्यबियन पर्खाल लगाउने, सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल नै अपनाउन पर्ने
५१	च्यान्सीङ्	1	17	II	नदीले गरेको पहाडको फेदी कटान र भूक्षयले गर्दा पहिरो गएको, अव्यवस्थित पानीको निकासी, भासिएको जमिन	२०७७ सालको असारमा सक्रिय भएको	भारी वर्षा, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, खोलाले गरेको पहाडको फेदी कटान	खेतीयोग्य , घासे जमिन, पहिरोको शिर्ष स्थान नजिकै घर रहेको	न्युन		१	सतही पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन, भूक्षय रोक्नको लागि बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य, पहिरोको फेदीमा ग्यबियन पर्खाल लगाउने, खोलाको वहाव एकोहोराउने, भासिएको जमिनमा माटो पुर्ने	सुझाइएका रोकथामका उपायहरू तत्काल नै अपनाउन पर्ने

५२	ताड्पासा	2		II	निकै सक्रिय खोलिसको कटानले गर्दा निम्त्याएको पहिरो, घर हरू खोलिस नाजिकै रहेको।	२०७७ श्रावणमा सक्रिय भएको	भारी वर्षा, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो	१ घरमा आंशिक क्षति	उच्च	१	३	पानीको उचित निकासी र व्यवस्थापन गर्ने, भिरालोपना मिलाउदै बस्ती नजिक खोलिसको छेउ-छाउ ग्याबियन पर्खाल लगाउने, बायोइन्जिनियरिङ्ग कार्य गर्ने।	पहिरोको उच्चा भागको २ घर र तलको भागमा रहेको १ घरलाई तत्काल अस्थाई पुनारावासको ब्येवस्था गर्नु पर्ने. सोहि अबधिमा अल्पिकरणको काम पनि तत्काल गर्नुपरनी .
५३	झिर्पुकुना	3	5	III	गेग्रान वहन र चट्टान खस्ने समस्या	२०७२ सालको भूकम्प पश्चात सक्रिय हुन थालेको	भूकम्प, भिरालो जमिनमा खुकुलो माटो, टुक्रिएका चट्टानको अवस्थिति	खेतीयोग्य र घासे जमिनमा क्षति	उच्च				

तालिका ५ जुगल गाउँपालिकाको भौगर्भिक अध्ययन विश्लेषण

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
1	3082344 378215	Deurali	Slope Aspect: 100/25-30 Slope Material: GW at parts and well sorted soil at parts Soil thickness- More than 10 m (on deposition zone) Vegetation: Trees Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Gully present	Rock Orientation favourable for sliding; Poor surface drainage	II
2	3080214 378007	Chepgau	Slope Aspect: 340/40 Slope Material: Residual (CM) Soil thickness- More than 10 m (on deposition zone)	Anthropogenic (road construction) Slope Geometry (cut slopes of	II

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
			Vegetation: Sparse Vegetation Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry gullies	road)	
3	3079806 375447	Khasre	Slope Aspect: 213/40 Slope Material: Colluvial Soil thickness- More than 10 m (on deposition zone) Vegetation: Sparse Vegetation Land use: Forest Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (loose material with boulders) Drainage (Poor surface drainage)	I
4	3080158 379164	Aahal (Bhuiswar)	Slope Aspect: 130/40 Slope Material: Debris Soil thickness- More than 5 m (on transportation zone zone) Vegetation: Medium dense vegetation Land use: Barren Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry gullies	Rock fall because of rock discontinuity and slope Surface drainage or gully Slope Material (loose colluvial material near the gully)	II
5	3082618 376841	Selang Dadatol	Slope Aspect: 50/30-40 Slope Material: MC Vegetation: Barren Land use: Cultivated land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (Loose soil) Poor surface drainage	I
6	03086815 00380078	Thamrang	Slope Aspect: 82/20-25 Slope Material: Fine dominant colluvial material Vegetation: Dense vegetation on parts Land use: Cultivation Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry gullies	Slope material (material with low shear strength) Drainage (poor surface water drainage)	I
7	03092316 00379710	Lidi Majhtole	Slope Aspect: 211/30-40 Slope Material: CM Soil thickness- More than 10 m (on deposition zone)	Land use on loose residual soil Surface drainage (gully near the failure)	II

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
			Vegetation: Bare Land Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: Dry Surface Water Condition: Dry	Slope Geometry (moderately steep to steep slope)	
8	03092282 00379838	Lidi Lamatole	Slope Aspect: 152/60 Slope Material: CM Soil thickness- 5-6 m Vegetation: Sparse Trees Land use: Cultivate Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Land use; cultivation on steep slope making soil loose and increasing water holding capacity Drainage (small, poor surface drainage) Slope Geometry (steep slope)	II
9	03083642 00376717	Kipche School	Slope Aspect: 135/70-75 Slope Material: Highly weathered rock Soil thickness- None Vegetation: Thin vegetation cover Land use: Forest, grass, bush Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Rock quality (highly weathered, gneiss, almost acts as soil) Drainage (surface drainage that washed the material)	I
10	03085245 00376135	Golche	Slope Aspect: 35 Slope Material: Colluvial Material, well sorted soil Soil thickness- More than 10 m on deposition zones Vegetation: Shrubs and small trees Land use: Cultivation on deposition Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (thin layer of colluvial deposit on top of bed rock Rock soil interface	I
11	3086949 376452	Nimlung (Baigang Tole)	Slope Aspect: 265/35 Slope Material: Well sorted materials for cultivation Soil thickness- About 5-7 m on unstable zone Vegetation: Bare for now Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Land use (cultivation on such steep slope) Drainage (surface water drainage on cultivated terraces) Slope material (loose fine soil) Slope Geometry (Moderately steep slope)	III

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
12	3089590 378737	Sano Nampha	Slope Aspect: 111/48 Slope Material: Colluvial, GW Soil thickness- More than 10 m (on transportation zone and deposition zone) Vegetation: Bare Land Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry Gully	Slope material (Debris of an old landslide) Drainage (poor surface water drainage) Land use (wet cultivation on such steep slope and material)	III
13	3083176 382967	Ghunshagan	Slope Aspect: 235/50 Slope Material: GW, debris Vegetation: Bare Surface Land use: Barren Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material Drainage	I
14	3082000 380248	Baramchi Landslide	Slope Aspect: 295/35-40 Slope Material: GW Soil thickness- More than 15 m Vegetation: Sparse Vegetation Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry Gully	Land use (wet landuse by upland cultivation) Drainage (poor drainage system on cultivated land and rainwater runoff) Slope material (Fine well sorted soil material)	I
15	3087623 380159	Pangtang (Main)	Slope Aspect: Slope Material: Fine's dominant Soil thickness- More than 15 m Vegetation: Dense Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: Present Surface Water Condition: Present	Land use Drainage Slope material Slope Geometry	I
16	3088325 379600	Tallo Paku	Slope Aspect: 235/58 Slope Material: Colluvial, GW Soil Thickness-5-6 m Vegetation: Sparse Vegetation, Trees (Uttis) Land use: Cultivated land	Road construction (undercutting of slope for road expansion) Slope geometry (artificial slope created prone to failure)	I

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
			Ground Water Condition: Slightly moist materials Surface Water Condition: None gullies observed		
17	03092349 00380767	Bolde	Slope Aspect: 312/30-35 Slope Material: Colluvial, GW Soil Thickness-5-6 m Vegetation: Dense vegetation Land use: Cultivation land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry Gullies	Road construction (undercutting of slope for road expansion) Slope geometry (artificial slope created by road construction prone to failure) Thin soil above the bed rock	I
18	3089415 380820	Pangarpur	Slope Aspect: 220/26 Slope Material: GW Soil Thickness-5-6 m Vegetation: Sparse Vegetation Cover Land use: Cultivation Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry gullies	Road construction Undercutting of the slope for road construction Drainage (poor drainage management for surface water)	I
19	3083573 377430	Kumbheswar	Slope Aspect: 124/50-55 Slope Material: Colluvial, silty clay Soil Thickness-15-20 m (On settlement) Vegetation: Sparse Vegetation Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Wet gully near by	River bank cut erosion Illegal excavation	I
20	03083151 00374122	Sepgaun	Slope Aspect: 125/30-40 Slope Material: Colluvial deposit Soil Thickness-10-12 m (At places on unstable slope) Vegetation: Sparse trees with shrubs Land use: Vegetation Ground Water Condition: Dry/None Surface Water Condition: Dry None	Cracks and subsidence because of slope materials	III
21	03088864 00378453	Near Thulo Nampha	Slope Aspect: 95/40 Slope Material: Debris Soil Thickness- More than 15 m	Drainage (poor surface water drainage system) Slope material (Loose debris	I

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
			Vegetation: Bare Landuse: Cultivation Land Ground Water Condition: Seepages Surface Water Condition: One gully with water	like colluvial material)	
22	03081736 00380822	Chakchuke Danda	Slope Aspect: 210/33 Slope Material: Spoils of road construction Soil Thickness-5-6 m Vegetation: Sparse Trees Land use: Vegetation Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Gullies	Road Construction (Undercutting of slope for road expansion) Slope Material (Loose soil)	I
23	03083052 00379722	Bhedabari	Slope Aspect: 350/40-45 Slope Material: GM Soil Thickness-5-6 m Vegetation: Dense Vegetation Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Gully present	Road Construction (undercutting of the slope for road construction) Drainage (Improper drainage near road for rainwater runoff)	II
24	03079627 00382796	Shermathan	Slope Aspect: 330/45 (uphill) Slope Material: GM (well graded gravel) Soil Thickness-5-6m Vegetation: Dense Vegetation Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Gully present	Fore bay of Hydropower Illegal Mining Operation Road Construction (Undercutting of the slope for road construction) Drainage (Improper drainage near road for rainwater runoff)	I
25	031032372 00379597	Dipu	Slope Aspect:59/35-40 Slope Material: Colluvial, clast rich material Soil Thickness- More than 4-5 m Vegetation: Small bushes and sparse trees Land use: Cultivation on terrace, vegetation on slope Ground Water Condition: None	Sediment laden river on northern part of the village Possibility of LDOF, with presence of large landslides on upstream from village	II

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
			Surface Water Condition: Balefi River		
26	03089683 00378507	Jhulke Gaun	Slope Aspect: 148/70 Slope Material: Clayey Silty Soil Thickness-4-5m Vegetation: Dense vegetation Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Rock fall Crack, settlement of the cultivated land Also, presence of 4-5 potholes (Caves)	I
27	03078458 00381543	Yanglakot	Slope Aspect: 260/15-20 Slope Material: Clayey Silt Soil Thickness- 5m Vegetation: Sparse vegetation Land use: Cultivated land Ground Water Condition: More Seepage within the Jaldevi Temple Surface Water Condition: Gully present	Rock fall Cracks, Subsidence of the land due to earthquake Seepage during Monsoon	I
28	03087110 00378320	Kartike Bazar	Slope Aspect: 322/49 Slope Material: Colluvial deposit with boulders and clayey silt Soil Thickness-5-6m Vegetation: Sparse vegetation Land use: Cultivated land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Settlement of land Bank cutting by the river River shifting	I
29	03099866 00380706	Tembatan	Slope Aspect: 295/39 Slope Material: SM (Silty clay around the settlement) Soil Thickness-4-5m Vegetation: Dense vegetation Land use: Cultivated land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry Gully present	Slope material (colluvial with low shear strength) and intense rainfall	I
30	03087760	Tapgaun	Slope Aspect: 290/25-30	Subsidence of cultivated land	I

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes of instability	CAT
	00382806		Slope Material: SM (Silty clay on the lower portion and huge boulders on upper part) Soil Thickness-5-6m Vegetation: Dense vegetation Land use: Cultivated land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Wet and Dry Gully present	that change into barren land Infiltration within the slope Cracks in the scarp and perpendicular to the hill and still observed	
31	03088649 00377503	Sanchagaun	Slope Aspect: 70/55 Slope Material: Gravels on silty sandy matrix (colluvial material) Soil Thickness- 4-5m Vegetation: Dense vegetation Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: 5 springs at the same line above the village Surface Water Condition: Gully present	Subsidence on because of the soil type and infiltration of rain water.	I

तालिका ६ जुगल गाउँपालिकाको वर्गिकरण I र II अन्तर्गतका बस्तिहरू

SN	Coordinate	Place name	CAT	Affected Household	Vulnerable Household	Remarks
1	3082344 //378215	Deurali	II	2	7	
2	3080214 //378007	Chepgau	II	None	10	
3	3080158 // 379164	Aal (Bhuiswar)	II	1	6	

SN	Coordinate	Place name	CAT	Affected Household	Vulnerable Household	Remarks
4	03092316 // 00379710	Majhtol/Lidi	II	36	10	
5	03092282 // 00379838	Lamatol/Lidi	II	2	4	
6	3086949 // 376452	Nimlung (Baigaun Tol)	III	None	10	
7	3089590 // 378737	Sano Nampha	III	None	26	5 households already resettled
8	03083151 // 00374122	Seggau	III	None	36	Season resettlement by themselves
9	03083052 // 00379722	Bhedabari	II	2	4	
10	03082000 // 0380248	Baramchi	II	None	51	Three settlements vulnerable 35 households resettled of Adhmaru Village
11	03081044 // 00382964	Maganamchha	III	None	10	Landslide instability from three sides of settlement and cliff on one side,
12	03088649 // 00377503	Sanchagau	II	A school and 1 household	Around 10	

तालिका ७ पाँचपोखरी थाडपाल गाउँपालिकाको अस्थिर स्लोपहरु

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
1	27°54' 10.5682 7"; 85°37' 46.64006"	Barabishe, Neupane Tol	Slope Aspect: 05/15-20 Slope Material: GW at parts and well sorted soil at parts Vegetation: Sparse trees Land use-Cultivation Land Ground Water Condition-None Surface water-None	Anthropogenic (road construction)	I
2	27 53 54.56962 85 37 32.57126	Ghatey Tol	Slope Aspect: 262/40 Slope Material: Residual (CM) Vegetation: Sparse Trees Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Anthropogenic (road construction) Artificial Slope (unfavourable slope geometry)	I
3	27 54 6.48353 85 37 37.72085	Danda Tol	Slope Aspect: 225/40 Slope Material: Fine 70-80% Vegetation: Sparse Vegetation Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Wet Gully on the toe of the landslide	Anthropogenic (road construction) Improper surface Drainage	I
4	27 54 42.61604 85 38 59.0343	Mude Gong Tol	Slope Aspect: 248/50 Slope Material: Sandy almost 100% Vegetation: Sparse Vegetation Land use: Agriculture Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Anthropogenic (road construction) Slope Material-sandy soil	II
5	27 54 42.02089 85 41	Gunsa Village	Slope Aspect: 230/55 Slope Material: Bed Rock(Gneiss) Vegetation: Dense forest	Gully erosion Natural Slope Geometry	II

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
	54.27341		Land use: Forest Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Two dry gullies	Rock Discontinuities Orientation Drainage	
6	28 0 51.61694 85 38 53.19586	Majheegang	Slope Aspect: 295/55-60 Slope Material: Clasts on sandy matrix Vegetation: Dense vegetation cover Land use: Agriculture with grass and shrubs Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry and wet gullies on either side	Natural Slope Geometry Slope Material (Easily erodible soil) Bank Cut erosion Drainage	I
7	27 58 16.74664 85 38 50.01785	Yarsa, Manegaun	Slope Aspect: 264/54 Slope Material: Almost 50% clast and 50% fines Vegetation: Bare Land Land use: Barren Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry Gully	Road Construction Drainage (Improper surface drainage) Manmade Slope Geometry	I
8	27 56 57.29644 85 38 46.04561	Chilaune Gaun	Slope Aspect: 307/34 Slope Material: Clast-60% on sandy matrix Vegetation: Sparse Trees Land use: Cultivate Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope Material (Mostly Sandy material with low cohesion) Natural Slope Geometry	I
9	3089950 0364509	Rittha Bari	Slope Aspect: 190/29 Slope Material: Colluvial Material(80% clast) Vegetation: None (grass) Land use: Barren Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Toe cutting by road expansion Drainage (poor surface water drainage system)	II
10	3093430 0365357	Bolgaun (Bika Tol)	Slope Aspect: 95/60 Slope Material: Residual material Vegetation: Sparse Trees Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Damp material	Road Construction Slope material (water retaining soil type) Manmade Slope aspect	II

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
11	3086250 0364436	Danuwar Basti	Slope Aspect: NW/37 Slope Material: Residual Vegetation: Dense trees Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Road Construction Artificial slope	II
12	3085525 0366534	Thaldanda	Slope Aspect: SE/80 Slope Material: Residual (GM)/Rock Vegetation: Grass/Bush Land use: Cultivated Land/Forest/Barren Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Rock Discontinuities orientation and slope geometry	II
13	3095946 0365710	Yangri	Slope Aspect: SE/37 Slope Material: Colluvial with <30% fines Vegetation: Bare Surface Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: Damp Material Surface Water Condition: None	Slope material (Spoils of road) Slope geometry (steep slope) Rock Orientation Drainage (surface rainwater runoff)	III
14		Chhumi	Slope Aspect: NW/21 Slope Material: Residual/colluvial Vegetation: Sparse Trees Land use: Cultivated Land Ground Water Condition: Damp material Surface Water Condition: Gully present	Land use (loose soil condition) Drainage (poor surface water runoff) Slope material (Soil with low shear strength)	II
15	3085918 036892	Tipeni	Slope Aspect: NW/60 Slope Material: Colluvium (>50% fines) Vegetation: Bush and trees Land use: Forest Ground Water Condition: Wet slope material Surface Water Condition: Small gullies Present	Drainage (poor surface water runoff) Slope material (With low cohesiveness) Natural Slope Geometry (Steep)	I

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
				Slope)	
16	3084243 0362809	Khafle Khola Basti	Slope Aspect: NW/27 Slope Material: Highly weathered rock, >50% fine Vegetation: Sparse Vegetation Land use: Cultivated land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Rock discontinuities orientation Favorable Slope geometry for failure	II
17	3082779 0365791	Sunkhani Basti	Slope Aspect: SW/35 Slope Material: Residual, >50% fine Vegetation: Barren Land use: Cultivation land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Dry Gullies	Road Construction Gully erosion (improper drainage of the water from road)	I
18	3089776 0364983	Baruwa (Kamitol)	Slope Aspect: NE/30 Slope Material: Residual Vegetation: Sparse Vegetation Cover Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope materials (Fines material with low cohesion and high permeability) Improper Drainage	I
19	3086120 0364015	Tipeni	Slope Aspect: SW/37 Slope Material: Colluvium cover over alluvial deposit Vegetation: None Land use: Barren Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Wet gully with 10 lit/s discharge	Toe cut by road Improper Drainage	I
20	3086600 0364280	Mahadev Khola (Tipeni)	Slope Aspect: NW/27 Slope Material: Colluvial (Clast 50%, fines 50%) Vegetation: None Land use: Barren Ground Water Condition: Damp slope material Surface Water Condition: Dry None	Toe cut by road Deformed bed rock (highly weathered)	III
21	3087368	Thumki Tol	Slope Aspect: SW/32	Improper road drainage	II

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
	0364832		Slope Material: Residual Soil, Clasts 30% & fines 70% Vegetation: Grass bush with sparse trees Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (with low shear strength)	
22	3087417 0365748	Tar	Slope Aspect: SW/28 Slope Material: Residual soil, (Clasts 40%, fines 60%) Vegetation: Grass, bush Land use: Grass/bush Ground Water Condition: Seepage present Surface Water Condition: Small spring	Unmanaged Road Construction	I
23	3092819 0365442	Comrang	Slope Aspect: SE/35 Slope Material: Residual and Colluvial (Clast 50%, fines 50%) Vegetation: Sparse trees Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (soil with high water retaining properties) Natural Slope geometry Drainage	I
24	3089708 0364309	Tenjchet	Slope Aspect: South/52 Slope Material: Residual (Fines 80%) Vegetation: Grass/bush Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Water saturated slope material	II
25	3091364 0365101	Tenjchet	Slope Aspect: SW/46 Slope Material: Residual (Clast 40%, fines 60%) Vegetation: Bushes with sparse trees Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (soil with high water retaining properties) Drainage	II
26	3096561 0364220	Daley	Slope Aspect: SE/50 Slope Material: Residual to colluvial (Clast 50%, fines 50%) Vegetation: Barren land	Improper road construction Improper Drainage	III

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
			Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Numerous dry gullies	system Slope Geometry (steep slope after excavation)	
27	3088613 0363413	Manedanda	Slope Aspect: SE/45 Slope Material: Residual to colluvial (Clast 20%, fines 80%) Vegetation: Grass and bush Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (Sand rich material with low cohesiveness) Natural Slope Geometry	II
28	3088500 0363819	Katiya Tol	Slope Aspect: SE/14 Slope Material: Residual soil (Clast 10%, fines 90%) Vegetation: Grass Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: Present Surface Water Condition: Multiple springs with drainage 2.25lit on 41.97 sec	Ground water (multiple seepages and water saturated sub surface soil condition)	II
29	3088450 0363432	Kamitol (Barjekhor)	Slope Aspect: SE/47 Slope Material: Residual soil with Colluvial (Clast 50%, fines 50%) Vegetation: Grass, bush Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: Present Surface Water Condition: Small dry gully	Slope material (soil with high water retaining properties) Natural Slope Geometry Drainage	III
30	3088921 0363924	Gyumrang Tol	Slope Aspect: 40 Slope Material: Residual soil with Colluvial (Clast 30%, fines 70%) Vegetation: Grass, bush with sparse trees Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope material (easily eroded unbanded soil) Drainage (underdeveloped surface water drainage system)	I
31	3086922 0363009	Thuloghar	Slope Aspect: SE/26 Slope Material: Residual soil with Colluvial (Clast 20%, fines 80%)	Road excavation Toe cutting	III

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
			Vegetation: Barren Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: Wet gully		
32	3087206 0363402	Ghattabari tol	Slope Aspect: NE/38 Slope Material: Residual soil with Colluvial (Clast 50%, fines 50%) Vegetation: Grass/bush Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Slope Material (Soil with low shear strength) Drainage (underdeveloped surface water drainage system)	I
33	3086793 0363497	Baktibari tol	Slope Aspect: NE/65 Slope Material: Residual soil with Colluvial (Clast 10%, fines 90%) Vegetation: None Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: Damp material Surface Water Condition: Multiple gullies	Road construction Drainage (surface water runoff on bare soil after excavation)	II
34	3084259 0363575	Thapatol	Slope Aspect: NW/17 Slope Material: Residual with fine dominant material Vegetation: None Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	Drainage (Underdeveloped surface water runoff system) Slope material (water retaining fine soil)	I
35	3085188 0364709	Sole	Slope Aspect: NW/Gentle Slope Material: Residual (CH to CL) Vegetation: Grass/Bush Land use: Cultivation Land Ground Water Condition: Small seepage zone Surface Water Condition: Dry gully	Slope material (water retaining fine soil) drainage	II
36	3084123 0364051	Mahat Tol	Slope Aspect: NW/10 Slope Material: Residual (Fine 80%, clast 20%) Vegetation: Grass and bush	Slope material (water retaining fine soil) Drainage	II

SN	Coordinate	Place name	Slope Description	Causes	CAT
			Land use: Barren Ground Water Condition: None Surface Water Condition: None	(Underdeveloped surface water runoff system)	
37	27 55 26.13144 85 39 45.65048	Ghattedanda	Slope Aspect: 100/31 Slope Material: Debris colluvial material Vegetation: Shrubs and sparse trees Land use: Cultivated land Ground Water Condition: Seepage points Surface Water Condition: Wet areas and running gullies	Wet land use Drainage (subsurface soil saturation condition) Slope material (soil with low shear strength)	II

तालिका ८ पाँचपोखरी थाडपाल गाउँपालिकाको वर्गिकरण । र ॥ अन्तर्गतका बस्तिहरू

SN	Coordinate	Place name	CAT	Damaged Household	Vulnerable Household
1	27 54 42.61604 85 38 59.0343	Mude Gong Tol	II	None	20
2	27 54 42.02089 85 41 54.27341	Gunsa Village	II	None	50
3	3089950 0364509	Rittha Bari	II	None	7
4	3093430 0365357	Bolgaun (Bika Tol)	II	None	9
5	3086250 0364436	Danuwar Basti	II	8	35
6	3085525 0366534	Thaldanda	II	3	3
7	3095946 0365710	Yangri	III	16	82

SN	Coordinate	Place name	CAT	Damaged Household	Vulnerable Household
8	3084243 0362809	Khafle Khola Basti	II	4	3
9	3086600 0364280	Mahadev Khola (Tipeni)	III	None	14
10	3087368 0364832	Thumki Tol	II	3	3
11	3089708 0364309	Tenjchet	II	6	6
12	3096561 0364220	Daley	III	None	32
13	3088613 0363413	Manedanda	II	5	32
14	3088500 0363819	Katiya Tol	II	3	3
15	3088450 0363432	Kamitol (Barjekhor)	III	3	120
16	3086922 0363009	Thuloghar	III	11	11
17	3086793 0363497	Baktibari tol	II	7	7
18	3085188 0364709	Sole	II	4	16
19	3084123 0364051	Mahat Tol	II	1	3
20	27 55 26.13144 85 39 45.65048	Ghattedanda	II	3	7

परिच्छेद ३. जिल्लाको प्रतिकार्य योजना

३.१ सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्ययोजना

विपदको सम्भावना र त्यसबाट हुनसक्ने जनधनको क्षति कम गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि आवश्यक पूर्वतयारीका गतिविधिहरू योजनाबद्ध रूपमा संचालन गर्नेछ । विपद पूर्वतयारीका साथै विकास प्रक्रियामा विपद जोखिम न्यूनीकरण लाई मूल प्रवाहीकरण गर्न तथा यस योजनालाई नियमित अद्यावधिक गर्न निम्न रणनीतिक उद्देश्य लिइएको छ ।

क्र.स.	रणनीतिक क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	समय
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्रका सदस्यलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमको आयोजना	जिप्रका, नेरेसो	चालु आव भित्र
२	आपत्कालिन सूचनाकेन्द्रको सुधार तथा थप सामग्री तथा स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने	जिविव्यस	चालु आव भित्र
३	संकटासन्न नपा, गापा, वडा तथा समुदायको सूचना प्राप्त गर्न सञ्जाल तयार गरी सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिविव्यस	चालु आव भित्र
४	जिल्ला विपद जोखिम व्यवस्थापन कोषको स्थापना र सञ्चालन निर्देशिका तयार गर्ने	जिविव्यस	चालु आव भित्र
५	विपद पूर्वतयारी कार्यशालाको तयारी बैठक गरी निम्न कार्य गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> • विभिन्न प्रकोपबाट पर्ने सम्भावित प्रभाव र सकटासन्न नपा,गापा, वडा,समुदाय रजनसँख्या अद्यावधिक गर्ने • आपतकालीन आश्रय स्थल पहिचान गरी सूची तयार गर्ने • आपतकालीन आश्रय स्थलमा 	जिविव्यस	चालु आव भित्र

	<p>आधारभूत भौतिक संरचना र साधनको विकासमा विषयगत क्षेत्रबाट कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> • जिल्लामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था तथा दातृनिकायहरूको सूची तयार गरी सहकार्यगर्ने • विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्ने 		
६	<p>बाढी,पहिरो, स्वास्थ्य समस्या,सडक दुर्घटना आदिका दृष्टिले सकटासन्न नपा, गापा, वडा र समुदायमा पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीको सञ्जाल तयार गर्ने</p>	स्थानीय तह	चालु आव भित्र
७	<p>विपद् जोखिम व्यवस्थापन बारे समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न र सरोकारवालाको क्षमता विकासका लागि काम गर्नेसंस्थाहरू बीच समन्वय र सहकार्यको व्यवस्थापन र निजी क्षेत्र समेतको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने</p>	जिविव्यस,स्थानीय तह, राजनीतिक दल	नियमित
८	<p>विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य र पूर्वतयारी योजना बमोजिम भएका कार्यको अनुगमन गर्ने</p>	प्रजिअ, जिविव्यस	नियमित
९	<p>मानव संसाधन विकास तथा व्यवस्थापन:</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रत्येक सकटासन्न नपा र गापामा विपद् जोखिम अनुरूप उद्धार कर्मीतथा प्राथमिक उपचारक तयार गर्ने • समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन समितिहरूलाई मूल प्रवाहमाल्याउन आवश्यक कार्य गर्ने 	स्थानीय तह, जिविव्यस र विषयगत क्षेत्र	चालु आव भित्र

	• स्वयंसेवकका पहिचान तथा सूचीकरण		
१०	जिल्ला विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमाका लागि पहल गर्ने	स्थानीयतह, जिविव्यस	चालु आव भित्र
११	भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि घोषित नगरपालिका र अन्य गापालाइ समेत भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन प्रोत्साहन गर्नेर यसका लागि भवन निर्माण संहिता कायान्वयन गर्न,गराउन पहल गर्ने।	स्थानीय तह	नियमित

३.२ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा अन्तर पहिचान

आवश्यकताको लेखाजोखा र अन्तर पहिचानको सन्दर्भमा पनि क्षेत्रगत रूपमा नै जिल्लामा भएका श्रोतहरूको अवस्था आँकलन गर्ने, त्यसमा थप आवश्यक के हो भन्ने पत्ता लगाउने र विगतका विपद् सम्बोधनका सन्दर्भमा देखिएका अन्तर,समस्याहरू पहिचान गरी त्यसलाई आगामी विपद्को अवस्थामा सम्बोधन गर्न सकिने गरी तयारी अवस्थामा रहने गरी प्रतिकार्य योजना बनाउने काम भएको छ । .

- * सबै स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४ लाई आत्मसाथ गरी तोकिएको जिम्मेवारी अनुसार कार्य गर्नुपर्ने छ ।
- * जिल्लामा प्रयाप्त मात्रामा खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरूको भण्डारण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- * सबै स्थानीयतहले विपद् जोखिमको पहिचान गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।
- * सबै स्थानीय तहले विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल अस्थायी आवासका लागि विपद् पूर्व नै खुल्ला तथा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्नुपर्ने ।
- * स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिवृद्धिका गतिविधि संचालन गर्नुपर्ने । जस्तै: विपद् लेखाजोखा, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा, सामुदायिक खोज उद्धार, जोखिमको नक्शांकन आदि सम्बन्धी तालिमको आयोजना गर्न सकिने ।
- * सरकारको नयाँ संरचना अनुसार जिल्लामा भएका सबै क्षेत्रगत कार्यालयहरू स्थानीय तहमा रहने भएको हुँदा सबै स्थानीय तहले क्षेत्रगत अवधारणालाई (Cluster Approach) अबलम्बन गरी सबै क्लष्टरलाई सक्रिय बनाउने जसमा: राहत, विपद् लेखाजोखा, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी सरसफाई, अस्थायी आवास, संरक्षण आदि आवश्यकताको आधारमा सक्रियता बनाउने ।
- * स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्णरूपमा प्रभावकारी ढंगबाट संचालनमा ल्याउने

३.३ स्थानीय तहहरूमा श्रोत साधन मापनको अवस्था

क्र.स.	स्थानीय तह	खुला/सुरक्षित स्थान	विपद् और भण्डारण	विपद् व्यवस्थापन ऐन	विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् व्यवस्थापन कोष	अस्थायी आवास/समुदायिक भवन
१	चौतारा साँगाचोकगढी नपा						
२	मेलम्ची नपा	विद्यालका चौर	बोलपत्र आव्हान भई खरिद प्रक्रियामा	छ	छ	करिव ३० लाख	छ
३	बाह्रबिसे नपा						
४	भोटेकोशी गापा						
५	जुगल गापा						
६	हेलम्बु गापा						
७	त्रिपुरासुन्दरी गापा						
८	पाँचपोखरी थाङ्गपाल गापा						
९	बलेफी गापा						
१०	लिसंखु पाखर गापा	खेलमैदान र विद्यालयको प्राङ्गण		छ	छ		टनम सामुदायिक भवन वडा नं. १, च्याउजी सामुदायिक भवन वडा नं. २, पारडखोर सामुदायिक भवन वडा नं. ३, प्युखर्क सामुदायिक भवन वडा नं. ४
११	सुनकोशी गापा						
१२	इन्द्रावती गापा						

तालिका ९ : जलसतह मापन केन्द्रहरूको विवरण:

क्र. स.	नदिको नाम	अवस्थिति	स्वचालित उपकरणको अवस्था	कैफियत
१	भोटेकोशी	बाह्रबिसे	चालु	
२	भोटेकोशी	कोदारी	स्थापनाको लागि तयारी	
३	सुनकोशी	दोलालघाट	चालु	
४	इन्द्रावती	दोलालघाट	बाढीले बगाएपछि पुनःस्थापनाको लागि	

५	बलेफी	जलविरे	सम्झौता भई कार्य भइरहेको ।
६	मेलम्ची	नाकोटे	

स्रोत : जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (२०७८/११/२९)

तालिका १० : वर्षामापन केन्द्रको विवरण

क्र.स.	केन्द्रको नाम	स्वचालित उपकरणको अवस्था	कैफियत
१	गुमथाङ	चालु	
२	बाह्रबिसे	चालु	
३	चौतारा	चालु	
४	तार्केघ्याङ	जडान नभएको	
५	सेर्माथाङ	चालु	
६	धाम	चालु	
७	बाहुनेपाटी	जडान नभएको	

स्रोत : जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (२०७८/११/२९)

SMS पूर्वसूचना प्रणाली:

SMS Alert सामान्यतया मनसुन अवधिमा पठाइन्छ भने विशेष परिस्थितिमा जलसतह सतर्कता आसपास पुग्न सक्ने पूर्वानुमान भएमा भू-स्खलनको कारण हुने बाँध र सोको विस्फोटनबाट हुने बाढी, हिमताल विस्फोटको जोखिमको अवस्थामा आएमा भने जुनसुकै समयमा विभागबाट SMS पूर्वसूचना सेवा संचालन गरिन्छ। सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका पूर्व निर्धारित SMS Polygon को विवरण यस प्रकार छः

१. कोदारी देखि दोलालघाट सम्मको भोटेकोशी नदी तटिय क्षेत्र
२. जलविरे देखि सुनकोशी संगमस्थल सम्मको बलेफी नदी तटिय क्षेत्र
३. मेलम्ची बजार देखि दोलालघाट सम्मको इन्द्रावती नदी तटिय क्षेत्र
४. नाकोटे देखि मेलम्ची बजार सम्मको मेलम्ची नदी तटिय क्षेत्र
५. याङ्ग्री देखि मेलम्ची बजार सम्मको इन्द्रावती नदी तटिय क्षेत्र
६. बाह्रबिसे आसपासको क्षेत्र
७. गुमथाङ आसपासको क्षेत्र

हेलम्बु, थाङ्पाल र इन्द्रावती वेसिनमा जडित पूर्वसूचना प्रणाली (Early Warning System) को अवस्थिति तथा सूचना सम्प्रेषणमा कार्यरत सहजकर्ताहरूको विवरण : **Regional Integrated Multi-Hazard Early Warning System**

Station Name	Latitude	Longitude	Elevation	Weather Observer's Name	Contact No.	Assistant Weather Observer (name/no.)
Sermathang	27.94456111	85.59513611	2574	Kancho Lama	9860292033	Pema Tamang / 9808165584
Duwachaur	27.857188	85.566385	1481	Shyam Sunder	9818683307	Rupa Shrestha(wife)/9803090724

				Shrestha		
Baunepati	27.79248889	85.57264583	774	Bijesh Shrestha	9818387315 / 9843721948	Mangal Man Shrestha (father) 9843660371
Tarke Ghyang	27.999318	85.5544444	2596	Ramila Devi Giri	9869414393	Toya Gautam (husband) 9841005123
Dhap (Tarnamlang)	27.901426	85.63250083	1347	Harihar Shrestha	9843528910 / 9741505946	
Dhap (Thangpal)	27.91245194	85.633379	1284	Moti Krishna Nagarkoti	9843530217/ 9808778756	

परिच्छेद ४. विषयगत क्षेत्र र अगुवा तथा सदस्यको विवरण

४.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को परिचय :

विपद्बाट प्रभावित तथा पीडितलाई आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने सन्दर्भमा विशेषज्ञता तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा जिम्मेवारीको बाँडफाडनै विषयगत क्षेत्रको रूप हो । उद्धार तथा राहत, सूचना व्यवस्थापन, खाद्यान्न, आवास, खानेपानी, स्वच्छता, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, सुरक्षा जस्ता विषयमा विशेषज्ञता हासिल गरेको समूहले आ-आफ्नो क्षेत्रका जिम्मेवारी लिँदा मानवीय सहयोगका कार्य संचालन व्यवस्थित र प्रभावकारी बन्दछ । अतः क्षेत्रगत अवधारणालाई विपद्बाट प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाई उपलब्ध गराइने मानवीय सहयोग विशेषज्ञता प्राप्त निकाय तथा संस्थाको नेतृत्वमा उपलब्ध गराउने गरी गरिएको कार्य विभाजन भनेर पनि बुझ्न सकिन्छ । क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख विशेषता निम्नानुसार रहेका छन्:

- क. विपद्को समयमा प्रभावित समुदाय सम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्दछ ।
- ख. प्रतिकार्य (खोज तथा उद्धार र राहत व्यवस्थापन) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग हुन्छ ।
- ग. मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- घ. मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस अनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- ङ. प्रतिकार्यमा देखिएका कमी-कमजोरीमा सुधार गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकता अनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।
- च. विशेष संकटासन्न समूहहरू अपाङ्ता भएका व्यक्तिहरू, महिला, बालबालिका, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, सुत्केरी तथा गर्भवती महिला आदिलाई बिशेष प्राथमिकतामा राखी प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- छ. सबै स्थानीय तहमा नेतृत्व गर्ने ईकाइ हुने भएकोले वास्तविक प्रभावितको लेखाजोखा हुने, समयमा नै प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याई मानवीय सेवा कार्यमा छिटो र सहज हुनेछ ।

४.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य निम्नानुसार रहेका छन् ।

- क. क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- ख. आपतकालीन पूर्वतयारीलाई चुस्तर कार्यान्वयन योग्य बनाउनु,
- ग. क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु ,
- घ. समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु,
- ङ. क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिका प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

४.३ विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

यस योजनामा निम्नानुसार ७ वटा विषयगत क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकायले अन्य सदस्यसँग समन्वय गरी काम गर्नेछन ।

क्र.सं.	कार्य क्षेत्र (Cluster)	प्रमुख जिम्मेवार निकाय (Cluster Leading Agency)
१	समन्वय, खोजी तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२	खाद्य तथा कृषि	स्थानीय तहमा रहेको कृषि विकास इकाई, प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना
३	आपत्कालीन आश्रय गैरखाद्य सामग्री	सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय, स्थानिय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
४	खानेपानी स्वास्थ्य सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
५	आपत्कालीन स्वास्थ्य पोषण	स्थानीय तहमा रहेको स्वास्थ्य सेवा इकाई (शहरी स्वास्थ्य केन्द्र)
६	आपत्कालीन शिक्षा	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
७	आपत्कालीन संरक्षण	स्थानीय तहमा रहेको महिला तथा बालबालिका इकाई , जिल्ला समन्वय समिति

४.३.१ समन्वय, खोजी तथा उद्धार (Coordination, Search and Rescue)

क. विषय क्षेत्र : समन्वय, खोज तथा उद्धार

ख. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक

ग. समन्वय : विपद्को कुनै पनि घटना घटनासाथ त्यसलाई तत्काल व्यवस्थापन गरी सामान्य अवस्थामा ल्याउनु पर्ने हुन्छ । त्यसको लागि सम्बद्ध निकायहरू र व्यक्तिसंग समन्वय गरी सोकार्यको प्रतिकार्य गर्नुपर्ने हुन्छ । खास गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष र खोज तथा उद्धार समितिको संयोजकको हैसियतले प्रमुख जिल्ला अधिकारीले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत अन्य सरोकारवाला संघ-संस्था र व्यक्तिहरूसंग समन्वय गरी विपद्को घटना भएको मिति, स्थान र घटनाको अवस्था सम्बन्धमा जानकारी गराई प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक निर्णयहरू लिनु पर्ने हुन्छ ।

घ. खोजी तथा उद्धार : कुनै पनि प्राकृतिक वा कृतिम प्रकोपको अवस्थामा गरिनुपर्ने पहिलो कार्य खोजी हो । बाढी, आगलागी भूकम्प जस्ता प्राकृतिक र मानव सृजित प्रकोपले मानव जीवनलाई सामान्य अवस्थाबाट असामान्य अवस्थामा पुर्याई दिन्छ । यस्तो असामान्य अवस्थामा घटनास्थलमा तत्काल उद्धारकर्मीहरूद्वारा उद्धार सामग्री सहित मानव, पशु, धन बचाउको लागि गर्ने कार्य खोजी हो । प्राकृतिक प्रकोपले तहस नहस बनाएका मानव सिर्जित भौतिक संरचना तथा खोलानालाले बगाएर संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति, धन

सम्पत्ती, पशु चौपायालाई खोजी गरी सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नु नै उद्धार हो । यस्तो कार्य गर्दा सधै बृद्ध, बृद्धा, गर्भवती-सुत्केरी महिला, बालबालिका, फरक क्षमता भएका, घाईते बिरामीलाई प्राथमिकता दिई उद्धार गरिन्छ । उद्धार कार्यको साथसाथै प्राथमिक उपचार, उनीहरूको सुरक्षा र खाने व्यवस्था पनि संगसंगै गरिन्छ । यो कार्य पीडितहरूको पुनर्स्थापना नभएसम्म चलिरहन्छ ।

ड. क्षतिको अनुमानित अबस्था :

- सार्वजनिक पूर्वाधारहरू (भवन, सडक, पुल, विद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) आंशिक नष्ट,
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-बालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक क्षमता (अपाङ्ग) भएका मानिसहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने,
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथी चाप पर्ने,
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रचलनहरूमा चुनौती,
- आवास सम्बन्धी सहयोग आवश्यक हुने गरी विस्थापित परिवारको सङ्ख्या बढ्नसक्ने छ ।

च. विषयगत उद्देश्य:

- विपद् पूर्व नै प्रभावित हुन सक्ने समुदाय र मातहतका सुरक्षा निकाय, इलाका प्रहरी चौकी, रेडक्रसका स्थानिय स्तरहरूमा खोज तथा उद्धारका आवश्यक सामग्रीको प्रवन्ध मिलाउने,
- विपद्को कारणले जीवन जोखिममा परेका व्यक्तिहरूको क्रमश प्राथमिकतानुसार उद्धार गर्ने ।
- संकटासन्न रहेका पीडितहरूको उद्धारको क्रममा प्रभावकारी समन्वय र संयोजनको कार्यमा सक्रिय रहने ।
- विपद्को बेला हराईरहेका नागरिकहरूको विवरण तयारी गर्दै खोजी कार्य गर्ने ।
- जीवन रक्षा, हराएका मानिस, पशुधनको खोजी तथा मृत अवस्थामा रहेकाको उचित रेकर्ड सहित व्यवस्थापन गर्ने ।
- विस्थापित व्यक्तिहरूको अस्थायी स्थानान्तरण तथा सुरक्षा प्रदान गर्ने ।
- घाईते बिरामीहरूको प्राथमिक उपचार प्राथमिकताका आधारमा गर्ने ।
- विपद्मा परेकालाई समयमै आधारभूत आवश्यकताका राहत सामग्री वितरण गर्ने ।
- सम्पूर्ण सम्बन्धित निकायले उद्धार सामग्री मर्मत गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र सम्बन्धीत सरोकारवालासँग समन्वय गरेर वार्षिक रूपमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने

छ. मानवीय सहयोगका मापदण्ड :

- डिवपद् भए लगत्तै उपरण सहित खोजी तथा उद्धार (Search and Rescue) टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- सुविधाबाट एकदमै बञ्चित समूहःसंकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति लगायत सबैलाई गरिएको उद्धार र वितरण गरिएका सहयोग सम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- अवस्था हेरी (आवश्यकतामा आधारित रहेर) IRA, MIRA टीम खटाउने ।

- पहिलो हसामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेस गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हसापछि ।
- शिविर समन्वय तथा व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन गर्ने (फाराम सहितको) संयन्त्र
- पहिलो हसामा हरेक दिन र प्रकोप भएको २४ घण्टाभित्र समाचार संचार माध्यममा पठाउने ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने सांस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने सामग्री दाता/सहयोग उपलब्ध गराउने (निकायबाट प्रत्यक्ष वितरण होइन) ।
- क्षेत्रीय विपद् उद्धार समितिलाई सक्रिय पार्ने (अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन) ।

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालिन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्व-तयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार तथा समन्वय गर्ने निकाय	समय अवधि
<p>व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था :</p> <p>जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरूका बिचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने ।</p> <p>क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनले आपत्कालपछि</p> <p>ख. पूर्वतयारी तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिको लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।</p>	<p>जि.वि.व्य.स.को समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरूले</p> <p>क. जिल्ला प्रशासन, जि.वि.व्य.स.ल</p> <p>ख. जि.वि.व्य.स.</p>	<p>आगलागी भए फाल्गुनमा, बाढी भए जेठ र भुकम्प भए जहिले पनि क. विपद् अघि, विपद्को बेला, विपद्पछि</p> <p>ख.माघ महिनामा जिम्मेवारी बाँडफाँट गर्ने</p>
<p>सिक्रिएका पाठ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद् अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल रसरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्यांक संकलन गर्नुपर्ने । • राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने • कृतिम घटना अभ्यास गर्ने • वर्षा मापन केन्द्रको स्थापना तथा Sensor based flood and landslide early warning system स्थापना गर्नुपर्ने ठाउँहरूको पहिचान गरी जडानका लागि सम्बन्धीत निकायसँग समन्वय गर्नुपर्ने । 	<p>जि.वि.व्य.स.</p> <p>स्थानीय तह</p> <p>जि.वि.व्य.स. जि.वि.व्य.स.नेरेसो</p>	<p>समीक्षा बैठक अवधीमाचैत मसान्तसम्म</p> <p>जेठ मसान्तसम्म</p> <p>असार</p> <p>जेठ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • विपद् मा प्रयोग हुने औजार तथा खाद्य 	<p>जि.वि.व्य.स.</p>	<p>बैशाख मसान्तसम्म</p>

<ul style="list-style-type: none"> सामग्रीको अध्यावधिक गर्ने खोज तथा उद्धारका लागि टोलीको नामावली तयार गर्ने । सबै स्थानीय तहमा कुन बिपद् कहा कहाँ जान सक्छ ? आधाररेखा सम्बन्धी जानकारी, तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र त्यसलाई अध्यावधिक पार्ने । जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने सङ्कलन गरिएको जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने 	सबै स्थानीय तह	
बिपद् पर्नसक्ने स्थानीय तहसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी	जि.वि.व्य.स.	चैत्रसम्म
<ul style="list-style-type: none"> उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको सङ्ख्याका आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्युनतम मौज्जात विभिन्न निकायहरूसँग उपलब्ध मौज्जात संकलन गर्ने अपुग सामग्रीको पहिचान गर्ने 	जि.वि.व्य.स., स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस	जेठ मसान्तसम्म आषाढको पहिलो हप्ता

नोट : प्रभावकारी खोज तथा उद्धारका लागि पूर्व तयारीमा निम्न कुरामा विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्छ । सूचना प्रणाली अन्तर्गत स्थापना भएको संचारको च्यानल मार्फत प्रभावकारी समन्वय गर्ने । समयमै सुरक्षा निकायहरूलाई प्रकोपको अवस्थितिको बारेमा जानकारी दिइ खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । प्राप्त सूचनाका आधारमा सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू प्रयोगमा ल्याउने । बिपद् पर्नु अगावै वर्षा र नदीको अवस्थालाई ध्यानमा राखी खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । जिल्लामा पूर्व सूचना प्रणालीको विस्तार र संस्थागत गर्नका लागि जिल्लास्थित जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीयतहहरू, सुरक्षा निकायहरू, संचार माध्यमहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ एवं विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरूको अहम भूमिका रहन्छ । जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरूको समन्वयमा जिल्लास्थित खोज उद्धारका जनशक्तिहरूको पहिचान गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसंगको नियमित समन्वय र सम्पर्क, मुख्य सञ्चारका ठाउँहरू र सम्पर्क ठेगानाहरूको पहिचान गर्ने । नदी र वर्षाको स्तर अवलोकनका लागि अवलोकन क्षेत्रहरूको पहिचान र आवश्यकता अनुसार वर्षा र नदी अवलोकन केन्द्रहरूको स्थापना गर्ने । पूर्व सूचना प्रणाली स्थापनाका लागि विभिन्न आवश्यक स्थानहरूमा सञ्चार एवम् अन्य सामग्रीहरूको ब्यवस्था गर्ने ।

क्र.स.	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	वेदनिधि खनाल	प्र.जि.अ.	९८५१२७७७७७ ०११-६२०१०६
२	जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC)	निराजन श्रेष्ठ	स.प्र.जि.अ.	९८५१२४३०८४
३	जिल्ला समन्वय समिति	बालकृष्ण श्रेष्ठ	प्रमुख	९८५१०८७४९०
४	जिल्ला समन्वय समिति	पदमनाथ नेपाल	उपप्रमुख	९८५१२०६२६४
५	श्री गोरख बक्स गण (नेपाली सेना)		प्रमुख सेनानी	०११-६२००९७ ०११-६२००९४
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय		प्रहरी उपरिक्षक	०११-६२०१०४ ९८५१२५५५५५
७	सशस्त्र प्रहरी बल		स.प्र.उ.	९८५१२७२११२
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्दमान ताल्चाभँडेल	सभापति	०११-६२०११३४ ९८४१३००६६३
९	नेपाल पत्रकार महासंघ	जीवन श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५१०५८७६७
१०	उद्योग वाणिज्य संघ		सभापति	
११	नेपाल टेलिकम	तेज कृष्ण थेगु	प्रमुख	०११-६२००११ ९८५११६६०५५
१२	जिल्लास्थित स्थानिय निकायहरु		प्रमुख, उपप्रमुख	

४.३.२ खाद्य तथा कृषि कार्यक्रम (Food and Agriculture Program)

क. विषय क्षेत्र : खाद्य तथा कृषि

ख. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Lead) : स्थानीय तहमा भएका कृषि विकास ईकाइहरु

ग. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- प्रभावित परिवारको खाद्य आपूर्तिमा कमी, खाद्यान्नप्रतिको घट्टो पहुँच, विस्थापन तथा विद्यालयमा खुवाउने कार्यक्रमजस्ता अन्य खाद्यान्नसम्बन्धी कार्यक्रममा अवरोध भएको कारणले गर्दा अस्थायी रूपमा गम्भीर भएको तीव्र खाद्य असुरक्षा हुने ।
- कृषि बालिमा ब्यापक क्षति, जीविकोपार्जनमा क्षति, बालिनालीको नोक्सान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीतिमा बाधाका कारणहरूले गर्दा मध्यम अवधिको खाद्य असुरक्षा ।

घ. समष्टिगत उद्देश्य : प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

ड. विशिष्ट उद्देश्य :

- जीवनरक्षासम्बन्धी रणनीतिहरूका लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त तयारी खाना उपलब्ध गराउने र दीर्घकालीन रूपमा पारिवारिक अस्तित्व, जीविकोपार्जनको सुरक्षा तथा दीर्घकालीन रणनीतिहरूको फलस्वरूप मानव मर्यादा, सकारात्मक प्रभाव निर्माण गर्ने ।

- पारिवारिक स्रोतहरूलाई पुनर्लाभ तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा अम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

च. मानवीय सहयोगको मापदण्ड : (स्फेयर मापदण्ड)

प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्युनतम २३५० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको रासन ।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरकको रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पुरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (जस्तै साना केटाकेटी, एच्‌आईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक खाद्यन्नको व्यवस्था ।

मापदण्ड बमोजिमको किट – सिफारिस

चामल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम, दाल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम

वनस्पति तेल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि., नुन : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम

स्थानीयतहले प्रभावित क्षेत्र र परिस्थितिवमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनुपर्दछ तर पनि सुरुमा घरायसीस्तरमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ ।

क्र.स.	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना			०११-६२०१२५
२	जिल्लाका सबै स्थानीय निकायहरू		प्रमुख	
३	गैसस महासंघ		अध्यक्ष	
४	उद्योग वाणिज्य संघ		सभापति	
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्द्रमान ताल्चाभडेल	सभापति	०११-६२०११३४ ९८४१३००६६३

४.३.३ आवास तथा गैर खाद्य सामग्री (Shelter and Non-Food Item)

क. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : शहरी बिकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

ख. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- विपद्का बेला आश्रित तथा बसोबास क्षेत्रमा क्षति पुग्न गई मानवीय जीवनमा कष्टपूर्ण रहेको हुन्छ ।
- बाँच्नकै लागि आवश्यक पर्ने न्युनतम आश्रय तथा बसोबास स्थलको अभाव हुन गई प्रभावित परिवारहरूले ज्यादै कठिनाई भोग्नु परिरहेको हुन्छ ।

ग. समष्टिगत उद्देश्य :

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गरी यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा आफैँ व्यवस्थापनलाई समावेश गर्ने ।
- विपद्को कारणले घरबारविहीन बनेका मानिसहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- विपत् प्रभावितहरूको जिवन रक्षाका लागि यथाशिघ्र गैरखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने ।

घ. विशिष्ट उद्देश्य :

- प्रतिकूल मौसमका असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि प्रभावित मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुने ।
- संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगाको व्यवस्थापन हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच ।

ङ. मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड) :

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छानो भएको क्षेत्र, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४ह५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा ।
- महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको ।
- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री छ: एक सेट भाँडा ।
- शिविर बन्द गर्ने र बहिर्गमन रणनीति ।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ, जुन जमिन सुरक्षित तथा क्एज्न्च् को मापदण्डअनुसार हुनुपर्छ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MOU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै साँस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड ।
- नागरिक समाज, सरकारी निकाय तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना ।

४.३.४ खानेपानी, स्वच्छता र सरसफाइ (Water, Sanitation and Hygiene)

क. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय

ख. विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : बिपद्का सम्भावित मानवीय असर

- भूकम्प, बाढी, पहिरो तथा आगलागी र मानविय क्रियाकलापका कारणबाट विभिन्न क्षेत्रहरूमा सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध, स्वच्छ खानेपानीको अभावका कारण तथा सरसफाइ र स्वच्छता अभावका कारण खानेपानीमा मिसावट भई दुषित हुनेछन् ।
- दिशा तथा पिसाब जन्य फोहरका कारण र ठोट तथा तरल फोहर व्यवस्थापनको अभावका कारण वातावरण प्रदुषित सक्दछन् ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दुषित वातावरणले गर्दा झाडापखाला तथा हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ
- प्रभावितहरू समक्ष सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाइका सुविधाहरूको पहुँच नहुने ।

ग. समष्टिगत उद्देश्य : खानेपानी तथा सर-सफाइसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिने र तिनको न्यूनिकरण तथा नियन्त्रण गर्ने ।

घ. विशिष्ट उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी स्थायी तथा अस्थायी आवास र शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाइ शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वच्छता तथा सरसफाइ सम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

ड. मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने ।
- शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की अथवा वाटर गार्ड उपलब्ध गराउने ।
- शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सोलाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने ।
- शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका

स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सामाग्रीहरू वितरण गर्ने र स्वच्छता प्रवर्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चालन गर्ने ।

४.३.५ स्वास्थ्य र पोषण (Health and Nutrition)

क. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयःस्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवा ईकाइहरू

ख. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरू, झाडापखला, आउँ र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी रोग, गम्भीर श्वास – प्रश्वाससम्बन्धी संक्रमण, इन्सेफलाइटिस, जन्डिस, र इन्फ्लुएन्जा, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रोगजस्ता सङ्क्रामक रोगहरूको संक्रमणमा वृद्धि ।
- नियमित औषधी सेवनकर्ताहरूको औषधी छुट्ने (क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आई.भी.आदि) ।
- स्वास्थ्य क्लिनिकहरू नष्टता अथवा पहुँचमा कठिनाइ ।
- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानि-नोकसानी ।
- प्रजनन स्वास्थ्य तथा सुरक्षित प्रसुति सेवा प्रभावित ।
- परिवार नियोजनको साधनको उपलब्ध नहुने ।
- नवजात शिशु तथा सुत्केरी र गर्भवतीहरू स्वास्थ्य जाँचदेखि बन्चित ।
- नियमित सेवाहरू (गाँउघर क्लिनिक र खोपका कार्यक्रमहरू) मा अवरुद्धता ।
- सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुँदा तुरुन्त स्वास्थ्यकर्मीको सम्पर्कमा आउन कठिनाइ ।
- सुरक्षित रक्त सञ्चार प्रणालीमा अवरोध ।
- तत्कालै स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नमा अवरोध (एम्बुलेन्स, स्ट्रेचर, पैदल आदि) ।
- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, झाडा-पखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त पोषण कार्यक्रममा अवरोध ।
- पोषण पुनर्स्थापन कार्यमा अवरोध ।
- विपद्को कारणले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यामा वृद्धि ।

ग. समष्टिगत उद्देश्य : जुनसुकै विपद्को अवस्था परे तापनि मानव जीवन रक्षा तथा स्वास्थ्य सुरक्षा तथा खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू परिपूर्तिको सुनिश्चित गर्ने ।

घ. विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- झाडापखाला, हैजा, तथा अन्य पानीजन्य रोगहरूको पर्याप्त निवयन्त्रण तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment) गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरूको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुऱ्याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव श्रोत लगायतका विषयमा शिघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल तथा स्थानिय स्वास्थ्य संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजनका सेवाहरू (सुरक्षित प्रसुति, गर्भवस्था तथा सुत्केरी अवस्थाको सेवा, आकस्मिक परिवार नियोजन सेवा) प्रदान गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimum Initial Service Package (MIPS) को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूका लागि पुरक खाना खुवाउने Supplementary Feeding Program (SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भिर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न अस्पताल/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण Severe Acute Malnutrition (SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने ।
- भिटामिन 'ए' को वितरण, जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य समस्यालाई समाधान गर्न मनोसामाजिक विमर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

ड. मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी Health Surveillance शुरु गरिनेछ
- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर बिमारीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू Referral Centers मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू Referral Centers मा पुग्नका निमित्त विरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimum Initial Service Package (MIPS) को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

४.३.६ आपत्कालीन समयमा शिक्षा (Education in Emergency)

क. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय: जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ

ख. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा) :

- विद्यालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाइका सामग्रीहरूको भौतिक तथा सामाग्रीगत क्षति ।
- शिक्षक/विद्यार्थीहरू घाइते, मृत्यु तथा हताहत ।
- विद्यार्थीहरूको विद्यालयसम्म पहुँच अवरोध ।
- विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा प्रयोग हुन्छन् । आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host School) को पढाइमा अवरोध ।
- केटाकेटी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवं सिक्ने प्रक्रियामाथि प्रभाव पार्छ ।

ग. समष्टिगत उद्देश्य :

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

घ. विशिष्ट उद्देश्य :

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समुहका सदस्यहरू (Cluster Members) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान-प्रदान सुनिश्चित गर्ने
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो सहयोग उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।
- द्रुत तथा चालु (Rapid and On-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त युनिसेफका प्रमुख प्रतिवद्धताहरू (UNICEF's Core Commitments to Children in Emergencies for Education) का न्यूनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साझेदारी तथा अन्य साझेदार/क्षेत्रहरू (Clusters) सँग सम्बन्धको स्थापना तथा त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

ङ. शिक्षामा मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड :(स्फेयर मापदण्ड)

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सञ्चालन गर्ने ।

- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परापर्शमा प्रभावितः-आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका लागि तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने ।
- संभव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्युनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्युनतम पुर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने ।
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (Semi-Structured) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने ।
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छैन अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएकोछ छैन जानकारी लिने ।
- पीडित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः तिनलाई नियमित पाठै लगिने
- प्रभावित क्षेत्रका स्कूलहरूमा भएको पुराना किताब संकलन गरीसुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।
- मनोरञ्जनका कुराहरू दिइने ।

४.३.७ आपतकालीन संरक्षण (Emergency Protection)

क. नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : महिला तथा बालबालिका कार्यालयः-स्थानीय तहका ईकाइहरू

ख. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपबाट सम्भावित मानवीय असर (बाल संरक्षण तथा लैंगिक हिंसा) :

- घाइते, मृत्यु तथा विछोडिएका र अनाथहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि ।
- मानिसहरूको आन्तरिक विस्थापन ।
- विद्यालय बन्द, शैक्षिक अवसरहरूमा अवरोध ।
- दुरुपयोग र शोषण ।
- सम्भावित मानसिक आघात (Trauma) तथा मनोवैज्ञानिक विपत्ति ।
- लिङ्गमा आधारित हिंसा (Gender Based Violence), भेदभाव र यौन शोषणको बढ्दो जोखिम ।
- सामना गर्ने संयन्त्र (Coping Mechanism) मा अवरोध ।
- मानव बेचबिखनको जोखिम ।
- अपाङ्ग, वृद्ध तथा एकल महिलाहरूको सुरक्षा तथा संरक्षणमा कमि ।
- केही समुदाय अथवा समूहहरूका लागि मानवीय सहयोगमा पहुँच नहुनु अथवा पहुँच अपर्याप्त हुनु ।

ग. समष्टिगत उद्देश्य : महिला तथा बालबालिका लगायत जोखिममा रहेका समूहहरूले आपतकालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण गर्ने ।

घ. विशिष्ट उद्देश्य :

- नेपालका विपद् तथा अन्य आपतकालीन परिस्थितिहरूमा उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरूमा जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकारसम्बन्धी कानून, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून तथा राष्ट्रिय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण सुनिश्चित गर्ने ।

- जोखिममा रहेका समुहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- लैङ्गिक हिंसाको रोकथाम, प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण, महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा कायम गर्ने प्रभावकारी संयन्त्र बनाउने ।
- यौन तथा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूको लागि महिला मैत्री स्थान (Female Friendly Spaces) को स्थापना तथा लैंगिक हिंसा प्रतिकार्यका लागि एकद्वार प्रणाली अर्थात् (One Spot Crisis Management Center-OSCMC) लाई प्रभावकारी गराउने ।
- बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- बिछोड भएका बालबालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोगपछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका र महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

ड. संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उलङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने, संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुबिधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने ।
- साझेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने ।
- बालमैत्री, महिला मैत्री ठाउँलगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- बिछोडिएका तथा परिवारको साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साझेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परिवारबाट बिछोडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समुह जस्तै: परिवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दीर्घ रोगबाट पीडित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (बास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था) ।

- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

अनुसूचिहरु

१. विगतमा विपद्बाट भएका क्षतिको विवरणः

क) आ.व. २०७६।०७७:

सि.नं.	दैवि प्रकोप	मानिस			पन्छी	चौपाया			घर		गोठ	पीडित परिवार संख्या	कूल क्षति रु.	खटिएको प्रहरी संख्या
		मृत्यु	घाइते	बेपत्ता	मृत्यु	मृत्यु	घाइते	पक्की	कच्ची					
१	आगोलागी		१		१४	८	४		१२	७	२३	११९३७५००	१४८	
२	बाढी	१		१							२		१०	
३	पहिरो	४	१७	२०	१५६५	२०८		२८	१९	११	४५	१८०४५५०००	३५४	
४	हावाहुरी													
५	चट्याड		२			२					३	४५०००	७	
६	करेन्ट लागी	५	४			१					१०	३८०००	५२	
७	जनवार आक्रमण	१	१								२		७	
८	डुवी, बगाई	४	१	२							७		३७	
जम्मा		१५	२६	२३	०	२१९	४	२८	३१	१८	९२	१९२४७५५००	६१५	

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक

ख) आ.व. २०७७।०७८:

सि.नं.	दैवि प्रकोप	मानिस			पन्छी	चौपाया			घर		गोठ	पीडित परिवार संख्या	कूल क्षति रु.	खटिएको प्रहरी संख्या
		मृत्यु	घाइते	बेपत्ता	मृत्यु	मृत्यु	घाइते	पक्की	कच्ची					
१	आगोलागी	२	२		३०	३६	२०		१९	८	२९	१३२६९०००	१७४	
२	बाढी	५	६	२०		१०८		२७१	१७९	१५८	४५०		२८५	

३	पहिरो	६५	१३	२१	१३५	३५		६	६५	१४	१४२	१५९४५००००	३५६
४	हावाहुरी					२			३८	३	४१	४५३७०००	१३
५	चट्याड		४								३		१७
६	करेन्ट लागी	४	४								८		२९
७	जनवार आक्रमण	२									२		४
८	डुवी, बगाई	८		१							९		४३
जम्मा		८६	२९	४२	०	१८१	२०	२७७	३०१	१८३	६८४	१७७२५६०००	९२१

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक

ग) आ.व. २०७८।०७९:

सि.नं.	दैवि प्रकोप	मानिस			पन्छी	चौपाया			घर		गोठ	पीडित परिवार संख्या	कूल क्षति रु.	खटिएको प्रहरी संख्या
		मृत्यु	घाईते	बेपत्ता		मृत्यु	मृत्यु	घाईते	पक्की	कच्ची				
१	आगोलागी	३	१			३	७		८	६	१७	३९११०००	८६	
२	बाढी				६		५	४८	६९	९	१२०	९०७४३५०००	१३२	
३	पहिरो					१			३	१	४	१४६००००	७	
४	हावाहुरी													
५	चट्याड					२					१	२१००००	२	
६	करेन्ट लागी	४				४					७	१९००००	२८	
७	जनवार आक्रमण													
७	डुवी, बगाई	२		२							४		४५	
जम्मा		९	१	२	०	१०	१२	४८	८०	१६	१५३	९१३२०६०००	३००	

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक

S.N.	निकाय Items	Units	जिप्रका	स.प्र.व. 19	गोरख वक्स	चौसागढी	बाह्रविसे	मेलम्ची	जुगल	त्रिपुरा	बलेफी	भोटेकोशी	पाँचपोखरी	हेलम्बु	इन्द्रावती	लि.पा.	सुनकोशी
	Axe	Pcs	2														
	Bolt Cutter			9													
	Bucket (Metal)		5	2													
	Chino	Pcs	1														
	Crow bar	Pcs	2	8													
	Electric Chain Saw			3													
	Figure 8 Karabiner			2													
	Fire Rake			7													
	Fire Swatter			7													
	Stretcher (Foldable)	Pcs	5	1		6											
	Gas	Pcs						18									
	Gas Stove	Pcs						24									
	Generator			3													
	Hack saw	Set	2														
	Hammer (Big)	Pcs	1	2													
	Hammer (Small)	Pcs	2	2													
	Hand Saw			3													
	Hand saw (Small)	Pcs	3														
	Head Torch			30													
	Helmet with light			10													
	Hydraulic Jack			10													
	Jump Suit			7													
	Life jacket	Pcs	40	20													
	Light boot (Gum boots)	Pair	20	55													
	Measuring tape	Pcs	1														
	Mega Phone			1													

	Petrol Chain Saw			1														
	Pick Axe	Pcs	20	4		10												
	Picket	Pcs	3															
	Rescue gloves with grip	Pair	10															
	Roll Mat	Pcs							32									
	Rope	Bundle	2															
	Rubber Tube/Life buoy tube			2														
	Safety Harness			2														
	Safety helmet	Pair	25	70														
	Sand bag	Pcs	30															
	Scene tape	Bundle	3															
	Screw Gate Karabiner			7														
	Search light	Set	5															
	Shovel	Pcs	20	15		22												
	Sirak	Pcs								35								
	Sledge hammer (Big)																	
	Spade	Pcs	15															
	Static Rope			1														
	Tarpaulin	Pcs	40							15								
	Tent	Set	4															
	Throw Bag			1														
	Water filter	Pcs	3															
	Wire Cutter					4												

२. जिल्ला प्रहरी कार्यालयसँग भएको विपद् उद्धार सामग्रीहरूको विवरणः

सि.नं.	सामग्री	एकाई	परिणाम	कैफियत
१	Tent	Set	4	
२	Tarpaulin	Pcs	40	
३	Water filter	Pcs	3	
४	Rescue gloves with grip	Pair	10	
५	Folding stretcher	Pcs	11	
६	Shovel	Pcs	20	
७	Spade	Pcs	15	
८	Crow bar	Pcs	2	
९	Hammer (Big)	Pcs	1	
१०	Chino	Pcs	1	
११	Hammer (Small)	Pcs	2	
१२	Pick	Pcs	30	
१३	Rope	Bundle	2	
१४	Axe	Pcs	2	
१५	Hand saw (Small)	Pcs	3	
१६	Scene tape	Bundle	3	
१७	Measuring tape	Pcs	1	
१८	Hack saw	Set	2	
१९	Picket	Pcs	3	
२०	Search light	Set	5	
२१	Sand bag	Pcs	30	
२२	Bucket (tin)	Pcs	5	
२३	Life jacket	Pcs	72	
२४	Light boot (Gum boots)	Pair	20	
२५	Safety helmet	Pair	46	

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक (२०७८)

३. सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.१६ गण हे.क्वा. सँग भएको विपद् उद्धार सामग्रीहरूको विवरण:

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	थान
१.	लाईफ ज्याकेट	20
२.	सेफटी हेल्मेट, हे.	70
३.	हेल्मेट (लाईट जडित)	10
४.	मेघा फोन	1
५.	साबेल	15
६.	पिक	4
७.	बेकबोर्ड	2
८.	स्ट्रेचर	1
९.	गम बुट	55
१०.	स्क्रु गेट क्यारविनर	७
११.	फिगर ऐट क्यारविनर	२
१२.	श्रो व्याग	१
१३.	स्टाटिक रोप	1
१४.	वोल्ड कटर	९
१५.	हेड टर्च	३०
१६.	पेट्रोल चैन श	1
१७.	ईलेक्ट्रिक चैन श	3
१८.	क्रो वार	८
१९.	हाइड्रोलिक ज्याक	१०
२०.	हेण्ड श	3
२१.	सेफटी हार्नेस	२
२२.	घन सानो ठुलो /	2/2
२३.	रवर ट्युब	२
२४.	जेनेरेटर	3
२५.	फलामे वाल्टिन	2
२६.	Fire Swatter	7
२७.	Jump Suit	7
२८.	Fire Rake	7

स्रोत : सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.१६ गण हे.क्वा. सिन्धुपाल्चोक (२०७८)

मेलम्ची नगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग रहेको विपद्मा प्रयोग हुने समग्रीको विवरणः

क्र.स.	विवरण	इकाई	समाग्री संख्या
१	ग्यास	सिलिन्डर	18
२	चुलो	थान	24
३	त्रिपाल	थान	15
४	रोल म्याट	थान	32
५	सिरक	थान	35

बाढीबाट प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्या, समुदाय, वर्ग, उमेर समूह, जाति, लिङ्गको प्रक्षेपण

क्र.स.	जनसंख्या	समुदाय	वर्ग	उमेर	जाति	लिङ्ग
१	3000	15	उच्च जोखिम	-	बाम्हण, क्षेत्री, नेवार आदि	

पहिरोबाट प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्या, समुदाय, वर्ग, उमेर समूह, जाति, लिङ्गको प्रक्षेपण

क्र.स.	जनसंख्या	समुदाय	वर्ग	उमेर	जाति	लिङ्ग
१	2000	25	उच्च जोखिम	-	बाम्हण, क्षेत्री, नेवार आदि	

भूकम्प तथा अन्य प्रकोपबाट प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्या, समुदाय, वर्ग, उमेर समूह, जाति, लिङ्गको प्रक्षेपण

क्र.स.	जनसंख्या	समुदाय	वर्ग	उमेर	जाति	लिङ्ग
१	४११७०	सबै	उच्च जोखिम	-	बाम्हण, क्षेत्री, नेवार आदि	

विपद्को समयमा सम्पर्क गर्ने स्थानीय तहका निर्वाचित पदाधिकारी र फकल पर्सनको विवरणः

क्र.स.	नगरपालिका/गाउँपालिका	पद	नाम, थर	सम्पर्क नम्बर
१	चौतारा सागाँचाकगढी नगरपालिका	नगर प्रमुख	कृष्ण प्रसाद सापकोटा	९८५१२५४४२४
		नगर उप प्रमुख	सिता थापा	९८४१६४६०८६
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	राम बहादुर के.सी	९८५११६४८७५
		विपद् फोकल पर्सन	चिरनजिवि कट्टेल	९८५११५१६८२
२	मेलम्ची नगरपालिका	नगर प्रमुख	आइतमान तामाङ	९८५१०६५८८४
		उप-प्रमुख	उमा प्रधान	९८४९२३५४४४
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	अमृत कुमार धिताल	९८५१२५००२७
		विपद् फोकल पर्सन	सुजन दुलाल	९८४३५६४७८९
३	बाह्रबिसे नगरपालिका	नगर प्रमुख	बालकृष्ण बस्नेत	९८५१०८८६७९
		उप-प्रमुख	मन्जु तामाङ	९८६०२१९९१२
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	अमर प्रसाद भट्ट	९८५१०४८७९२
		विपद् फोकल पर्सन	दुर्गा प्रसाद भण्डारी	९८५८३२२१६२
४	इन्द्रावती गाउँपालिका	अध्यक्ष	झम्कनाथ नेपाल	९८५१२०७९३१
		उपाध्यक्ष	शोभना तामाङ	९८४९०१७८०३
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	राम प्रसाद शर्मा	९८५१२१००१३
		विपद् फोकल पर्सन		
५	जुगल गाउँपालिका	अध्यक्ष	रेशम श्याङ्बो	९८५१०७९१०१
		उपाध्यक्ष	हिमाल कुमार श्रेष्ठ	९८५१११९२३३
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	लोक बहादुर वि.क	९८५१११०६०६
		विपद् फोकल पर्सन	नारायण पराजुली	९८४३००१०११
६	भोटेकोशी गाउँपालिका	अध्यक्ष		
		उपाध्यक्ष		
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		
		विपद् फोकल पर्सन	गंगा सागर पौडेल	
७	सुनकोशी गाउँपालिका	अध्यक्ष	टपिन्द्र प्रसाद तिमल्सिना	९८५१०२१०२५
		उपाध्यक्ष	कान्छी लामा	९८४४३७७४४९
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	पुर्ण प्रसाद दुलाल	९८५१०९०६६२

		अधिकृत		
		विपद् फोकल पर्सन		
८	बलेफी गाउँपालीका	अध्यक्ष	गंगा बहादुर तामाङ	९८५१००४१५२
		उपाध्यक्ष	सरु लामा तामाङ	९८६३९२३१३३
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	देविलाल सापकोटा	९८५१२४३६३७
		विपद् फोकल पर्सन		
९	लिसखुंपाखर गाउँपालीका	अध्यक्ष	राजु लामा	९८५११०८८३६
		उपाध्यक्ष	मिठु देवि लामा	९८६१४७८१५२
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	मंगल बहादुर बिष्ट	९८२३२१७७०७
		विपद् फोकल पर्सन		
१०	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालीका	अध्यक्ष	भक्त ध्वज बोहरा	९८५१०८३२४२
		उपाध्यक्ष	गिता कुमारी नेपाल	९८४०३९२०३०
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रमेश बोहरा	९८४९९४९१६९
		विपद् फोकल पर्सन		
११	हेलम्बु गाउँपालिका	अध्यक्ष	निमा ग्याल्जेन होल्मो	९८५१०४८८४६
		उपाध्यक्ष	अप्सरा लम्साल लामिछाने	९८५९३५१९७५
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	भिम प्रसाद पराजुली	९८४९८५०५११
		विपद् फोकल पर्सन	निराजन मैनाली	९८६१३९१०४०
१२	पाचँपोखरी थाङ्पाल गाउँपालीका	अध्यक्ष	टासी लामा	९८५११०२८३७
		उपाध्यक्ष	सुनिता अधिकारी	९७४९३२६६२७
		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	लक्ष्मण कुइकेल	९८४१३५४४५४
		विपद् फोकल पर्सन	नारायण क्षेत्रि	९८६४११२९५५

४. नेपाल रेडक्र सोसाइटी जिल्ला शाखासँग रहेको विपद् विज्ञा प्रयोग हुन सक्ने सामग्री तथा स्वयंसेवक विवरण

क्रसं .	विवरण	संख्या	उपलब्ध हुने स्थान
१	प्राथमिक उपचार प्रशिक्षक	20 जना	जिल्ला शाखा
२	लाइफ ज्याकेट र डेढ बडि व्यान)Dead Body Bag(	50-50 थान	जिल्ला शाखा
३	CADRE	24 जना	जिल्ला शाखा
	CADRE प्रशिक्षक	1 जना	सिन्धुपाल्चोक

4	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली	13 जना	जिल्ला शाखा
5	आपत्कालिन आवास व्यवस्थापन	30 जना	जिल्ला शाखा
6	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य सामग्री	84 थान	जिल्ला शाखा
7	स्वस्थ स्वयंसेवक	35 जना	जिल्ला भर
8	खोज तथा उद्धारटोली हल्का	48 सेट	चौतारा मेलम्ची पाँचपोखरि थाङ्पाल
9	खोज तथा उद्धार टोली हल्का	240 जना	विद्यालयमा जुनियर 10 रेडक्रस सर्कल
10	आपत्कालिन कोष	रु 50000.	
11	अन्न भण्डार	नभएको	चौतारा
12	पारिवारिक सम्पर्क तथा पुनर्स्थापना सेवा तालिम प्राप्त	6 जना	चौतारा
13	राहत सामग्री	100 सेट	जिल्ला शाखा
	एम्बुलेन्स	3 वटा	मेलम्ची जलविरे र बाह्रबिसे
	CTP तालिम प्राप्त स्वयंसेवक	2 जना	सिन्धुपाल्चोक
	अस्पताल टेण्ट	4 वटा	जिल्ला शाखा
	अग्नी सामक यन्त्र (रिफिल गर्नु पर्ने)	10 वटा	

५. दमकलको विवरण

संख्या	स्थानीय तह	स्वामित्व	गाडी नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	चौतारा साँगाचोकगढी	चौसागढी न.पा.	DL 11-TC-0010	चमार सिं तामाङ	9807956258

६.अरनिको राजमार्गमा विपद्को समयमा उपयोग गर्न सकिने हेभी उपकरणहरु तथा सम्पर्क व्यक्तिको विवरण

S.N	Placement	Description of Equipment	RD/Regd.No.	Area to be Covered(Includes)	Present Location	Present Condition (Status)	Operator's Name	Mobile No
1	Jure	Dozer Track Komatsu D85ESS2A	031-075	Araniko Highway	HED Kathmandu	Running	Shreedhar Poudel	9849390106
2	Bahrabise (Kodari)	Excavator Track Volvo EC210D	042-055	Araniko Highway	HED Kathmandu	Running	Rupshing Bhandari	9815563469
3	Bahrabise (Daklang)	Excavator Track Volvo EC210D	042-056	Araniko Highway	HED Kathmandu	Running	Gopilal Kafle	9841844919
4	Bahrabise (Chaku)	Wheel Loder Doosan DL250A	068-151	Araniko Highway	HED Kathmandu	Running	Nabin Prajapati	9860389284
5	Khadichaur	Wheel Loder Hundai HL757-9S	068-136	Araniko Highway	HED Kathmandu	Running	Nima Tenjan Lama	9851165171

७. जिल्ला स्थित पालिकाहरूको विभिन्न सडक खण्डहरूमा सडक अबरोध हुँदा समन्वयको लागि सम्पर्क व्यक्तिहरूको विवरणः

सि नं	योजनाको नाम	ठेगाना	साधन श्रोत	सूचना तथा समन्वयको लागी सम्पर्क ब्यक्ती
१	बलेफी जलबिरे तेम्बाथान सडक	बलेफि/जुगल	एस्काभेटर, भ्याकुलोडर	ई.मैना राई (९८६१६०२६४४) प्रा.अ.सन्तुघन यादव (९८५४०५०१०१)
२	बाह्रबिसे सुनकोशी दुस्कुन पिस्कर सडक	बाह्रबिसे न.पा. र त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.	एस्काभेटर, भ्याकुलोडर	ई.उशेष श्रेष्ठ (९८४१६९८७४६) स ई रामसिंह बोहरा(९८६०६०९८३८)
३	बाह्रबिसे बुधेपा सडक	बाह्रबिसे न.पा.	-	ई.उशेष श्रेष्ठ (९८४१६९८७४६) स ई रामसिंह बोहरा(९८६०६०९८३८)
४	शिलढुंगा तौथलि सडक	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.र लिशंखुपाखर गा.पा.	भ्याकुलोडर	ई.उशेष श्रेष्ठ (९८४१६९८७४६) प्रा.अ.सन्तुघन यादव (९८५४०५०१०१)
५	२१ किलो अत्तरपुर लिशंखु सडक	लिशंखुपाखर गा.पा.	एस्काभेटर	ई.मैना राई (९८६१६०२६४४) प्रा.अ.सन्तुघन यादव (९८५४०५०१०१)
६	मेलम्ची तिम्वु हेलम्बु सडक	मेलम्ची न.पा. र हेलम्बु गा.पा.	-	ई.मैना राई (९८६१६०२६४४) स.ई.साजन न्यौपाने (९८५११५८१२९)
७	मेलम्ची फट्टेपुल दुवाचौर सेर्माथान सडक	मेलम्ची न.पा. र हेलम्बु गा.पा.	-	ई.मैना राई (९८६१६०२६४४) स.ई.साजन न्यौपाने (९८५११५८१२९)
८	चौतारा मेलम्ची सडक	चौतारा सांगाचोकगढी न. पा., ईन्द्रावती गा. पा. र मेलम्ची न.पा.	-	ई.मैना राई (९८६१६०२६४४) स.ई.साजन न्यौपाने (९८५११५८१२९)

९	चौतारा नवलपुर सिपाघाट सडक	चौतारा सांगाचोकगढी न. पार ईन्द्रावती गा. पा.	एस्काभेटर, भ्याकुलोडर	ई.मैना राई (९८६१६०२६४४) स.ई.साजन न्यौपाने (९८५११५८१२९)
---	---------------------------	--	-----------------------	--

८.हेलिप्याडको विवरण

सि.नं.	हेसलप्याड को स्थान	Lat/log
१	श्री गोरखबक्स गण लक्ष्मणडाँडा	27 ⁰ 46'18" 85 ⁰ 43'40"
२	स. गुल्म बाह्रविसे	27 ⁰ 48'04" 85 ⁰ 53'44"
३	कार्तिके	27 ⁰ 53'25" 85 ⁰ 45'37"
४	सु.से.मु. लामोसाँघु	27 ⁰ 85'13" 85 ⁰ 51'02"
५	सु.से.मु. खोराड	27 ⁰ 48'07" 85 ⁰ 53'44"
६	सु.गुल्म झिर्पु	27 ⁰ 54'47" 85 ⁰ 53'37"
७	सु.से.मु. झिर्पु (डयाम)	27 ⁰ 56'19" 85 ⁰ 56'38"
८	चौतारा टुडिखेल	27 ⁰ 46'40" 85 ⁰ 42'42"
९	बसपार्क	27 ⁰ 50'57" 85 ⁰ 43'09"
१०	साँघाचोक हरे	27 ⁰ 42'53" 85 ⁰ 43'02"
११	विसदेउटार माझिबस्ती	27 ⁰ 42'35" 85 ⁰ 40'16"
१२	नवलपुर	27 ⁰ 48'44" 85 ⁰ 37'29"
१३	मेलम्ची	27 ⁰ 49'34" 85 ⁰ 34'32"
१४	अम्बाथान	27 ⁰ 56'33" 85 ⁰ 31'39"
१५	चनौटे	27 ⁰ 54'23" 85 ⁰ 32'20"
१६	मानेखर्क सातकन्या स्कुल	27 ⁰ 56'45" 85 ⁰ 39'05"
१७	नाम्फा	27 ⁰ 54'55" 85 ⁰ 45'23"
१८	तेम्बाथान	28 ⁰ 01'08" 85 ⁰ 47'06"

१९	दगुना गढि	27 ⁰ 54'58" 85 ⁰ 55'03"
२०	लिस्तिकोट	27 ⁰ 55'09" 85 ⁰ 52'15"
२१	थुम्पाखर	27043'37" 85050'07"
२२	तिपेनी	27053'12" 85037'02"
२३	लिदि	27056'32" 85046'23"
२४	श्री कालीजंग गण "क" गुल्म	
२५	स.प्र.बल, नेपाल नं.16 गण हे.क्वा., सिन्धुपाल्चोक	
२६	नेपाली सेना सुरक्षा पोष्ट खुर्सानीबारी सिन्धुपाल्चोक	

९.नगर तथा गाउँपालिका स्तरिय विपद् योजना तथा विश्लेषण

नगरपालिका तथा गाउँपालिका	सडक खुलाउन Heavy equipment रणनीतिक स्थानमा न/भएको	पूर्व सूचना प्राप्त गरी सर्वसाधारणलाई जानकारी गराउने	तत्काल राहतका लागि रकम	IRA टोली	क्रियाशील विषयगत क्षेत्र	बस्ती स्तरमा संघ संस्था तथा समूदाय परिचालनको अवस्था	जोखिम वर्गलाई अतिरिक्त व्यवस्था	हेलीप्याड / हेली राख् मिल्ने चौर / स्थान	मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना
चौतारासाँगाचोकगढी नपा	नभएको	वडा का. मार्फत	भएको	वडा स्तरीय टोली गठन		छैन	नभएको	गोरख बक्स गण लक्ष्मण डाँडा	छैन
मेलम्ची नपा	नभएको	साइरन तथा वडा कार्यालय मार्फत	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	श्री कालीजंग गण, सुरक्षा गुल्म मेलम्ची ब्यारेक	रहेको

बाह्रबिसे नपा	नभएको	वडा कार्यालय मार्फत	भएको	नभएको	भएको	CSRC, ARSOW	नभएको	टुडिखेल ब्यारेकमा २ वटा र जलेटार ब्यारेक	छैन
जुगल गापा									छैन
सुनकोशी गापा									छैन
त्रिपुरासुन्दरी गापा	नभएको	गरेको	भएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	छैन
भोटेकोशी गापा									छैन
पाँचपोखरी था. गापा						CSRC, ARSOW		तिपेनि, याङ्ग्री	छ
लिसंखुपाखर गापा	नभएकाे	वडा कार्यालय मार्फत	भएकाे	नभएकाे	नभएकाे	नभएकाे	नभएकाे	नभएकाे	छैन
ईन्द्रावती गापा									छैन
हेलम्बु गापा	नभएको	वडा कार्यालय मार्फत	भएको	गठन भइरहेको	नभएको	छैन	नभएको	ढोडेनी	छैन
बलेफी गापा									छैन

१०. जिल्लास्थित एम्बुलेन्स सेवाहरुको विवरण :

क्र. सं.	स्थानिय तह	एम्बुलेन्स नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर	स्थान	एम्बुलेन्सको धनी (निकाय)
१	हेलम्बु गा. पा.	वा २ झ ४५४७	दिपक भण्डारी	9808291821	पालिका कार्यलय	हेलम्बु गाउपालिका
२	पाँचपोखरी थांगपालधाप	वा १९च ५३०८	पूर्ण थिंग	9813481523	बरुवा	महिला सहकारी
३	मेलम्ची न. पा.	वा २ झ ७८६	लक्ष्मण माझी	9843391182	मेलम्ची	प्रा. स्वा. के.
४	मेलम्ची न. पा.	वा २१ च ३२८३	राजु दुलाल	9869413143	मेलम्ची	ने. रे. सो.
५	मेलम्ची न. पा.	वा ७ च ५२६०	सुरज भुजेल	9843530246	मेलम्ची	हाइड्रो एम्बुलेन्स
६	हेलम्बु गा. पा.	प्रदेश ३ ०२३ च २६०१	कुमार आचार्य	9860002421	मेलम्ची	हिल नेपाल
७	मेलम्ची न. पा.		राजन राउत	9741269069	पिप्ले	पिप्ले एम्बुलेन्स
८	बलेफी गा. पा.	वा २१ च ३७९३	रुद्र बहादुर कार्की	9841006928	बलेफी	कापिलेश्वर महादेव समिति
९	बलेफी गा. पा.	वा २० च ६३२७	निरज नेपाल	9866284343	खाडीचौर	खाडीचौर ऋण तथा बचत संस्था
१०	बलेफी गा. पा.	वा २१ च ३२८४	बिकाश श्रेष्ठ	9869413144	जलबिरे प्रा. स्वा.के.	ने. रे. सो.
११	जुगल गा. पा.	वा १९ च ९६८५	मोहन थापा	9843964922	ढाडे	जुगल गाउपालिका
१२	इन्द्रावती गा. पा.	नम्बर आउन बाकी	चुन बहादुर मगर	9861171289	नवलपुर	इन्द्रावती गा. पा.
१३	इन्द्रावती गा. पा.	नम्बर आउन बाकी	विक्रम दनुवार	9803818186	भिमतार	युवा क्लब
१४	इन्द्रावती गा. पा.	वा २ झा २१३७	बिनोद कोइराला	9849840808	बाडेगाउँ	बाडेगाउँ स्वा.केन्द्र
१५	बाह्रबिसे न. पा.	वा २१ च ३२८२	प्रकाश चौलागाई	9869413145	बाह्रबिसे प्रा. स्वा.के.	ने. रे. सो.
१६	बाह्रबिसे न. पा.	वा १९ च ७०७	धुर्व तमाङ	9851015113	बाह्रबिसे	उद्योग बाणिज्य संघ
१७	बाह्रबिसे न. पा.	वा ११ च ५९	मान बहादुर बस्नेत	9841873250	बाह्रबिसे	क्रीस्टोन होस्पिटल
१८	लिशंखुपाखर गा. पा.	वा २ झ ४२६०	हिरा थापा	9801133870	लिशंखुपाखर	गाउपालिका
१९	चौतारा साँगाचोकगढी न. पा.	वा ८ च ४२९१	भर बहादुर गिरि	9741247344	चौतारा	साँगाचोक बचत सहकारी
२०	चौतारा साँगाचोकगढी न. पा.	वा १२ च ४४८३	दिलिप घले	9741391880	चौतारा	सिन्धु उपकार बचत समूह

२१	चौतारा साँगाचोकगढी न. पा.	वा १२ च २३०५	रामकुमार श्रेष्ठ	9741002558	चौतारा	चौतारा एम्बुलेन्स सेवा समिति
२२	चौतारा साँगाचोकगढी न. पा.	प्रदेश ३- ५०५४	समिर ठकुरी	9828712517	इर्खु	इर्खु स्वा. चौ.
२३	चौतारा साँगाचोकगढी न. पा.	प्रदेश ३-०१-२२ च २८५९	ठाकुर दंगाल	9818170067	मेलचौर	मेलचौर सामुदायिक स्वा. के.
२४	चौतारा साँगाचोकगढी न. पा.	वा १९ च ४४५५	प्रेम प्रसाद चौलागाई	9845986600	ठुलोसिरुबारी	आलोपालो सहकारी लि.
२५	भोटेकोशी गा. पा.	वा २ झ ३५	तेम्बा छिरिंग शेर्पा	9614483382	फुलपिंगकट्टी	फुलपिंगकट्टी हे. पो.
२६	सुनकोशी गा. पा.	वा २१ च ३७३४	सोनाम तमांग	9843974441	देवीस्थान	देवीस्थान हे. पो.
२७	चौतारा साँगाचोकगढी न. पा.	नम्बर आउन बाकी	सन्तोष श्रेष्ठ	9810070525	चौतारा	बनदेवी पोलिक्लिनिक
२८	चौतारा अस्पताल	प्रदेश -५४८४	भिम बहादुर घले	9863327873	चौतारा	

११. विपदको समयमा सम्पर्क गर्न सकिने निकायगत विपद् फोकल पर्सनको सम्पर्क नम्बर

कार्यालय	नाम	पद	सम्पर्क न.	
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	वेदनिधि खनाल	प्रजिअ	९८५१२५७७७७	
	निराजन श्रेष्ठ	सप्रजिअ	९८५१२४३०८४	
गोरख बक्स गण	निर्मल श्रेष्ठ	गणपति	९८५७८३३३४७	
जिल्ला प्रहरी कार्यलाय	रामेश्वर यादव	प्रहरी उपरिक्षक	९८५१२५५५५५	
सशस्त्र प्रहरी बल न १६ गण हेक्वा	महेश अधिकारी	स. प्रहरी उपरिक्षक	९८५१२७२११२	
चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.	कृष्ण प्रसाद सापकोटा	मेयर	९८५१००३७६६	
	सिता थापा	उपमेयर	९८४१६४६०८६	
	राम बहादुर केसी	प्र.प्र.अ.	९८५११६४८७५	
	चिरञ्जिवी कट्टेल	फोकल पर्सन	९८५११५१६८२	
मेलम्ची न.पा.	आइतमान तामाङ	मेयर		
	उमा प्रधान	उपमेयर		
	अमृत कुमार धिताल	प्र.प्र.अ.	९८५१२५००२७/	

			९८१८८३७३७३	
		वि.फो.प.		
बाह्रबिसे न.पा.	बाल कृष्ण बस्नेत	मेयर	९८५१०८८६७९	
	मञ्जु तामाङ्	उपमेयर	९८६०२१९९१२	
	अमर प्रसाद भट्ट	प्र.प्र.अ.	९८४८७१५६१४	
	पार्वीति नापित	वि.फो.प.	९८४१५९७२०४	
लिसंखु पाखर गा.पा.	राजु लामा (तामाङ्)	अध्यक्ष	९८५११०८८३६	
	मिठु देवी लामा	उपाध्यक्ष	९८६१४७८१५२	
	मंगल ब. विष्ट	प्र.प्र.अ.	९८४४८३७५८१	
	कपिल श्रेष्ठ	वि.फो.प.	९८४३१३७३२७	
बलेफी गा.पा.	गंगा ब. तामाङ	अध्यक्ष		
	सरु लामा तामाङ	उपाध्यक्ष		
	देवीलाल सापकोटा	प्र.प्र.अ.	९८५१२४३६३७	
		वि.फो.प.		
त्रिपुरासुन्दरि गा.पा.	भक्तध्वज बोहरा	अध्यक्ष	९८५१०८३२४२	
	गीता कुमारी नेपाल	उपाध्यक्ष	९८४०३९२०३०	
	लक्ष्मण कुइँकेल	प्र.प्र.अ.	९८४१३५४४५४	
		वि.फो.प.		
जुगल गा.पा.	रेशम स्याङ्बो	अध्यक्ष	९८५१०७९१०१	
	हिमाल श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष	९८५१११९४३३	
	लोक ब. वि.क.	प्र.प्र.अ.	९८५१११०६०६	
	ई.सन्देश राज ढुंगेल	वि.फो.प.		
सुनकोशी गा.पा.		अध्यक्ष		
		उपाध्यक्ष		
		प्र.प्र.अ.		

		वि.फो.प.		
भोटेकोशी गा.पा.	पासाड नुर्पु शेर्पा	अध्यक्ष	९८५१०१८३६९	
	दिछेन शेर्पा	उपाध्यक्ष	९८४९१४३००८	
	भद्र बहादुर बस्नेत	प्र.प्र.अ.	९८५११४७२२१	
	गंगासागर पौड्याल	वि.फो.प.	९८६७६८५७६२	
पाँचपोखरी थाङ्गपाल गा.पा.	टासी लामा	अध्यक्ष	९८५११०२८३७	
	सुनिता अधिकारी	उपाध्यक्ष	९८४३८३२६४६	
	दिनेश पोखरेल	प्र.प्र.अ.	९७४९३२६६१९	
	राम प्र. न्यौपाने	वि.फो.प.	९८५११०९८०८	
हेलम्बु गा.पा.	निमा ग्याल्जेन शेर्पा	अध्यक्ष	९८५१०४८८४६	
	अप्सरा लम्साल	उपाध्यक्ष	९८६९३५१९७५	
	भीम प्र. पराजुली	प्र.प्र.अ.	९८४९८५०५११	
	निराजन मैनाली	वि.फो.प.	९८६१३९१०४०	
ईन्द्रावती गा.पा.	झम्क नाथ नेपाल	अध्यक्ष	९८५१२०७९३१	
	सोभाना तामाङ	उपाध्यक्ष	९८४९०१७८०३	
	राम प्रसाद शर्मा	प्र.प्र.अ.	९८५१२१००१३	
	राजाराम घोरासैनी	वि.फो.प.	९८५११०८२०७/ ९८४००९८२०७	
रेडक्रस सोसाईटी	राजेन्द्रमा ताल्चाभडेल	सभापति	९८४१३००६६३	
	कमलचरण कक्षपति		९८५१२४३२१०	
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना	भरत कंडेल	कार्यालय प्रमुख	९८५१२००१२५	
	नवराज गुरुङ	वि.फो.प.	९८४९४५०९५२	
शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ	कृष्ण प्रसाद सुवेदी	कार्यालय प्रमुख	९८५११९२११७	
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	लिला लामा	कार्यालय प्रमुख	९८४१४४३९०८	
स्वास्थ्य कार्यालय	राजाराम कार्की	कार्यालय प्रमुख	९८५४०४५२४९	

विभिन्न नगरपालिका तथा गाउँपालिका अन्तर्गतका वडास्तरीय विपद् फोकल पर्सन ।

Melamchi Municipality			
Ward	Name of focal person	Post	Contact No
1	Krishna Murari Chaulagain	Ward Chairman	9860852865
2	Nagendra Prasad Khatiwada	Ward Chairman	9843153372
3	Kumar Banjara	Ward Chairman	9865098190
4	Sanjib Tamang	Ward Chairman	9851170806
5	Raju Rayamajhi	Ward Chairman	9851006001
6	Prem Bahadur Tamang	Ward Chairman	9865062851
7	Pasang Tamang	Ward Chairman	9808957894
8	Jit Bahadur Tamang	Ward Chairman	9841289259
9	Kiran Deep Khadka	Ward Chairman	9841359802
10	Amrit Khanal	Ward Chairman	9851239776
11	Chandra Bahadur Tamang	Ward Chairman	9851070980
12	Ganesh Bahadur Tamang	Ward Chairman	9851249071
13	Shreeram Ghorasainee	Ward Chairman	9849508076

Sunkoshi RM			
Ward	Name of focal person	Post	Contact No
1	Kumar Shahi	Ward chairperson	9851131146
2	Purna Bahadur Mahat	Ward chairperson	9843527523
3	Ishwor Tamang	Ward chairperson	9860210960
4	Bhojlal Shrestha	Ward chairperson	9841980578
5	Nawal Bahadur Lama	Ward chairperson	9843933251
6	Chakra Basnet	Ward chairperson	9851134881
7	Ishwor Timalisina	Ward chairperson	9851136462

Chautara Sangachok Gadhi Municipality			
Ward	Name of focal person	Post	Contact No
1	Raj Bahadur Shrestha	Ward Secretary	9851221247
2	Mohan Bahadur Thapa	Ward Secretary	9843071086
3	Raj Bahadur Shrestha	Ward Secretary	9851221247
4	Sawarup Sing Tamang	Ward Secretary	9741134297
5	Bharat Raj Balambu	Ward Secretary	9851162844
6	Uttam Sapkota	Ward Secretary	9841989583
7	Keshab Napit	Ward Secretary	9849131744
8	Simran Nepal	Ward Secretary	9849767569
9	Laxmi Prasad Dhamala	Ward Secretary	9862610480
10	Niraj Bishankha	Ward Secretary	9865707995
11	Krishna Bahadur Shrestha	Ward Secretary	9851000632
12	Umesh Shilpakar	Ward Secretary	9851198006
13	Niraj Bishankha	Ward Secretary	9865707995
14	Mohamad Karimul Husen	Ward Secretary	9863244977

Panchpokhari Thangpal RM			
Ward	Name of focal person	Post	Contact No
1	Alok Kumar Syanbo	Ward Chairperson	9749326601
2	Babulal Syanbo	Ward Chairperson	9865492999
3	Ngimachhiring Tamang	Ward Chairperson	9749326603
4	Kul Bahadur Basnet	Ward Chairperson	9749326604
5	Kale Gole	Ward Chairperson	9611094952
6	Narayan Bhattarai	Ward Chairperson	9864165366
7	Suke Tamang	Ward Chairperson	9749326607
8	Bishnu Khadka	Ward Chairperson	9749326608

Jugal RM			
Ward	Name of focal person	Post	Contact No
1	Cheetra Bikram Thapa	Ward Secretary	9869240768
2	Love Kumar Ghimire	Ward Secretary	9845432609
3	Subba Tamang	Ward Secretary	9848325431
4	Manoj Tamang	Ward Secretary	9869342608
5	Ramchandra Ghimire	Ward Secretary	9841466310
6	Dawa Tamang	Ward Secretary	9843572717
7	Wang Dorje Tamang	Ward Secretary	9841950548

Lisankhupakhar RM			
Ward	Name of focal person	Post	Contact No
1	Pasang Lal Tamang	Chairperson	9864323287
2	Bijay Yonjan	Chairperson	9851080634
3	Man Bahadur Tamang	Chairperson	9869318487
4	Bhakta Lal Sakya	Chairperson	9851125631
5	Tilak Bahadur Shrestha	Chairperson	9865119251
6	Dan Bahadur Tamang	Chairperson	9869123399
7	Dinesh Lama	Chairperson	9861147198

Barahabise Municipality			
Ward	Name of focal person	Post	Contact No
1	Aandorge Sherpa	Ward Secretary	9851082615
2	Resham Bahadur Tamang	Ward Secretary	9843752727
3	Jiwan Kumar Bhandari	Ward Secretary	9851210108
4	Sekhar Bahadur Bhandari	Ward Secretary	9843555599
5	Shyam Bahadur Tamang	Ward Secretary	9851046110
6	Kul Bahadur Shrestha	Ward Secretary	9849798065
7	Nigma Shrepa	Ward Secretary	9867062614
8	Bimal Prasad Paudel	Ward Secretary	9841820247
9	Krishna Bahadur Raya	Ward Secretary	9843092314

सुकुटे न्यापिटङ्ग कम्पनीहरु सँग भएका न्यापिटङ्ग बोटहरु

सि.नं.	कम्पनी	सम्पर्क व्यक्ति	संख्या
१	सुकुटे विच एडभेन्चर	महेन्द्र थापा	२५
२	रक रभरसाइड रेष्टुरेन्ट	नारायण	११
३	न्यापिटङ्ग स्टार	दिपक राई	१०
४	रिभर वे र्यापिटङ्ग	महेन्द्र श्रेष्ठ	८
५	अल्टिमेट डिसेन्ट	मेघ आले	८
६	स्पाइस नेपाल	बोधिसा श्रेष्ठ	३
७	सुकुटे रिभर फन	ललित गिरी	२
८		मधु पहाडी	२
९	नेपाल रिभर रबर	राजु खड्का	५

कोभिड सम्बन्धि विवरण

परिक्षण तथा उपचारको विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा	% मा
हाल सम्म जम्मा RT-PCR परिक्षण गरेको संख्या	६६७९.००	११४३९.००	१८११८.००	०.५८
RT-PCR नतिजा आउन बाँकी संख्या	०.००	०.००	०.००	०.००
एन्टिजिन किट द्वारा परिक्षण संख्या	१७८७.००	२११६.००	३९०३.००	
एन्टिजिन किट द्वारा परिक्षण मध्य संक्रमित संख्या	५५९.००	६६०.००	१२१९.००	
हाल सम्म जम्मा Positive संख्या (जिल्लावाट नमुना संकलन भएको मध्ये)	१८९६.००	२५६४.००	४४६०.००	०.७०
जिल्ला बाहिर निदान भएकाको Positive संख्या	२१५.००	४५५.००	६७०.००	०.११
कुल जम्मा Positive संख्या	२६७०.००	३०१९.००	६३४९.००	०.७३
हाल सम्म संक्रमित मध्ये निको भई घर फर्कनेको संख्या	२६३१.००	३६६०.००	६२९१.००	०.९९
संक्रमित मध्ये निको भई आज घर फर्कनेको संख्या	०.००	०.००	०.००	
हाल सम्म मृत्यु हुनेको संख्या	१३	३७.००	५०.००	०.७९
हाल रहेका सक्रिय केस (Active Cases) संख्या	२	६.००	८.००	०.१३
संक्रमित मध्ये स्वास्थ्य कर्मीको संख्या (जिल्ला भित्र रहेका)	४६	४४.००	९०.००	१.४२
संक्रमित मध्ये सुरक्षा कर्मीको संख्या (जिल्ला भित्र रहेका)	१०	६८.००	७८.००	१.२३

सन्दर्भ सामग्रीहरु

<https://bipadportal.gov.np/>

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७७

गोरख बक्स गण, लक्ष्मण डाँडा, सिन्धुपाल्चोकबाट प्राप्त अभिलेख तथा सूचनाहरु

जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सिन्धुपाल्चोकबाट प्राप्त अभिलेख तथा सूचनाहरु

सशास्त्र प्रहरी गण, नं. १६ गण हेक्वा, सिन्धुपाल्चोकबाट प्राप्त अभिलेख तथा सूचनाहरु

रेडक्रस सोसाइटी, सिन्धुपाल्चोकबाट सहयोग अभिलेख तथा सूचना

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७७

जिल्ला स्वस्थ्य कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक

<https://bipadportal.gov.np/>

<https://dhm.gov.np/>

